

Press for **Freedom**
Özgürlük için Basın

“Bir gazeteci neredeyse aydınlık oradadır”

Gazeteciler Cemiyeti

İfade ve Basın Özgürlüğü Haziran 2020 Raporu

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Bu Rapor Gazeteciler Cemiyeti “Press For Freedom / Özgürlük İçin Basın” Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. **Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın** Çalışma Grubu, medya çalışanları ve sivil toplum temsilcilerinden oluşan bağımsız bir platform aracılığıyla özgür basın için politika yapıcılara ulaşmayı; ifade ve basın özgürlüğü konusunda yasal durumu ve devam eden ihlalleri göstererek bu konuda farkındalık yaratmayı, atölyeler ve konferanslar düzenleyerek gazetecilik pratikleri ile ilgili medya çalışanlarını ve sivil toplum temsilcilerinin kapasitesini geliştirmeyi amaçlamaktadır.

Gazeteciler Cemiyeti’nin Özgürlük için Basın ifade ve basın hürriyetleri ihlalleri raporları Mart 2014’den bu yana düzenli yayınlanmaktadır.

Açık kaynaklardan, medya taramalarından, proje ofisine çeşitli şekilde yapılan başvuru ve ihbarlardan hazırlanan bu raporlardaki her türlü içeriğin sorumluluğu tamamıyla **Gazeteciler Cemiyeti’ne** aittir, kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İfade ve Basın Özgürlüğü Ulusal Komitesi

Başkan

Prof. Dr. Korkmaz Alemdar

Hukukçu Üye

Av. Tuncay Alemdaroğlu

Kıdemli Gazeteciler

Nursun Erel ve Sedat Bozkurt

STK Temsilcisi (Kıdemli Gazeteci, Parlamento Muhabirleri Derneği Başkanı)

Göksel Bozkurt

Özgürlük İçin Basın

Çalışma Grubu Koordinatörü

Yusuf Kanlı

Koordinatör Yardımcısı

Seva Ülman Erten

Editör

Yıldız Yazıcıoğlu

Araştırmacılar

Naz Akman

Araştırma Asistanı

Berfin Bayır

Cansu Timur

Oğuz Eren Ege

Gamze Yurtlu

Gazeteciler Cemiyeti Yönetim Kurulu

Başkan

Nazmi Bilgin

Başkan Vekili

Savaş Kıratlı

Başkan Yardımcıları

Ayhan Aydemir, Ertürk Yöndem,

Yusuf Kanlı

Genel Sekreter

Ümit Gürtuna

Mali Sekreter

Mustafa Yoldaş

Üyeler

Güray Soysal, Ali Şimşek, Ali Oruç,

Önder Yılmaz, Önder Sürenkök,

Olgunay Köse ve Nursun Erel

Gazeteciler Cemiyeti hakkında

Gazeteciler Cemiyeti, 10 Ocak 1946’da gazeteciler Mekki Sait Esen, Ni-yazi Acun, Aka Gündüz, Bilal Akba, Adil Akba, Sebahattin Sönmez ve Muvaffak Menemcioglu tarafından kuruldu. Cemiyetin kuruluş amacı, basın organlarındaki gazetecileri bir araya toplamak, mesleki ve sosyal hakları geliştirmek, mesleğin gerekliliği olan hak ve özgürlükleri savunmak olarak belirlendi.

Kurucu başkanlığı üstlenerek 1946-1956 yılları arasında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı’nı yürüten Mekki Sait Esen’in ardından 1956-1957 döneminde eski kontenjan senatörlerinden Ecmet Güresin cemiyet başkanlığını üstlendi.

Kudret gazetesi kurucusu ve sahibi Gazanfer Kurt’un, 1959 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti’ne başkanlık yapmasının ardından bu görevi 1960 yılına kadar Atilla Bartınlioğlu üstlendi. CHP’nin eski Milletvekili Altan Öymen, 1960 ve 1961 yıllarında sürdürdüğü Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı görevini 1961 yılında İbrahim Cüceoğlu’na bıraktı. Akis dergisi yönetici ve yazarı Metin Tokar ise, 1957 yılında yedi ay 53 gün hapis yatmasının ardından 1962 yılında Gazeteciler Cemiyeti Başkanlığı’na getirildi.

Ekspres gazetesi kurucu sahipliğini yapan Doğan Kasaroğlu, 1963 - 1968 döneminde Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevi devralmasından sonra TRT Genel Müdürlüğüne atandı.

Yenigün, Ulus, Ankara Telgraf, Ankara Ekspres, Dünya gazetelerinde yazı işleri müdürlüğü, yazarlık, başyazarlık ve Genel Yayın Yönetmenliği yapan Beyhan Cenkeci, bu süre içerisinde beş yıl boyunca Gazeteciler Sendikası başkanı olarak görev aldı. 1960 yılı öncesi bir buçuk yıl hapis cezası alarak bazı meslektaşları ile birlikte cezaevine giren Cenkeci, 1969 yılında Gazeteciler Cemiyeti başkanı seçildi. 1992 yılına kadar Gazeteciler Cemiyeti Başkanı olarak görevini sürdürdü. Cenkeci, 24 yıllık

Başkanlığı sırasında Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Senatörlüğü de yaptı.

1971 yılında Son Havadis gazetesinde mesleğe başlayan Nazmi Bilgin, Güneş gazetesi sahipliği ve Yazı İşleri Müdürlüğü görevini üstlendi, daha sonra Dünya gazetesinde Haber Müdürü olarak görev yaptı. Bilgin, Tercüman gazetesinde Parlamento ve Cumhurbaşkanlığı muhabirliği görevlerini de yürüttü. TRT-2’nin kuruluşunda yer aldıktan sonra TRT’ye, beş yıl “Uzman Haberci” ve “Genel Müdür Danışmanı” olarak hizmet verdi. Bilgin 1992 yılında ittifakla cemiyet Genel Başkanı seçildi. 1996 yılında kuruculuğunu üstlendiği Türkiye Gazeteciler Federasyonu’nda Genel Başkanlık görevi yapan Bilgin, bu görevi 2009 yılına kadar sürdürdü.

BRT televizyonunun Ankara temsilciliği görevini de yapan Bilgin, Unesco Türkiye Milli Komitesi üyeliği ve Denetçiliği görevinde de bulundu. Basın İlan Kurumu Genel Kurul üyeliği, Türk Silahlı Kuvvetleri Elele Vakfı Mütevelli Heyet ve Yönetim Kurulu üyeliği ve Reklam Kurulu üyeliği görevlerini de sürdürüyor.

Türkiye’nin çok partili siyasi hayata geçişiyle, daha açık bir deyimle, çoğulcu demokrasi dönemiyle yaşıt ve koşut olan Gazeteciler Cemiyeti, bir avuç gazeteci üye ile çıktığı yolu, sevgi ve mesleki dayanışma ile pekiştirmiş, 2000’i aşkın üye sayısı ve bağımsız mali gücü ile bugün, Türkiye’nin en eski, en büyük ve saygın meslek kuruluşlarından ve sivil toplum örgütlerinden birisidir.

Cemiyetimiz, 1946 yılındaki kuruluşundan bu yana her zaman cumhuriyet, çoğulcu demokrasi ile ifade ve basın özgürlüğü başta olmak üzere özgürlüklerin yıl-maz bekçisi oldu. Gazeteciler Cemiyeti üyelerine aşıladığı bu güvenle ülkemizin mesleki ve diğer önemli kurumları arasında hak ettiği yeri aldı.

Telefon: +90 (312) 427 15 22

Faks: +90 (312) 468 23 84

E-Posta:

info@gazetecilercemiyeti.org.tr

Web Adresi:

www.gazetecilercemiyeti.org.tr

www.pressforfreedom.org

Adres: Üsküp Caddesi (Çevre Sokak)

No:35, Çankaya, Ankara

Kapak fotoğrafı: Cosmic Creative

Reklam sektörü için bir prestij olarak kabul edilen 13’üncü **Kırmızı Reklam** ödülleri 13’üncüsü 26 Mayıs 2016’da gerçekleştirildi. Kırmızı Jüri Özel Ödülünü **Cosmic Creative’in** hazırladığı **“Gazeteciler Cemiyeti-Bir gazeteci neredeyse, aydınlık oradadır”** adlı çalışma hak kazandı.

Press for **Freedom**

Özgürlük için Basın

İfade ve Basın Özgürlüğü Haziran 2020 Raporu

Gazeteciler Cemiyeti Yayınıdır

Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu tarafından hazırlanmıştır. Bu rapor Gazeteciler Cemiyeti'ne aittir. Kaynak gösterilerek kısmen veya tamamen çoğaltılabilir, bilimsel yayınlarda kullanılabilir.

İçindekiler

Giriş	5
İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı	5
İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale	17
RTÜK ile İlgili Gelişmeler	23
İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler	22
Diğer Gelişmeler	32
Olumlu Gelişmeler	52
Kısaltmalar	54

Giriş

Haziran ayının gelişmeleri basın ve ifade özgürlükleri açısından sorunların sürdüğünü ortaya koydu. Covid-19 salgınının yol açtığı can kayıpları bile toplumu kutuplaştırıcı ve özgürlükleri tehdit edici siyasi söylemleri ve eylemleri durduramadı.

CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu, HDP Hakkari Milletvekili Leyla Güven ile HDP İstanbul Milletvekili Musa Farisoğulları'nın milletvekillikleri, haklarında kesinleşmiş yargı kararları olduğu gerekçesiyle TBMM Başkanlığı'na (hükümün kesinleştiğine ilişkin) fezlekelerin okutulmasıyla düşürüldü. Salgın döneminde HDP'ye yönelik baskı politikalarının sürdürüldüğü gerekçesiyle "Darbeye karşı demokrasi yürüyüşü" adı altında, 15 Haziran'da Hakkari ve Edirne'den başlayarak Ankara'da son bulan yürüyüş başlattı. Yeni tip Koronavirüs tedbirleri kapsamında alınan önlemler neden gösterilerek birçok kentte yürüyüşe izin verilmedi. Edirne ve Hakkari'de başlayan yürüyüş, eş başkanlar Pervin Buldan ve Mithat Sancar'ın 20 Haziran'da Ankara'da TBMM bahçesinde yaptıkları basın açıklaması ile noktalandı.

İktidar ile muhalefet arasındaki gerilimin arttığı süreçte ifade özgürlüğü bakımından pek çok toplumsal etkinlik Covid-19 salgını da gerekçe gösterilerek yasaklandı. Meslek veya sivil toplum örgütü temsilcilerinin basın açıklaması girişimleri polis müdahalesi ve gözaltı işlemleriyle karşılaştı. Bunun en önemli örneği, Türkiye'nin farklı kentlerinden başkente doğru "Savunma Yürüyor" eylemini sorunsuz şekilde gerçekleştirmiş baro başkanları ve yöneticilerine Ankara girişinde yapılan sert polis müdahalesi oldu. Baro başkanlarınca Ankara'ya sembolik giriş yürüyüşü ve basın açıklaması engellendi. Barolar, 26 saatlik polis engellemesi ardından kente giriş yaparak topluca Anıtkabir'e gidebildi. Türkiye'nin 80 barosunca ortak tepki gösterilmesine rağmen AKP-MHP tarafından "çoklu baro" şeklinde barolarda bölünmeye yol açacak "Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi" Meclis gündemine taşındı. Teklif, Haziran ayı sonunda TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edildi.

"Cumhurbaşkanı'na hakaret" davaları Haziran 2020 döneminde de raporumuzda yer almayı sürdürdü. Antalya'da tiyatro oyuncusu Haldun Açısözlü, CHP'li İzmir Gaziemir Belediye Başkanı Halil Arda, İstanbul'da tasarımcı-grafiker Harun Karanfilci gibi isimler hakkında Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettikleri gerekçesiyle soruşturma başlatıldı. Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu (AABF) Onursal Başkanı ve eski HDP Milletvekili Turgut Öker için önce 11 ay 20 gün hapis cezasına hükmedilip cezası adli para cezasına çevrildi. CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçesiyle verilmiş dokuz yıl sekiz ay 20 günlük hapis cezasına yönelik istinaf talebi reddedildi. Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ve komuta kademesini 15 Temmuz 2016'daki darbe girişimi nedeniyle eleştirdiği için emekli Askeri Hakim Albay Ahmet Zeki Üçok hakkında altı ay yedi gün hapis cezası verildi. Avukat Ali Rıza Dizdar'a ise isim veya unvan vermeden Berat Albayrak için kullandığı "damat" sözüyle ilgili "hakaret" suçlamasıyla soruşturma açıldı. Bu arada *Twitter*'ın, devlet bağlantılı propaganda operasyonları kapsamında faaliyet gösterdikleri gerekçesiyle Türkiye'de 32.242 "troll" niteliğindeki hesabı kapattığını açıklaması dikkat çekti. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun ise, *Twitter*'ın açıklamasını reddederek, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a destek amacıyla açılan sahte hesapların varlığının ve tek bir merkezden yönetildikleri iddiasının gerçek dışı olduğunu söyledi.

Haziran ayında gazetecilerin mahkumiyetleri ve tutuklanmaları devam etti. *OdaTV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız, haberleştirmede ancak araştırdığı konular gerekçe gösterilerek "Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri açıklama" suçlamasıyla Sincan Cezaevi'ne hapsedildi. Libya'da şehit olan MİT mensubuna ilişkin haberleri nedeniyle *OdaTV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan ile muhabiri Hülya Kılınç ve *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel'in tutukluluk hallerinin devamına karar verildi. Metin Uca'ya, 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Genel Seçimlerde AA'nın önceden açıkladığı verilerle seçim sonuçlarının birebir uyuşmasına ilişkin *Twitter* paylaşımı nedeniyle hapis cezası verildi. *JinNews* muhabiri Beritan Canözer'e 2013-2016 dönemindeki *Twitter* ve *Facebook* paylaşımları ve beğenileri gerekçesiyle bir yıl 10 ay 15 gün hapis cezası verildi. Özgür Paksoy'a,

Brezilyalı Karikatürist Carlos Latuff'un 2015 yılında öldürülen Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'yi çizdiği karikatürünü paylaştığı için "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçlamasıyla 11 ay 20 gün hapis cezası verildi. Yargıtay, 2013 - 2014 yıllarında Gerger Kaymakamı Ömer Bilgin'i eleştirdiği için *Gerger Fırat*'ın Haber Müdürü Özgür Boğatekin'e verilen bir yıl 15 günlük hapis cezasını altı yıl sonra oybirliğiyle onadı. İstanbul'da Derya Okatan, Mahir Kanaat, Tunca Öğreten, Eray Saygın, Ömer Çelik ve Metin Yoksun'un yargılanmasında, Ankara'da Sibel Hürtaş ile Hayri Demir'in yargılanmalarında gazeteciler aleyhine yurtdışına çıkış yasağı gibi adli kontrol tedbirleri uygulanması sürdü. Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) ve Uluslararası PEN'in de aralarında yer aldığı kuruluşlarca Nedim Türfent'in cezaevinde 1500 günü tamamlamasıyla ilgili kampanya düzenledi. Adapazarı'nda Mustafa Sarı, Sedat Balta ve İsmail Erken, Tunceli'de Zeynel Abidin Bulut'un haberleri gerekçesiyle gözaltına alındığı Haziran ayında, Çorum'da torpilli işe alım iddialarını haberleştirdikleri için Elvan Yılmaz ve Seyfettin Mete'ye baskı uygulandığı kayda geçti. *İHA* Adana bürosu muhabirleri Umutcan İşledici ve Elif Ayşenur Bay, bir haber takibi sırasında darp edildi ve olay yerindeki güvenlik kamerası kaydında görüldüğü üzere gazetecilere saldırı anında polislerce herhangi bir müdahalede bulunulmaması dikkat çekti. İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun, *Sözcü* Ankara Temsilcisi Saygı Öztürk'ü bir yazısı üzerine namussuzlukla suçlaması sosyal medyada eleştirilere neden oldu.

Hükümlü ve gözaltındaki gazeteciler konusunda gazeteci tanımındaki fark nedeniyle farklı meslek örgütleri değişik tespitlerde bulunmaktadır. Gazeteciler Cemiyeti Özgürlük için Basın Çalışma Grubu incelemesinde hapisanelerdeki gazeteci sayısı Haziran ayında 49'u hükümlü ve 43'ü de gözaltında olmak üzere 92 oldu. ÖİB kayıtlarına göre, Ocak 2020'de 52'si hükümlü ve 43'ü tutuklu olmak üzere toplam 95 basın mensubu cezaevindeydi. Şubat ayında hapisteki gazeteci sayısı 53'ü hükümlü ve 44'ü tutuklu toplam 97 idi. Mart 2020'de ise 51'i hükümlü ve 49'u tutuklu, toplam 100 medya mensubu hapiste iken, Nisan ayında hapiste 50 hükümlü, 51 tutuklu toplam 101 basın mensubu vardı. Mayıs ayında hapisteki gazeteci sayısı 51'i hükümlü ve 51'i tutuklu olarak toplam 102'ye ulaştı. Bu çerçevede gazetecilerin mesleklerini yapmalarından dolayı hapis cezasıyla karşılaşmaları devam etse de Haziran ayında hapisteki gözaltında ve hükümlü gazeteci sayısında belirgin bir azalma yaşandı.

Basın özgürlüğü bağlamında gazetecilere dönük yargı süreçleri yanı sıra Basın İlan Kurumu (BİK) ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun (RTÜK), muhalif gazete ve yayın kuruluşlarını cezalandırma politikası ön plana çıktı. Örneğin *Evrensel*'e 45 gün süreyle resmi ilan ve reklamların kesilmesi cezası verildi. Haberlere erişim engellemeleri kararları da gündemdeydi. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan'ın yöneticisi olduğu TÜRGEV'e bağış konusundaki ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Altun'un şikayetçi olduğu, Gaziantep Şehitkamil Belediyesi gibi AKP'li belediyelerle ilgili haberlere erişim engellendi. RTÜK, *Tele 1*'de yayımlanan "18 dakika" programına üst sınırdan idari para cezası verdi. *Ulusal Kanal*'a da "Günaydın Türkiye" programında, "27 Mayıs İhtilali Kutlu Olsun" isimli marşı yayınlaması gerekçesiyle üst sınırdan idari para cezası kararı verildi.

İletişim Araçlarına ve İletişimcilere Baskı

1 Haziran 2020

- Gazeteci Mustafa Hoş, "Mesut Mevlevi" suikastı ile ilgili haberi nedeniyle Bayraktar ailesinin Nisan ayında suç duyurusunun ardından hakkında dava açıldığını duyurdu. Haberde, suikast sonucu öldürülen Mevlevi'nin son röportajında Bayraktar ailesi için çalıştığını söylemesi yer alıyordu. Hoş, "Sabah gözümü açar açmaz şahsıma yeni bir dava açıldığını öğrendim. Bu sekizinci dava... Şikayetçileri Erdoğan'ın dünürü Bayraktar ailesi...Normal bir dönemde 'böyle saçma suçlama mı olur' diye reddedilmesi gereken şikayet davaya dönüştürüldü"¹ ifadeleriyle suç duyurusunun davaya dönüştüğünü duyurdu. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın kızı Sümeyye Erdoğan, Selçuk Bayraktar ile evli.²

¹ <https://twitter.com/mustafahos/status/1267720110581710856>

² <https://halktv.com.tr/gundem/bayraktar-ailesinden-gazeteci-mustafa-hosa-dava-426290h>

2 Haziran 2020

• Libya’da şehit olan “MİT mensubunu ifşa etmek” suçlamasıyla tutuklu altı gazeteci hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’nca hazırlanan iddianameyi de Yargıtay 16. Ceza Dairesi’nin, MİT Tırları davası kapsamında CHP’li Enis Berberoğlu kararından alıntılar yapıldığı belirtilti. İddianamede, Yargıtay 16. Ceza Dairesi’nin kararındaki TCK 327. ve 328. maddelerdeki ölçütlere yer veriyor.³

• *Hürriyet ve Doğan Haber Ajansı*’ndan emekli muhabir, sürekli basın kartı sahibi Mustafa Oğuz, İzmir Kültürpark’ta büyükşehir belediyesinin güvenlik ekiplerince sorgulandığını, kamuya açık alanlarda yurttaşların istedikleri gibi fotoğraf çekebileceğini, güvenlikçilerin fotoğraf makinesine de el koyarak çektiği fotoğraflara bakmak istediklerini aktardı. Oğuz, “Haber yapmak için gittiğim yerde sorguya çekildim. Bir güvenlik görevlisi, karga-kedi kavgasını çektiğim sırada ‘yasak çekme’ diye bağırды, uzaklaşmaya kalkınca ‘Hiçbir yere gidemezsin, şimdi amirim gelecek. O gelinceye kadar salmam’ dedi. Gelen amir, ‘Burası bir kamu alanı ve izinsiz giremezsiniz. İzin kağıdınız var mı, amacın nedir? Partiyi ve belediyeyi karalamak için bir çalışma mı yapıyorsun? Fotoğraf makinandaki görüntülere bakacağım’ ve buna benzer onlarca soru sordu. Kamuya açık alanlarda basın yasasına göre istediğimi çekeceğimi, kendilerinin beni gözetim altında tutmasının yasal olmadığını hatırlattım. Ardından ‘Sen yandaş basından mısın?’ diye sordular” ifadelerini kullandı.⁴

3 Haziran 2020

• AKP’li Zonguldak Kozlu Belediye Başkanı Ali Bektaş, yerel gazetelerde Antalya’da konaklama tesisleri sahibi olduğuna ilişkin haberlerle ilgili “Adalet gereğini yapmazsa ben gereğini yapacağım. Şimdi bu laflarımı istedikleri gibi çarpıtacaklar. Net, tehdit ediyorum. Eğer öyle algılıyorlarsa” dedi. Bu haberlere karşı sulh ceza hakimliğine yaptığı başvuruya karşılık “basın özgürlüğü” kararı verildiğini kaydeden Bektaş, “Mahkeme kararı bana özetle, ‘Sen siyasetçiysen her türlü hakarete, şerefsizliğe layıksın’ diyor. Madem basın özgürlüğü bu, o karalayanlar hakkında istediğimi söylerim. İnsanı aşağılamanın, insana iftira atmanın nesi basın özgürlüğü?” diye konuştu.⁵

• Özelleştirme kapsamında Torunlar⁶ Anonim Şirketi’ne devredilmiş⁷ Başkentgaz A.Ş.⁸ tarafından kurucuları arasında Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın oğlu Bilal Erdoğan’ın da olduğu TÜR-GEV’e Kızılay üzerinden sekiz milyon dolar bağışta bulunması ilgili habere⁹ İstanbul 3. Sulh Ceza Hakimliği erişim engelleme kararı verdi.¹⁰

4 Haziran 2020

• İstanbul 52. Asliye Ceza Mahkemesi, 24 Haziran 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimi ve Genel Seçimleri’nde AA’nın önceden açıkladığı verilerle seçim sonuçlarının birebir uyuşmasına ilişkin *Twitter* paylaşımı nedeniyle gazeteci Metin Uca’ya “görevli memura görevi nedeniyle (AA Genel Müdürü Şenol Kazancı ve Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Özkaya’ya) hakaret” suçlamasıyla bir yıl iki ay 17 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, Uca’nın yaptığı paylaşımıyla “ifade özgürlüğünün sınırlarını aştığı” gerekçesiyle cezasında indirim yapmadı. Uca, mahkeme kararını ertesi gün paylaşırken “Dün, üç milletvekilinin milletvekilliklerinin düşürüldüğü günde, bunu duyurmaya utandım”¹¹ dedi.¹²

• İstanbul Silivri Cezaevi’nde tutuklu *Oda TV* Sorumlu Haber Müdürü ve *Cumhuriyet* yazarı Barış Terkoğlu ile *Oda TV* Genel Yayın yönetmeni Barış Pehlivan’ın avukatı Hüseyin Ersöz yaptığı açıklamada “Bugün Barış’ların ve diğer gazetecilerin tutukluluk incelemesi Mahkemece ‘dosya üzerinden’ yapılacak. Yani duruşmasız, avukatsız olacak. Duruşmaya 20 gün kala bir

³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/gazetecilerin-iddianamesi-yargitayin-kararindan-alinti-cikti-1742474>

⁴ <https://www.birgun.net/haber/kulturpark-in-guvenlikcileri-gazeteciyi-engelledi-303065>

⁵ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/akpli-baskandan-gazetecilere-tehdit-kimse-sokakta-rahata-dolasamayacak-5851982/>

⁶ <http://www.torunlar.com/index.html#>

⁷ <https://www.birgun.net/haber/baskentgaz-in-huzun-verici-oykusu-en-cok-gokcek-uzuldu-79362>

⁸ <https://www.baskentdogalgaz.com.tr/Tarihce/TR/4/78.aspx>

⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/goz-yasartan-hayirseverlik-1717428>

¹⁰ <https://www.a3haber.com/2020/06/03/mahkemeden-baskentgaz-turgeve-30-milyonluk-isyeri-bagisladi-haberine-sansur/>

¹¹ <https://twitter.com/MetinUca/status/1268785833596932096?s=08>

¹² <http://www.patronlardunyasi.com/haber/Gazeteci-Metin-Uca-ya-AA-yi-elistiren-tweeti-nedeniyle-14-ay-hapis-cezası-verildi/236302>

sürpriz beklemiyoruz ama umarım ‘hukukun gereği’ yapılır diyoruz”¹³ ifadelerini kullandı. Daha sonra Ersöz, İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi’nin 24 Haziran’daki duruşmaya kadar gazetecilerin tutukluluk hallerinin devamına karar verdiğini paylaştı.¹⁴

• Silivri Cezaevi’nde 80 gündür tutuklu *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel, “Kelle fiyatına hürriyet, esirlik bedava” yazısında, “İddianameyi sayısız defa okudum. Benim ile ilgili bölüm iki sayfa, 16 paragraf, delil olarak bir *tweet*, 914 saniye ‘Uluslararası haber ajansı Türkiye irtibat bürosu’ ile görüşmem var. HTS bilgileri dosyada kısıtlama kararı olmasına rağmen yandaş medyaya servis edildi. Algı yaratılmaya çalışıldı” ifadesini kullandı. Ağirel özetle, “İddianamede dezenformasyon faaliyetlerinden bahsediliyor. Barış darp edildiği, ben ise mahkeme kararını, savcılığa göre sahte mahkeme kararını medyaya servis etmişiz. Gerçi biz yapmamışız ama iddianamede yer aldığına göre bizim suçumuzdur! Tek delil olarak sunulan telefon konuşması *Sputnik RS FM*’de Ahu Özyurt ile yapılan kitabım *Sarmal*’a ait canlı yayın bağlantısıydı. Kaydı *Youtube*’da var. Dezenformasyon diye iddianamedeki olay ise Mahkeme’nin hakkımdaki tahliye, adli kontrol ve serbest bırakılma kararlarını aynı davada vermesi, tamamen doğru bizatihi ben gördüm, üç milletvekili gördü, 13 avukat gördü. Evraklar da biz de tanıklar da hazır. Mahkemede herkes doğrusunu öğrenecek. Bunlar, FETÖ kumpas davası Ergenekon’da yer alan sahte evraklara, olmayan konuşmalara dahi bel bağlıyor. Hatta, ADD, CUMOK, ÇYDD, CKD, Kartal Uğur Mumcu, TGB gibi 110 sivil toplum kuruluşunun oluşturduğu Biz Kaç Kişiyiz Platformu’nda seçilerek görev almamı aynı FETÖ savcısının iddiasındaki gibi adlandırmaya çalıştılar” diye yazdı.¹⁵

• *Zonguldak Elmas TV* Haber Müdürü Seyfi Boyraz, Zonguldak Kozlu Belediye Başkanı Ali Bektaş’ın üç yeğenini belediyede işe almasına ilişkin haberi yüzünden kendisini tehdit ettiğini bildirdi. Boyraz, “Sayın Ali Bektaş’ın bahsettiği gibi klavyeyi elimize alıp önümüze gelene sallamıyoruz. ‘Yeğenime faydam olmayacak da kime faydam olacak’ diyerek belediyeye yeğenini işe aldırıldığını belirtiyor. Üç gazeteci arkadaşım ile birlikte ertesi gün Cumhuriyet savcılığına giderek, mesleğimizi icra ettiğimizi belirterek delillerimizle birlikte şikayet dilekçemizi verdik. 10 Ocak Çalışan Gazeteciler Günü’nde AKP, çalışan gazetecileri onurlandırmak, sevindirmek için Zonguldak’ta düzenlediği kahvaltıda konuşan AKP Zonguldak milletvekili Hamdi Uçar, partisini eleştiren gazeteciler için ‘Kaleminizi kırarlar, size yazık olur’ diyor. 2 Mayıs’ta bulunduğum bir programda, Zonguldak Belediye Başkanı Selim Alan da, ‘Beni, benim belediye başkanımı, milletvekilimi, teşkilatımı yazan Zonguldak medyası üzerine topyekûn AKP baskısı söz konusu” dedi.¹⁶

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun’un, İstanbul Kuzguncuk’daki evinin bahçesine bitişik vakıflardan kiralanan ve inşaat yapılması yasak olan arsada kaçak yapılaşma yaptığına ilişkin *sol.org.tr*’deki haber mahkeme kararıyla erişime engellendi. Konuya ilişkin ilk olarak Altun’un avukatlarınca *SoL*’a bir yazı gönderildiği ve gerekçesiz şekilde haberi kaldırma yönündeki talebe ret yanıtı verildiği ifade edildi. Bu haberin ardından yeğenini bilirkişi olarak gösteren hakim aylık bir milyon lira kazandığına ilişkin *SoL*’da yer verilen haber ve AKP’li vekilin eşinin kültür ve turizm müdürü olmasına yönelik haber de yine mahkeme kararıyla erişime engellenmişti.¹⁷

5 Haziran 2020

• Yargıtay 8. Ceza Dairesi, 2013 ve 2014 yıllarında Gerger Kaymakamlığı Ömer Bilgin’i eleştirdiği için *Gerger Fırat*’ın Haber ve İstihbarat Müdürü Özgür Boğatekin’e verilen bir yıl 15 günlük hapis cezasını altı yıl sonra oybirliğiyle onadı. Gerger Asliye Ceza Mahkemesi, 2014 yılında açılan davada Boğatekin’e bir yıl 15 gün hapis cezası vermişti. Bu arada gazeteciye bu cezayı hükmeden Hakim Recep Ünver, daha sonra FETÖ soruşturması kapsamında meslekten ihraç edilmiş ve Adana Ağır Ceza Mahkemesi’nce silahlı terör örgütü üyesi olmaktan dokuz yıl hapis cezasına çarptırılmıştı. Boğatekin’in avukatları Yargıtay Genel Kurulu’na karar düzeltme talebinde bulunacakları ve aynı zamanda Anayasa Mahkemesine bireysel başvurusunda bulunacağını bildirdiler. Aynı gün Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 9. Ceza Dairesi ise, Boğatekin’e 2018’de

¹³ <https://twitter.com/ersozhuseyin/status/1268444070021652480>

¹⁴ <https://twitter.com/ersozhuseyin/status/1268633433636515840>

¹⁵ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/kelle-fiyatina-hurriyet-esirlik-bedava-55917yy.htm>

¹⁶ https://tr.sputniknews.com/aksam_postasi/202006041042191547-tehdit-edilen-gazeteci-belediye-baskaninin-o-sozlerinden-sonra-can-guvenligimiz-kalmadi/

¹⁷ <https://sol.org.tr/haber/basin-ozgurlugu-demokrasinin-bel-kemigi-diyeen-akpden-otomatik-sansur-uygulamasi-6106>

dönemin başbakanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla verilen 10.000 lira adli para cezasıyla ilgili istinaf başvurusunu reddetti.¹⁸

- Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı, “Ayrımcılık virüs dinlemedi: Camiler dezenfekte edildi, cemevi ve kiliseler edilmedi” haberini nedeniyle gazeteci Lezgin Akdeniz hakkında soruşturma başlattı. Akdeniz, üç ay önce yayımladığı haber gerekçesiyle başlatılan soruşturma nedeniyle Diyarbakır Emniyet Müdürlüğü Güvenlik Şubesi'ne ifadeye çağrıldı. Akdeniz'e “haberle alakalı delilleri, haberde Süryani Kadim Meryem Ana Kilisesi papazı olarak tanıttığı Yusuf Akbulut'un kilisedeki resmi görevi” gibi sorular sorulduğu bildirildi. Akdeniz, “Kilisenin dezenfekte edilmediği bilgisini teyit etmek için aradığım Süryani Kadim Meryem Ana Kilisesi Papazı olarak görev yapan Yusuf Akbulut, dezenfekte işleminin yapılmadığını, Ulu Cami ile birlikte en çok ziyaret edilen kilisenin dezenfekte edilmemesinden kaygılı olduğunu ve kilisede olduğunu söyledi. Durumun boyutunu anlamak için Pir Sultan Abdal Derneği Diyarbakır Şube Başkanı Cafer Koluman'ı da arayarak cemevinin dezenfekte edilmediğini kendisinden öğrendim. Bunun üzerine söz konusu haberi ajansa geçtikten yaklaşık iki saat sonra kilise ve cemevine gidilip dezenfekte işlemi yapılmış, akşam saatlerinde de buna ilişkin belediye ve valiliğin açıklaması yayınlanmıştır. Açıklamadan sonra haberde isimleri geçen kişileri arayarak dezenfekte işlemlerinin yapıp yapılmadığını sordum. Haber yayıldıktan sonra dezenfekte işlemlerinin yapıldığını doğruladılar. Amacım tamamen gazetecilik faaliyeti olup herhangi bir şekilde suç işleme kastım yoktur” ifadesini verdi.¹⁹

- Gazeteci Ebru Küçükaydın'ın, Antalya Büyükşehir Belediye Başkanı Mühittin Böcek'in basın toplantısında “Konyaaltı Sahili ihalesi ile ilgili soru sorduğu” için hakkındaki suç duyurusunda, “Şüpheli halkı ayrıştırmaya çalışmaktadır. Şüphelinin geçmişine baktığımızda, Cumhuriyet Halk Partisi'nden Kocaeli milletvekili adayı olduğu görülmektedir” ifadeleri tepki çekti. CHP Antalya Milletvekili Aydın Özer, “CHP'li olmayı hiç kimse, hiçbir güç suç unsuru gibi gösteremez. Buradaki meselenin özü insanları ayrıştırarak, etiketleyerek, kutuplaştırarak iktidarı elinde tutabilen bir ülke yönetiminin varlığıdır” dedi. Küçükaydın'ın avukatı Furkan Açıkgöz, “Şikayet dilekçesinde Küçükaydın'ın siyasi kimliğine atf yaparak soruşturmanın siyasallaştırdığı açık ve net olarak görülmektedir. Şikayet dilekçesinin ilk sayfasında üçüncü madde olarak ‘halkı ayrıştırarak, kin ve düşmanlık beslemeye itmektedir’ suçlamasına müvekkilimin kimliğine siyasi bir partinin adı eklenmiştir. CHP'li olduğu, milletvekili adayı olduğu atıfta bulunulmuştur. Küçükaydın'ın CHP üyesi olması suç olarak gösterilmesi şaşırtıcıdır” diye konuştu.²⁰

8 Haziran 2020

- Oda TV Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız ve Tele1 Ankara Temsilcisi İsmail Dükel, Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın başlattığı “askeri casusluk” suçlamasıyla gözaltına alındı. Dükel, avukatı aracılığıyla “Benden casus değil, vatansever çıkar” mesajını ilettili. Dükel'in gözaltına alındığını Tele1 Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ duyurdu ve savcılıkça dört gün gözaltı süresi verildiğini belirtti.²¹ Yıldız, avukatı aracılığıyla “Bana FETÖ'cü diyemediler ama Türk ordusunun hukuku için namusu için, şerefi için, haysiyeti için bana askeri casusluk suçunu yöneltebilecek insan henüz anasının karnından doğmamıştır. Ben hangi devletin menfaatine casusluk yapabilirim? Benim tanıdığım bildiğim tek devlet vardır o da Türkiye Cumhuriyeti'dir” açıklamasını yaptı.²² Soruşturmada, “Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından, niteliği itibarıyla, gizli kalması gereken bilgileri, siyasal veya askeri casusluk amacıyla temin etmek” suçlamasıyla Dükel, Yıldız ve E.B. isimli bir muvazzaf asker hakkında dosya açıldığı bildirildi. Muvazzaf asker E.B.'nin görevi nedeniyle elde ettiği Libya'daki askeri birliklerin faaliyetleri ve TSK'nın Suriye'deki operasyonlarıyla ilgili bilgileri Yıldız'la paylaştığı belirtildi. Yıldız'ın da Dükel'le görüştüğü kaydedildi.²³ Milli Savunma Bakanlığı'ndan istihbarat ve savcılık makamlarına yapılan şikayet üzerine soruşturma başlatıldığı ve bu şikayet üzerine muvazzaf asker E.B.'yi

¹⁸ <http://bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/225293-yargitay-kaymakami-elistirdigi-icin-ceza-alan-gazetecinin-cezasini-6-yil-sonra-onadi#:~:text=Ceza%20Dairesi%2C%20Gerger%20F%C4%B1rat%20gazetesi,para%20cezas%C4%B1yla%20ilgili%20ba%C5%9Fvuruyu%20reddetti.>

¹⁹ <https://gazetekarinca.com/2020/06/ayrimcilik-virus-dinlemedi-haberi-nedeniyle-gazeteciye-sorusturma/>

²⁰ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/gazetecinin-dava-dosyasina-tepki-cekten-chp-detayi-5857371/>

²¹ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/gazeteci-ismail-dukel-gozaltina-alindi-282990h.htm>

²² <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/son-dakika-muyesser-yildizdan-ilk-aciklama-283058h.htm>

²³ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/son-dakika-muyesser-yildizdan-gozaltina-alindi-gazetecinin-operasyonun-detaylari-ortaya-cikti-41536626>

dinlemeye alındığı bildirildi. Bu kapsamda Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, Dükel ve Yıldız'ın telefonlarını dört ay boyunca dinlediği ortaya çıktı.²⁴

• Yargıtay 16. Ceza Dairesi'nin 16 Mart 2020'de oybirliğiyle aldığı ancak kamuoyuna Mayıs ayında *YeniŞafak* haberiyle yansıyan “FETÖ Medya Yapılanması Davası” temyiz kararı, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'ne (UYAP) yüklendi. Karar uyarınca 26 sanıklı davada 17 gazeteci hakkında verilen hükümleri onanmış ve sekiz gazeteci hakkındaki hükümler ise bozulmuştu. UYAP'taki karar dosyası, yeniden yargılama için İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.²⁵

10 Haziran 2020

• İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* Editörü İsmnaz Temel, Ezilenlerin Hukuk Bürosu (EHB) avukatları Sezin Uçar ve Gülhan Kaya ile ESP Eş Genel Başkanı Avukat Özlem Gümüştaş'ın da aralarında olduğu 23 kişi hakkındaki davayı Covid-19 pandemisi nedeniyle 23 Eylül'e erteledi.²⁶

• *Tele1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükel ve *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız, “Askeri casusluk” suçlamasıyla 8 Haziran'da beri gözaltında tutuldukları Ankara Emniyet Müdürlüğü TEM Şube Müdürlüğü'nde henüz ifadeleri alınmadı. Yıldız'ın avukatı Erhan Tokatlı, savcılığa adliyede ifade alınması için dilekçe verdi. Ayrıca Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı, “dosyadaki kısıtlılık kararı” gerekçesiyle herhangi bir bilgi ve belgeyi avukatlarla paylaşmadı. Avukatlarca, gözaltı kararı ve arama-el koyma tutanaklarına dahi ulaşamadığı açıklandı.²⁷

11 Haziran 2020

• *Cihan Haber Ajansı* Uşak Muhabiri Mevlüt Öztaş, Ankara Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi Sağlık Kurulu, 28 Mayıs 2020'de “cezaevinde kalamaz” raporu vermesine rağmen 1 Haziran'da taburcu edilerek Sincan L Tipi Cezaevi'ne gönderildi. Öztaş, Şubat 2018'te tutuklu bulunduğu Afyon T Tipi Kapalı Cezaevi'nden pankreas kanseri teşhisi nedeniyle Ankara'ya sevk edilmişti. Kurul'un hazırladığı raporda ise, Öztaş'ın cezaevi koşullarında hayatını yalnız idame ettiremeyeceği ve ceza infazının ertelenmesi gerektiği bildirildi. Öztaş, Şubat 2019'da dokuz yıl üç ay hapis cezasına mahkum edilmişti.²⁸

12 Haziran 2020

• *Oda TV* Ankara haber müdürü Müyesser Yıldız, TCK 329'daki “Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları bakımından niteliği itibarıyla gizli kalması gereken bilgileri açıklama” suçlamasıyla Ankara 3. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla tutuklanarak Sincan Cezaevi'ne gönderildi. Savcılıkça tutuklanması talep edilmiş olan *Tele 1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükel ise adli kontrol şartıyla serbest bırakıldı. Aynı dosya kapsamında askeri bilgileri aktarmakla suçlandığı açıklanan Erhan B. isimli astsubay da tutuklandı. “Askeri casusluk” suçlamasıyla başlatılmış soruşturma gerekçesiyle dört gün boyunca gözaltındaki gazeteciler, Başsavcı vekili Veysel Kaçmaz tarafından sorgulandı. Savcılık ve hakimlikteki sorgulama aşamalarında her kişi için üç avukat sınırlandırılması konuldu. Sorguda, Yıldız ve Dükel'e astsubay E.B ile yaptıkları telefon görüşmeleri soruldu.²⁹ Avukat Erhan Tokatlı, Yıldız'a isnat edilen suçlamaya kanıt olarak “Kim bu Hafta” ile görüşen Türk komutanlar” ve “Libya'ya hangi komutan gitti... Yerine kim geldi?” haberlerinin gösterildiğini açıkladı. Tokatlı, “FETÖ organizasyonu” olarak nitelendirdiği soruşturmaya “esasen Müyesser Yıldız'ın dijital arşivlerine ulaşmanın amaçlandığını” ifade etti.³⁰

14 Haziran 2020

• *İHA* Adana bürosu muhabirleri Umutcan İşledici ve Elif Ayşenur Bay'ın küçük kızlarını darp eden aileyi haberleştirmek için gittikleri olay yerinde aile tarafından darp edildiği ve fotoğraf

²⁴ <https://www.birgun.net/haber/gozaltina-alinan-gazeteci-ismail-dukel-den-ilk-aciklama-303901>

²⁵ <https://expressioninterrupted.com/tr/yargitay-feto-medya-davasinda-17-gazetecinin-cezasini-onadi/>

²⁶ <http://www.etha15.com/haberdetay/gazeteci-ve-avukatlarin-davasini-eylule-ertelendi-119868>

²⁷ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/yildiz-ve-dukelin-gozalti-karari-ve-arama-tutanaklari-dahi-avukatlar-ile-paylasilmedi-1744091>

²⁸ <https://expressioninterrupted.com/tr/mevl-t-zta-sa-l-k-raporuna-ra-men-cezaevine-g-nderildi/>

²⁹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/gazeteciler-ismail-dukel-ve-muyesser-yildiz-hakim-karsisinda-1744536>

³⁰ <https://www.dw.com/tr/gazeteci-m%C3%BCyesser-y%C4%B1ld%C4%B1z-tutukland%C4%B1/a-53781571>

makinelerinin kırıldığı bildirildi. Olay yerindeki güvenlik kamerası kaydında ise gazetecilere saldırı anında olay yerinde olan polislerin engel olmadığı görüldü.³¹

15 Haziran 2020

• *Demirören Medya Grubu*, *medyakoridoru.com*'un İmtiyaz Sahibi Canan Kaya ve haberi yayımlayan beş internet sitesine 50 bin liralık tazminat davası açtı. Grup aynı zamanda habere konu olan işçi Zeynep Tüzer'e de dava açtı. Kaya, *Twitter*'dan, "*Demirören Medya Grubu*, güvenlik görevlisi Tüzer'in yönetim katındaki halıya bastığı gerekçesiyle işten çıkarılmasını haberleştirdiğim için hakkımda tazminat davası açmış. İstiyorlar ki susalım, görmeyelim, yazmayalım" sözleşmesiyle tepki gösterdi. Haberde, "*Demirören Medya Grubu*'nda Eylül 2019'da göreve başlayan Tüzer'in yönetim katından ayakkabılarıyla geçtiği ve halıyı kirlettiği gerekçesiyle önce istifaya zorlandığı, istifa etmeyince ise ücretsiz izne çıkarıldığı" bilgisi yer alıyordu. Tüzer, olaya ilişkin "İşim gereği yönetim katına çıkıyordum. *Demirören Medya Grubu* Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Meltem Demirören'in asistanı ve kuzeni Vuslat Orhan, beni görünce aşağılayıcı bir şekilde 'Ne işin var burada' diyerek katı terk etmemi istedi. Ben de aşağıya indim. Ancak bu kadar ağır derecede suçlanacağımı bilemiyordum. Orhan bu olayın hemen ardından 'Halıya ayakkabılarıyla bastı' diyerek beni yönetime şikayet etmiş. Yönetim de bağlı bulunduğum Talon Güvenlik Hizmetleri'ni aramış ve şirket de direkt çıkışımı verdi" açıklamasını yapmıştı.³²

16 Haziran 2020

• İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, *ETHA* muhabiri Adil Demirci ile Ezilenlerin Sosyalist Partisi (ESP) ve Sosyalist Gençlik Dernekleri Federasyonunun 22 üyesinin "terör örgütü üyeliği" ile "terör örgütü propagandası" suçlamalarıyla yargılandığı davada Demirci hakkındaki adli kontrol tedbirlerini kaldırarak, davayı, 11 Kasım'a ertelendi.³³

17 Haziran 2020

• Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi, *JinNews* muhabiri Beritan Canözer hakkında 2013-2016 yılları arasında yaptığı *Twitter* ve *Facebook* paylaşımları ve beğenileri gerekçesiyle "örgüt propagandası" suçlamasıyla bir yıl 10 ay 15 gün hapis cezası verdi. Avukat Resul Temur, Canözer'in sosyal medya hesaplarında herhangi bir suç şüphesi olmadığını, beğendiği paylaşımları yaymak gibi bir amacı olmadığını, suçlama konusu paylaşımlarda şiddete çağrı ya da övgü olmadığını, kamu düzeni için açık ve yakın tehlike oluşturmadığını belirterek, Emniyet'in bu veriye "Photo Liked By Me" adlı programıyla arama sonucunda ulaştığını söyledi.³⁴

• Gazeteci Can Dündar'ın yayın yönetmenliğini yaptığı, Almanya merkezli *Özgürüz Radyo* ve *ozguruz20.org* Türkiye'de erişime engellendi.³⁵ *RTÜK*, Dündar'ın yayın yönetmeni olduğu internet sitesinde yayın yapan radyo hakkında "kaçak yayın yaptığı" gerekçesiyle şikayetçi oldu. Mahkeme, radyo yayınının durdurulmasına ve internet sitesine erişim engeli getirilmesine karar verdi. Dündar, gelişmeye Nazileri ve 12 Eylül Askeri Darbesi'ni hatırlatarak, sosyal medya hesabından, "İlk değil bu, son da olmayacak. 1930'larda Türkiye'ye gelen Alman demokratlarının yayınlarını da Nazi hükümeti engellemeye çalışmıştı. 12 Eylül sansüründe *BBC Türkçe*'den, *Köln Radyosu*'ndan haber almaya çalışırdık ama yasaklamak istenirdi."³⁶

• Gaziantep 2. Sulh Ceza Hakimliği, *Cumhuriyet*'in Gaziantep Şehitkamil Belediyesi ile ilgili yaptığı "Şehitkamil Belediyesi'nde bir yıllık ihale: Akaryakıtta 22 milyon 979 bin" ve "AKP'li belediye, encümen onaylaması gereken kararı başkan adına vekil imza ile uyguladı" haberlerine erişim engeli getirdi.³⁷

18 Haziran 2020

• Ağrı 2. Ağır Ceza Mahkemesi, 18 Aralık 2019'dan beri "terör örgütüne üye olmak" ve "terör örgütü propagandası yapmak" suçlamalarıyla Ağrı Patnos L Tipi Cezaevi'nde tutuklu

³¹ <https://www.tgrthaber.com.tr/gundem/iha-muhabirlerine-cirkin-saldiri-2717680>

³² <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/demirorenden-hakkinda-cikan-iddialari-haberlestiren-sitelere-dava-1745247>

³³ <https://www.mlsaturkey.com.tr/gazeteci-adil-demircinin-yargilandi-gi-davada-adli-kontrol-tedbirleri-kaldirildi/>

³⁴ <https://www.mlsaturkey.com.tr/jin-news-muhabiri-beritan-canozere-1-yil-10-ay-hapis-cezası/>

³⁵ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/firari-can-dundara-ait-radyo-ve-internet-sitesi-erisime-kapatildi/1878929>

³⁶ <http://susma24.com/can-dundarin-sitesi-ozguruz-kapatildi/>

³⁷ <https://twitter.com/engelliweb/status/1273316892527210496>

gazeteci Aziz Oruç hakkındaki iddianameyi kabul etti. Oruç'un ilk duruşması 21 Temmuz'da görülecek. İddianamede, Oruç'un *Facebook*'tan *Roj News* ve *İMC TV*'nin sayfalarını beğenmesi "örgüt propagandası yapmak" suçlamasına delil gösterildi. Oruç, terör örgütü PKK'nın kurucusu Abdullah Öcalan'a yönelik tecrite son verilmesi talebiyle açlık grevine başlayan HDP üyesi Nasır Yağız ile yaptığı röportaj nedeniyle de suçlandı. Dava kapsamında, tutuklu şüpheliler HDP Doğubayazıt İlçe Başkanı Abdullah Ekelek ile Eski Belediye Meclis Üyesi Muhammet İkrâm Müftüoğlu ve tutuksuz şüpheliler *MA* editörü Dicle Müftüoğlu, HDP Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un Danışmanı Yücel İlhan ile HDP Ağrı Milletvekili Berdan Öztürk'ün şoförü Turgay İlboğa'ya ise, Oruç'un İran sınırına yakın bir noktadan arabayla alınmasını sağladıkları gerekçesiyle "örgüte bilerek ve isteyerek yardım etmek" suçlaması yöneltildi. *MA* editörü Müftüoğlu, iddianamedeki ifadesinde, bir dönem birlikte çalıştığı ve haber müdürlüğünü yaptığı Oruç'un İran sınırındaki Gürbulak Sınır Kapısı yakınında çaresiz ve donmak üzere olduğu bilgisini telefonla aldıktan sonra meslektaşına yardımcı olmaya çalıştığını anlattı.³⁸

- *Sözcü* Ankara Temsilcisi Saygı Öztürk'ün, "AKP Milletvekili Bahar Ayvazoğlu'yla ilk eşinden boşanarak evlenmiş Ali Ayvazoğlu'nun Trabzon Belediyesi'nde işçilikten Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü görevine kamuda hızla yükselişini" yazmasını İçişleri Bakanı Süleyman Soylu "namussuzluk" olarak niteledi. Soylu, Öztürk'ün "Trabzon böyle bir yükseliş görmedi" köşe yazısı için "Saygı Öztürk'ün bu yazısı namussuzluktur. Bahar Hanım ahlaklı, faziletli bir kadındır. Ali Bey'e minnettarız Trabzon turizmini ayağa kaldırdı. Bugünden sonra bu namus düşmanını kim muhatap alırsa, gözümde aynı namussuzluğun ortağıdır, haysiyet celladıdır" tepkisini gösterdi. TGS *Twitter* aracılığıyla Soylu'nun paylaşımına cevaben "Haber hoşunuza gitmedi diye gazeteciye hakaret edemezsiniz sayın Soylu. Haddinizi bilin" paylaşımında bulundu.³⁹

- İstanbul Anadolu 6. Sulh Ceza Hakimliği, *Sözcü*'de Serpil Yılmaz'ın kaleme aldığı "Covid-19 'Destek' TIR'ından 200 milyon dolarlık hesap çıktı" haberine erişim engeli getirdi.⁴⁰

19 Haziran 2020

- İstanbul 33. Ağır Ceza Mahkemesi, *İleri Haber* eski Genel Yayın Yönetmeni Onur Emre'nin 2014-2018 yılları arasında *Twitter* hesabından paylaştığı haberlerde "zincirleme terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla savunmasını dinledi. Yağan, 2012'den beri gazetecilik yaptığını ve son bir buçuk yıldır ise milletvekili danışmanı olarak çalıştığını belirterek, iddianamedeki *İleri Haber*'de yayınlanmış haberlerin tamamının basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini söyledi. Dava, 13 Temmuz'a ertelendi.⁴¹

- Avukat Celal Ülgen, *Yeniçağ* yazarı gazeteci Murat Ağirel aleyhine kitabı *Sarmal*'da kendilerine hakaret edildiği iddiasıyla Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Erdoğan'ın oğlu Bilal Erdoğan ile TBMM eski Başkanı İsmail Kahraman'ın şikayette bulunduğunu açıkladı.⁴²

- Erişim Sağlayıcıları Birliği, *Sözcü* yazarı Serpil Yılmaz'ın, "Covid-19 'Destek' TIR'ından 200 milyon dolarlık hesap çıktı" haberine yer veren *t24comtr*, *medyaradar*, *dokuz8haber*'in haberlerine de erişim engeli getirdi.⁴³

20 Haziran 2020

- AKP Çorum Milletvekili Erol Kavuncu'nun, kızlarından ikisinin Hitit Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak işe başladığı, ayrıca kardeşinin de şoför olarak yine aynı üniversitede işe alındığını haberleştiren gazeteciler Elvan Yılmaz ve Seyfettin Mete hakkında dava açacağı ileri sürüldü. Kavuncu, "Devletin resmi kayıtları incelediği zaman kolaylıkla anlaşılabileceği üzere gerçekte alakası olmayan, yalan, asılsız, masa başı, çarpıtma bazı iddia ve ithamlar, malum şahıs ve çevrelerce sosyal medya ve internet medyası aracılığıyla gündeme getirilmiş ve ulusal medyaya da servis edilmiştir. Siyasi mücadeleye malzeme yapılmaya çalışılan iddialar edepsizliği, ahlaksızlığı tescilli kişilerce desteklense de yargı önünde ve mahşerî vicdanda mutlaka mahkum olacaklardır. Kim olursa olsun, bu 'itibar suikastçılarının' bütün bağlantılarını açıklamak, ipliğini pazara

³⁸ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-aziz-orucun-ilk-durusmasi-21-temmuzda/>

³⁹ <http://susma24.com/bakan-soylu-hedefinde-yine-bir-gazeteci-vardi/>

⁴⁰ <https://twitter.com/engelliweb/status/1273547997113126913>

⁴¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/onur-emre-yagana-acilan-dava-mutalaa-hazirlanmasi-icin-ertelendi/>

⁴² <http://susma24.com/gazeteci-murat-agirele-kitabi-nedeniyle-sorusturma/>

⁴³ <https://twitter.com/engelliweb/status/1274008163407351812>

çıkarmak da boynumuzun borcudur” dedi. Gazeteciler ise haberlerde kaynak olarak kullanılan belgelerin üniversitenin resmi sitesinde yer aldığını ancak daha sonra silindiğini belirterek, bu belgelerin kopyasını mahkemeye sunacaklarını söylediler.⁴⁴

22 Haziran 2020

- Gaziantep 1. Sulh Ceza Hakimliği, Oba Makarna Sanayi Ticaret A.Ş.’nin avukatı Mehmet Servet Haydargil talebi üzerine fabrikasında çalışan işçilerde Covid-19 görülmesine ilişkin birçok gazetede yer alan habere erişim engeli getirdi. Kararda, “Söz konusu şirket hakkında yapılan haber, yorum ve içeriklerin söz konusu haber içeriklerinde, başvuran şirket isminin, logosunun, şirket faaliyet yerinin haber içeriklerinde yer alması sebebiyle, kendileri dışında gelişen olaylar sebebiyle tüzel kişiliklerinin itibarını zedeleyici ve zarar verici olduğu, *Facebook*, *Instagram* ve *Twitter* hesaplarından yapılan paylaşımların talep eden şirketin kişilik haklarını açıkça ihlal ettiğinden bahisle aşağıdaki belirtilen adreslere yönelik erişimin engellenmesine dair karar verilmiştir” denildi. Erişim engeli kapsamında *Evrensel*, *Sözcü*, *DHA*, *diken.com.tr*, *Habertürk*, *Milli Gazete*, *Gaziantep Haber*, *Sol Haber Portalı*, *İleri Haber*, *Gazete Karınca*, *dokuz8haber*, *Antep Son Nokta*, *Gaziantep Detay Gazetesi*, *Ege’de Son Söz*, *Çukurova Manşet*, *Gaziantep Pusula* ve Nizip Gazeteciler Cemiyeti’nin *Twitter*, *Facebook* ve *Instagram* hesapları yer alıyor.⁴⁵

- İstanbul 23. Ağır Ceza Mahkemesi, MİT Müsteşarı Hakan Fidan’ın Şubat 2012’de ifadeye çağırılmasıyla ilgili olarak aralarında tutuklu gazeteci Mustafa Gökkılıç’ın da bulunduğu 34 sanık hakkındaki “Hükümeti ortadan kaldırmaya teşebbüs,” “casusluk” ve örgüt suçlamalarıyla görülen davayı, “milli güvenliği tehlikeye düşürecek hususların ortaya çıkması” gerekçesiyle basına kapatılmasına ve yayın yasağı konulmasına karar verdi. 14 kişinin tutuklu, 15 kişinin ise firari konumunda olduğu davada tutuklu tüm sanıkların tutukluluk halinin devamına karar verilerek, davanın Silivri Ceza İnfaz Kurumları Yerleşkesi karşısındaki salonda yapılmak üzere 15 Eylül’e ertelendi.⁴⁶

23 Haziran 2020

- Baro başkanları ve avukatlarınca “Savunma Direniyor” eylemini takip eden gazetecilere de polis müdahale etti. TGS, “Baro başkanlarının ‘Savunma Yürüyor’ eylemini takip eden gazeteciler sık sık polis müdahalesiyle karşılaşılıyor. Kolluğun görevi halkın haber alma hakkını engellemek değil, güvenliği sağlamaktır. Bırakın işimizi yapalım”⁴⁷ ifadelerini kullandı.⁴⁸

- BİK, Ragıp Zarakolu’nun 5 Mayıs’ta yayımlanan “Makus Kaderden Kaçış Yok”⁴⁹ yazısına nedeniyle *Evrensel*’e 45 gün süreyle resmi ilan ve reklamların kesilmesi cezası verdi. *Evrensel* avukatı Devrim Avcı, “45 günlük ilan kesme cezası şimdiye kadar verilmiş en uzun ilan kesme cezası. İfade özgürlüğü kapsamında bir köşe yazarının kendi kanaati doğrultusunda yazdığı bir makaleye böyle bir ceza verilmesi hukuk ile açıklanabilir değil. BİK için başvuru yapıyor, ilan kesme cezası veriliyor, yetmiyor, savcılığa suç duyurusunda bulunuluyor. Yetmiyor erişim engelli, tekzipti vs. Tüm bunlar artık gazetenin topyekün hasmane bir tutum ile karşı karşıya olduğunu düşündürüyor. Tüm bunları düşününce ifade özgürlüğü, basın özgürlüğü, kişilerin kanaat özgürlüğünün de artık bu ülkede tanınmadığının da açık bir ilanı olduğunu düşünüyoruz. Bu uygulamalara karşı tüm hukuki yollara da başvurumuzu yapacağız” dedi.⁵⁰

- Çorlu 4. Asliye Ceza Mahkemesi’nde, Çorlu tren kazası davasının görüldüğü duruşma salonunda görüntü çektiği iddiasıyla “ses ve görüntülerin kayda alınması” suçlamasıyla yargılanan *Artı Gerçek* muhabiri Rıfat Doğan’ın davası, avukatlarının tanık dinlenmesi talebi üzerine 8 Aralık’a ertelendi.⁵¹

24 Haziran 2020

- İstanbul 34. Ağır Ceza Mahkemesi, Libya’da şehit olan MİT mensubuna ilişkin haberler ve *Twitter* paylaşımları nedeniyle tutuklu gazetecilerden *Yeni Yaşam* Genel Yayın Yönetmeni

⁴⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/20/milletvekillinden-gazetecilere-dava/>

⁴⁵ <http://susma24.com/fabrikadan-gazetelere-koronavirus-sansuru/>

⁴⁶ <https://www.birgun.net/haber/yayin-yasagi-getirilen-mit-kumpasi-davasi-eylul-ayina-ertelendi-305568>

⁴⁷ https://twitter.com/TGS_org/status/1275381921615405059

⁴⁸ <https://halktv.com.tr/gundem/baro-baskanlarinin-yuruyusunu-takip-eden-gazetecilere-polis-mudahalesi-427836h>

⁴⁹ <https://www.evrensel.net/yazi/86275/makus-kaderden-kacis-yok>

⁵⁰ <https://www.evrensel.net/haber/407714/basin-ilan-kurumu-evrensele-45-gun-ilan-kesme-cezası-verdi>

⁵¹ <https://artigercek.com/haberler/gazeteci-rifat-dogan-in-yargilandigi-dava-8-aralik-a-ertelendi>

Mehmet Ferhat Çelik ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Aydın Keser, *Oda TV* Sorumlu Haber Müdürü Barış Terkoğlu'nun tahliyesine ve tutuksuz yargılanmalarına karar verdi. Ancak Mahkeme, *Oda TV* Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan ve muhabir Hülya Kılınç ile *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel'in tutukluluk halinin devamına hükmetti. Mahkeme, Almanya'da yaşayan *BirGün* yazarı Erk Acarer'in yakalama talebinin tekrarına karar verdi.⁵² Ağirel, "Bütün yaşamım bu hain yapılar ile iş birliği halindeki çeteler, taşeron terör örgütleri ve yoksul halkın alın teri ile oluşturulmuş kamu kaynaklarını yağmalayan, yolsuzluk yapan kişiler ile mücadele ile geçti. Bundan sonra böyle olmaya devam edecektir. Hakkımdaki suçlamalar ne bir somut delile dayanıyor ne de vicdana sığıyor. İddia makamının tarafınıza sunduğu iddianame bana göre bir niyetnamedir" savunmasını yaptı. Ardından Keser, "Bu haber ve yazılar bizden önce internet siteleri ve haber sitelerinde yayınlanmış ve basın özgürlüğü içerisinde haber değeri taşıdığı gerekçesiyle yapılmıştı" dedi. Kılınç da, "Yaptığım iş sadece ve sadece gazeteciliktir. Yerel bir gazeteci olarak, yaşadığım bölgede bir şehidin olması ve şehidin törensiz defnedilmesi çok büyük haber değeri taşıyan ve haber yapılmasını gerektiren önemli bir olaydır" diye konuştu.⁵³

- Mardin 1. Asliye Ceza Mahkemesi, Mardin Cumhuriyet Savcılığı'nın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 12 Nisan'da istifa ettiğini duyurmasının ardından sosyal medya hesabından yaptığı "Batacak gemiyi ilk önce fareler terk eder... Evrensel bir sözdür... Fareler gidince gemi de batır..."⁵⁴ paylaşımı gerekçesiyle *MA* muhabiri Ahmet Kanbal hakkında hazırladığı iddianameyi kabul etti.⁵⁵

- İstanbul Anadolu 2. Asliye Ceza Mahkemesi, "Parıl parıl parlıyordu Hermes çanta" yazısıyla "güzel vasıf atfetmeyerek hakaret ettiği" gerekçesiyle *Evrensel* yazarı Ender İmrek'in yargılanmasına başladı. İmrek, 29 Haziran 2019'da *Evrensel*'de yayımlanan yazıda Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın eşi Emine Erdoğan'ın Japonya'daki G20 Zirvesi'ne 50.000 dolar değerindeki timsah derisi Hermes çanta ile katılmasını eleştirmişti. İmrek, savunmasında, pandemi koşullarında IBAN numarası verilerek vatandaşlardan 10 lira bağış talep edildiğini hatırlatarak, "Milyonlarca yoksul, işsiz ve açın olduğu gerçeği bir yerde dururken, 50.000 dolarlık Hermes çanta, elbette eleştiri konusudur. Politikaya atılırken, 'Ben bu yola çıkarken sadece parmağımdaki şu alyansım var' diyen, ancak bugün dünya zenginleri arasında gösterilen Cumhurbaşkanı'nın ailesinin durumunu yazmak, dünyanın her yerinde bir gazetecilik görevidir. *Google*'da 'Emine Erdoğan Hermes çanta' yazdığınızda 231.000 haber çıkıyor karşınıza. Çantayla ilgili haberlere birkaç gün önce erişim yasağı konulsa da milyonlar bundan haberdardır" dedi. Mahkeme, Emine Erdoğan'ın vekilinin davaya katılmasına ve Ender İmrek'in duruşmalardan varestesiz tutulmasına karar vererek, davayı 8 Ekim'e ertelendi.⁵⁶

- Manisa Turgutlu Sulh Ceza Hakimliği, *egitimsen*'de yer alan "Rehber Öğretmenlere Yönelik Keyfi ve Hukuk Dışı Uygulamalar Kabul Edilemez!", *artigercek*'te yayınlanan "Mesai saati dışında çalışmayı reddeden öğretmene gözaltı", *evrenselgzt*'de yer alan "Türk PDR-Der'den gözaltına alınan meslektaşları için tepki" ve *eksisozluk*'te yer alan "5 Kasım 2018 Manisa'da gözaltına alınan öğretmen" içeriğinin aralarında bulunduğu 46 içeriğe erişime engeli getirdi.⁵⁷

- Erzurum 2. Sulh Ceza Hakimliği, *halktv.com.tr*'de yer alan "Akademisyen Dilekmen ders notlarında aile içi cinsel istismarda çocuğu suçladı" haberine erişim engeli getirdi.⁵⁸

- Samsun 3. Sulh Ceza Hakimliği, *solhaberportali*'nde yer alan "İşçinin maaşını ödemedi ama AKP toplantısına yüzbinlerce lira ödedi" haberine erişim engeli getirdi.⁵⁹

- İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde "propaganda" ve "halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçlamalarıyla yargılanan Alman *Die Welt*'in eski Türkiye temsilcisi Deniz Yücel'in davası, Yücel'in avukatının savunması doğrultusunda dosyanın tekrar incelenmesine karar verilerek, 16 Temmuz'a ertelendi.⁶⁰

⁵² <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/son-dakika-baris-terkoglu-ferhat-celik-ve-aydin-keser-hakinda-tahliye-karari-5893309/>

⁵³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/gazeteciler-yargilaniyor-6-gazeteci-ilk-kez-hakim-karsisinda-1747154>

⁵⁴ <https://twitter.com/ahmetkanbal/status/1249410890497212419>

⁵⁵ <http://yeniyasamgazetesi1.com/gazeteci-kanbala-soyluya-hakaret-davasi/>

⁵⁶ <https://www.evrensel.net/haber/407830/evrensel-yazari-ender-imrek-hermes-canta-yazisi-nedeniyle-hakim-karsisina-cikti>

⁵⁷ <https://twitter.com/engelliweb/status/1275827431438528512>

⁵⁸ <https://twitter.com/engelliweb/status/1275830506169479168>

⁵⁹ <https://twitter.com/engelliweb/status/1275881673612279814>

⁶⁰ <https://haberglobal.com.tr/gundem/gazeteci-deniz-yucel-in-davasi-karar-icin-ertelendi-54435>

• Van 7. Ağır Ceza Mahkemesi’nde, Van’ın Erciş ilçesinin Belediye Meclis Üyesi olduğu dönemde Erciş Belediyesi Eş Başkanları Yıldız Çetin ve Bayram Çiçek ile beraber yaptığı belediyeçilik faaliyeti nedeniyle “silahlı terör örgütüne üye olma” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Erhan Akbaş ve diğer on kişinin, gizli tanık beyanları, kolluk fezlekeleri ve iletişim tespitleri gerekçe gösterildiği dava, 21 Eylül’e ertelendi. Bilgisayarından çıkan haber fotoğrafları nedeniyle ayrıca suçlanan Akbaş, savunmasında, “Gözüme alındığım dönemde evde yapılan aramalarda herhangi bir suç unsuruna rastlanmadı. Sadece bilgisayarımın hard diskini incelenmek üzere aldılar. Gazeteci olduğum için 10 yıllık bir haber arşivim bulunuyor. Bu fotoğraflardan 30 tanesini iddianamede ‘örgütsel doküman ve örgüt üyelerinin fotoğrafları bulundu’ şeklinde gösterdiler. Oysa buradaki fotoğrafların tamamı haber manşetlerinde kullanılan fotoğraflardır” dedi.⁶¹

25 Haziran 2020

• İstanbul 29. Ağır Ceza Mahkemesi, gazeteciler Derya Okatan, Mahir Kanaat, Tunca Öğreten, Eray Saygın, Ömer Çelik ve Metin Yoksu’nun “örgüt propagandası yapmak,” “bilgi sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme,” “örgüte üye olmamakla birlikte örgüt adına faaliyette bulunma” ve “örgüt üyeliği” suçlamasıyla yargılandığı dava dosyasıyla başka bir dava dosyasının birleştirilip, birleştirilmeyeceğinin değerlendirilmesine karar verdi. Gazeteciler, “RedHack” tarafından dönemin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Berat Albayrak’ın sızdırılan e-postalarını haberleştirdikleri için yargılanıyor. Sargın, “Ortada iddia var, delil yok; gazetecilik var, üç yıldır adalet yok” savunması yaptı. Mahkeme ise, Öğreten ve Yoksu hakkında uygulanan yurt dışına çıkış yasağının devamına karar verdi. Dava 15 Aralık’a ertelendi.⁶²

• 2014’te yaptığı bir *Twitter* paylaşımı gerekçe gösterilerek “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılanan gazeteci Sabiha Temizkan, avukatı Zelal Pelin Doğan aracılığıyla sağlık raporu ve mazeret dilekçesi sunarak İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi’ndeki duruşmaya katılmadı. Dava 22 Eylül’e ertelendi. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Suçları Soruşturma Bürosu tarafından hazırlanan iddianamede, Temizkan’ın 2014’te “Mahmur Kampı IŞİD’in eline geçti” paylaşımı delil olarak öne sürülüyor.⁶³

• Ankara 15. Ağır Ceza Mahkemesi, TSK’nın Afrin’e düzenlediği askeri operasyona ilişkin yaptıkları haber ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle “terör örgütü propagandası yapmak” ve “halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etmek” iddiasıyla yargılanan *Artı TV* Haber Ankara Temsilcisi Sibel Hürtaş ile gazeteci Hayri Demir hakkında iki buçuk yıldır uygulanan yurt dışı çıkış yasaklarının kaldırılması taleplerini reddetti. Mahkeme, Adalet Bakanlığı’nın “milleti ve devletin kurumlarını aşağılama” suçunu düzenleyen madde kapsamında istenen kovuşturma izni talebine henüz yanıt vermediğini bildirdi. Mahkeme, Bursa’da itirafçı olan Hüseyin Duru Deniz adlı bir kişi tarafından Demir aleyhinde yaptığı “Hayri Demir”i Suriye’nin Kamışlı bölgesinde gördüm. *DIHA* adına haber yaptı, kırsal geçmişi yoktur” şeklindeki teşhis tutanağını okudu. Demir, Duru’yu gazeteci olarak Suriye’de tanıdığını belirterek, “Ben oraya gazetecilik yapmak için gittim. O kişiyi 2015 Aralık döneminde Kobani taraflarında tanıdım” dedi. Hürtaş, geçtiğimiz yıl kabul edilen birinci yargı paketi kapsamında Terörle Mücadele Kanunu’nda düzenlenen “terör örgütü propagandası” suçuna “Haber verme sınırlarını aşmayan ve eleştiri niteliğindeki paylaşımlar suç oluşturmaz” ifadesinin eklendiğini anımsatarak, “Aradan geçen zamanda ikinci yargı paketi çıktı. Şimdi üçüncü yargı paketi çıkacak. Ancak mahkemeniz, halen birinci yargı paketini uygulamış değil. Söz konusu madde benimle ilgili değil. Dosyamın tefrik edilerek kararın verilmesini istiyorum” dedi.⁶⁴

• İstanbul Anadolu 7. Sulh Ceza Hakimliği, *Cumhuriyet*’in “Menzilcilerin imaj değiştirme stratejisi”, *BirGün*’in “Menzilciler istedi, AKP’li vekil teklif verdi: isim değiştiriyorlar”, *Sözcü*’nün “Menzil Üniversitesi isim değiştiriyor”, *Halk TV*’deki “Menzil tarikatına bağlı üniversitenin adı değiştiriliyor”, *Evrensel*’de yayımlanan “Hükümet Menzil Tarikatının prestiji için düzenleme hazırladı”, AKP’li vekilden Menzil tarikatı hamlesi: ismi değiştiriyorlar”, *gercekundem.com.tr*’de yer alan, “Menzilciler istedi, AKP’li vekil teklif verdi: İsim değiştiriyorlar” ve *Patronlar*

⁶¹ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-erhan-akbasin-davasi-eylule-ertelendi/>

⁶² <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazetecilerin-redhack-davasi-aralika-ertelendi/>

⁶³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/sabiha-temizkana-acilan-davaya-eylulde-devam-edilecek/>

⁶⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteciler-hayri-demir-ve-sibel-hurtasin-25-yillik-yurt-disi-yasagi-suruyor/>

Dünyası'nda yayımlanan "Menzil tarikatı imaj düzeltiyor: Torba tasarıda Menzil detayı!" haberlerine erişim engeli getirdi.⁶⁵

- Anadolu 10. Asliye Ceza Mahkemesi'nde, gazeteci ve yazar Ahmet Altan'ın "düzeltme ve cevabın yayınlanmaması" suçlamasıyla yargılandığı davada, mahkeme, dava konusu dosyanın yeniden açılmasına neden olan karara ilişkin yapılan temyiz başvurusunun henüz sonuçlanmamış olması nedeniyle kovuşturmanın devamına yer olmadığına karar verdi. Altan hakkında 2010 yılında *Taraf*'ta yayımlanan "Ölüm babanın emri" başlıklı yazısı nedeniyle eski Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in şikayeti üzerine dava açılmıştı.⁶⁶

- Van 5. Asliye Ceza Mahkemesi'nde "kamu görevlisinin görevini yapmasını engellemek" ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet suçlamasıyla yargılanan gazeteci Oktay Candemir'in davası avukatların duruşmanın ertelenmesi yönündeki talebi üzerine 11 Kasım'a ertelendi.⁶⁷

26 Haziran 2020

- Ankara Bala Sulh Ceza Hakimliği, *Sözcü*'nün "4 milyonluk ihbar" haberine erişim engeli getirdi.⁶⁸

27 Haziran 2020

- Libya'da şehit olan MİT personelini ifşa ettiği gerekçesiyle, İstanbul Silivri Cezaevi'nde tutuklu yargılanan *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel'in tecrit koşullarını protesto ettiği ileri sürüldü. Gazeteci Barış Yarkadaş, *Halk TV*'de katıldığı bir canlı yayında, Ağirel'in cezaevinde bulunmasını, hücrede tek başına tutulmasını, adil yargılama olmadan tutuklanmasını protesto ederek, hücrelerine buzdolabı almadığını ve bu nedenle 127 günde 17 kilo verdiğini söyledi. Yarkadaş, 9 Eylül'de gerçekleştirilecek duruşma öncesi Ağirel'e protestosuna son vermesi için çağrıda bulundu.⁶⁹

29 Haziran 2020

- Diyarbakır 7. Asliye Ceza Mahkemesi, gazeteci Özgür Paksoy hakkında Brezilyalı Karikatürist Carlos Latuff'un 2015 yılında öldürülen Diyarbakır Baro Başkanı Tahir Elçi'yi çizdiği karikatürünü sosyal medya hesabında paylaştığı için "Cumhurbaşkanı'na hakaret" suçundan 11 ay 20 gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. HDP Batman Milletvekili Feleknas Uca, "İddianameyi hazırlayan savcı, Paksoy'un sosyal medya paylaşımında öyle bir ibare olmamasına rağmen, söz konusu paylaşımında Cumhurbaşkanı'na 'katil' kelimesinin kullanıldığını iddianameye eklemiştir" dedi.⁷⁰

- *Adapazarı Akşam Haberleri*'ndeki "İyi ki Varsın" manşeti gerekçesiyle "Görevi başındaki kamu görevlisine hakaret ve iftira" iddiasıyla imtiyaz sahibi Mustafa Sarı, Yazı İşleri Müdürü Sedat Balta ve Haber Müdürü İsmail Erken savcılığa ifade vermeye çağrıldı. Sarı, Balta ve Erken ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı. *Adapazarı Akşam Haberleri*, AKP Sakarya Milletvekili Ali İhsan Yavuz'un "Medya güzellikleri yansıtmıyor" sözlerini hicvederek "Yavuz'un, 'Medya güzellikleri yansıtmıyor' demesinin ardından, tam da onun istediği gibi bir gazete oluşturduk. Keyifli okumalar dileriz" mesajını paylaşıp ve 15 Haziran'da "İyi ki varsın!" manşetiyle çıkmıştı.⁷¹

- *MA* İstanbul muhabiri Sadiye Eser hakkında, 2019 yılında yaptığı "Öcalan'ın İmralı'daki 20 yılı" röportajı gerekçesiyle soruşturma açıldı. Eser, *Yeni Yaşam*'ı kaynak göstererek kullandığı haber nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Savcılığı'na ifade verdi. Soruşturmada, Eser'in terör örgütü lideri Abdullah Öcalan'ın avukatlarından Mahmut Şakar ile yaptığı röportajın içeriğinde "propaganda içerikli cümleler olduğu" iddia edildi.⁷²

- Tunceli'nin Çemişgezek ilçesinde, 2011 yılında çıkan bir çatışmada ölen gazeteci Mazlum Erenci'yi Diyarbakır'daki Yeniköy Mezarlığı'nda anmak isteyen gazeteci Zeynel Abidin Bulut'un, kimlik tespiti yapılmak üzere gözaltına alındığı ileri sürüldü. Bulut'un ifadesinin ardından serbest

⁶⁵ <https://twitter.com/engelliweb/status/1276184234005270528>

⁶⁶ <http://platform24.org/guncel/4426/turkiye-de-basin-ve-ifade-ozgurlugu---265>

⁶⁷ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-oktay-candemirin-davasi-kasima-ertelendi/>

⁶⁸ <https://twitter.com/engelliweb/status/1276538222424842244>

⁶⁹ <https://tele1.com.tr/tutuklu-gazeteci-murat-agirelin-neden-17-kilo-verdigi-ortaya-cikti-181759/>

⁷⁰ <http://susma24.com/gazeteci-ozgur-paksoya-hapis-cezasi/>

⁷¹ <http://susma24.com/yerel-gazeteye-iyi-ki-varsin-sorusturmasi/>

⁷² <http://www.evrensel.net/haber/408216/mezopotamya-ajansi-muhabiri-sadiye-esere-haber-sorusturmasi>

bırakıldığı belirtildi. Öte yandan polisin anma esnasında Erenci'nin fotoğrafına “örgüt propagandası” içerdiği gerekçesiyle el koyduğu ve dua etmek isteyen kalabalığa müdahale ettiği iddia edildi.⁷³

30 Haziran 2020

- İstanbul 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nde, Fuat Avni ile ilgili yayımlanan haberler nedeniyle, “silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte bilerek ve isteyerek yardım etme” iddiasıyla yargılanan *BirGün* Sorumlu Haber Müdürü Barış İnce, Yönetim Kurulu Üyesi Bülent Yılmaz, Sorumlu Haber Müdürü Cansever Uğur ve Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Aydın'ın yargılandığı dava, 13 Ekim'e ertelendi. Mahkeme, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na müzekkere yazılarak gazetecilerin herhangi bir dernek, sendika ya da meslek odasına üye olup olmadıklarının sorulmasına, üyeler ise KHK ile kapanıp kapanmadıklarının sorulmasına karar verdi. Mahkeme, istenen belgelerin celse arasında gelmesi durumunda varsa kovuşturma genişletme taleplerinin bildirilmesini, yoksa dava dosyasının esas hakkında mütalaanın hazırlanması için iddia makamına gönderilmesine hükmetti.⁷⁴

İfade ve Basın Özgürlüğünü Kullanmak İsteyenlere Müdahale

1 Haziran 2020

- Gezi Parkı eylemlerinde Ankara Kızılay Meydanı'nda polis mermisiyle ölen Ethem Sarıgül'ün yedinci ölüm yıldönümünde, Güvenpark'taki anma etkinliğine polis müdahale etti ve 21 kişi gözaltına alındı. Bu kişiler ifadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı.⁷⁵

2 Haziran 2020

- İstanbul Valiliği, *Grup Yorum* konserine ilişkin “Bazı sosyal medya hesapları ve basında yer alan Yenikapı Miting Alanı'nda 9 Ağustos'ta yapılacağı bildirilen konser başvurusuna Valiliğimizce izin verilmemiştir” açıklaması yaptı.⁷⁶

3 Haziran 2020

- Şair Ahmet Telli, adını taşıyan *Facebook* hesaplarınca yapılan paylaşımlar gerekçesiyle “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla ifade vermeye çağrıldı. Telli, kişisel hesabı dışında başka hesabı bulunmadığını belirterek, “Adımı taşıyan diğer *Facebook* sayfalarını yönetenleri tanımıyorum” açıklamasında bulundu.⁷⁷

- Tiyatro oyuncusu Haldun Açıksozlü, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a hakaret ettiği iddiasıyla Antalya'da gözaltına alındı.⁷⁸ Açıksozlü, Kırklareli Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı. Açıksozlü, ifadesinde, sosyal medya hesabındaki paylaşımlarda bulunduğunu ve oyuncu Barış Atay'a destek olmak amacını taşıdığını belirterek, düşüncelerini ifade ettiğini ve bunun da suç olmayacağı söyledi. Açıksozlü, Cumhurbaşkanı karşı kişisel herhangi bir hakarete bulunmadığını ekledi. Tek kişilik tiyatro oyunu “Laz Marks”ı sahneleyen Açıksozlü, Erdoğan'a hakaret ettiği suçlamasıyla 2015'te de gözaltına alınmış ve 6.000 lira para cezasına ödemesiyle serbest bırakılmıştı.⁷⁹

- İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un İstanbul Kuzguncuk'ta kiraladığı ve izinsiz yapılaştığı belirtilen arazide fotoğraf çektiği gerekçesiyle CHP Üsküdar İlçe Başkanı Suat Özçağdaş'ın cep telefonunda inceleme yapıldığı açıklandı. Özçağdaş'ın, 21 Nisan'da öğle saatlerinde Altun'un evini fotoğraflarken koruma polisleri tarafından fark edildiği belirtilmişti. Özçağdaş'ın telefonunda yapılacak ayrıntılı incelemeyle fotoğrafların nasıl ve ne şekilde çekildiği belirlenecek.⁸⁰

⁷³ <https://artigercek.com/haberler/gazeteci-zeynel-abidin-bulut-gozaltina-alindi>

⁷⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/birgun-gazetesine-acilan-fuat-avni-davasi-ekime-ertelendi/>

⁷⁵ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/ethem-sarisuluk-anmasinda-gozaltina-alinanlar-serbest-birakildi-1742489>

⁷⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/istanbul-valiliginden-grup-yorum-konseri-aciklamasi-1742566>

⁷⁷ <https://www.birgun.net/haber/sair-ahmet-telli-cumhurbaskanina-hakaret-ten-ifadeye-cagrildi-303221>

⁷⁸ <https://artigercek.com/haberler/laz-marks-haldun-aciksozlu-cumhurbaskani-na-hakaret-iddiasıyla-gozaltina-alindi>

⁷⁹ <https://www.pirha.net/cumhurbaskanina-hakaret-iddiasıyla-gozalti-alinan-laz-marks-serbest-birakildi-219925.html/04/06/2020/>

⁸⁰ <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/chp-uskudar-ilce-baskani-ozcagdasin-telefonu-inceleyeniyor-41533073>

4 Haziran 2020

• İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı, İzmir’de camiden Çav Bella çalınmasına ilişkin görüntüleri sosyal medyada paylaştığı için yedi gün tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakılan CHP İzmir İl önceki Başkan Yardımcısı Banu Özdemir hakkındaki bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasının istendiği iddianamede, “Halkı kin ve düşmanlığa alenen tahrik etme” iddiasıyla suçlanan Özdemir’in paylaşımıyla ilgili “Ramazan ayında ve bayram arifesinde videoya hiç yer vermeksizin bu videoyu kınaması mümkünken kınamadığı ve alay ederek paylaşım yapmasıyla şüpheli atılı suça yönelik kastını ortaya koymaktadır” ifadeleri yer aldı.⁸¹

5 Haziran 2020

• İzmir Cumhuriyet Başsavcılığı, CHP’li İzmir Gaziemir Belediye Başkanı Halil Arda’yı “Cumhurbaşkanı Erdoğan’a, 2016’da sosyal medya hesabından hakaret ettiği” iddiasıyla başlattığı soruşturmada ifade vermeye çağırdı. Arda, savcılıkta ifadesi alındıktan sonra İzmir 5. Sulh Ceza Hakimliği’nce adli kontrol kararıyla serbest bırakıldı. Gaziemir Belediye Meclisi AK Parti Grup Başkanvekili Uğur İnan Atmaca, Arda’nın sosyal medya hesabından 15 Temmuz 2016’da ve bazı tarihlerde Cumhurbaşkanı Erdoğan’a hakaret içeren mesajlar paylaştığını belirterek, savcılığa başvuracağını söylemişti.⁸² Arda ise, “Benim Cumhurbaşkanı’na hakaret içeren bir açıklamam olmamıştır. Ortaya atılan iddiaları yüce Türk yargısı en iyi şekilde araştırarak ve sonuçlandıracaktır. Gaziemir Belediye Meclisi AKP Grup Başkan Vekili Atmaca, cumhurbaşkanına hakaret içerdiğini düşündüğü bu paylaşımları, ilerleyen süreçte ‘Herkes haddini bilecek, ayağını denk alacak’ diyerek defalarca kez kendi sosyal medya hesaplarından paylaşarak açıkça beni tehdit etmiştir. Konuyu yargıya intikal ettirdiğini söylemesine karşın, sonucunu beklemeksizin art arda yaptığı paylaşımlar yargıyı etkileme çabasından başka bir şey değildir” dedi.⁸³

7 Haziran 2020

• Bursa-Yenişehir’in Kirazlıyayla köyünde, Lübnanlı maden şirketi MEYRA Şirketi’nin, köydeki topraklarda çalışma yapmasına karşı yapacakları basın açıklamasına destek vermeyi amaçlayan Bursa Çevre Platformu, Bursa Tabip Odası, Bursa Barosu, çeşitli siyasi parti temsilcileri ve milletvekillerinden oluşan heyete köy girişinde jandarma müdahalesinde bulunuldu. Jandarma, Covid-19 virüsü salgınına gerekçe göstererek, köy girişine barikat kurdu. Köylü kadınlar, “Direne direne kazanacağız”, “Lübnanlı şirket köyümüzü terket” sloganlarıyla tepelerden yürüyerek jandarma barikatını aşip gelenlerle buluştu. Bursa Çevre Platformu adına Barçık köyü girişinde basın açıklaması yapıldı. Prof. Dr. Ertuğrul Aksoy, Kirazlıyayla köyünü de içine alan 346 hektarlık ruhsat alanını 2012’de devralan MEYRA Şirketi’nin “ÇED gerekli değildir” izni alarak 2013’te madencilik faaliyetine başladığını, ÇED Raporu’ndaki su kullanımı ile ilgili tabloların yılda 600 bin ton su kullanılacağını, alınan su kullanım izninin yetmeyeceğini, şirketin daha fazla İznik Gölü suyuna veya daha başka su kaynaklarına ihtiyaç duyacağını dile getirdi. Aksoy, “Tepkiler nedeniyle geçici bir süre için çalışmalarını durduran ve Covid-19 virüsü salgını sürecinde herkes evindeyken 30 Mart’ta tesis altyapısı için arazi düzlemeye ve ağaç kesimine başlayan maden şirketi, 11 Mayıs’ta tekrar başlayarak önce bölgeye malzeme nakli yapmış köylülerin gözleri gibi korudukları ağaçları kesmeye devam etmiştir. Yasal izinleri olmadığı halde inşaat ve ağaç kesme çalışmalarına başlayan, kanunu ve hukuku yok sayan maden şirketini faaliyetlerini durdurmaya, sorumluları da halkın ve köylünün yanında olmaya davet ediyor, bu tavırlarını kınıyor ve artık yeter diyoruz” diye konuştu. Açıklama sırasında jandarma ses düzenine el koymak isterken, köylüler ve basın açıklamasına katılanlar bu girişime de izin vermedi.⁸⁴

8 Haziran 2020

• Çanakkale Kazdağları’nda 320. günündeki “Su ve Vicdan Nöbeti”ni sürdürenlere destek olmayı amaçlayan iki kişi jandarma tarafından gözaltına alındı ve akşam saatlerinde serbest

⁸¹ <https://www.birgun.net/haber/chp-li-ozdemir-in-cav-bella-paylasimina-3-yil-hapis-istemi-303328>

⁸² <https://t24.com.tr/haber/gaziemir-belediye-baskani-halil-arda-adli-kontrol-sartiyla-serbest-birakildi,882584>

⁸³ <https://www.birgun.net/haber/gaziemir-belediye-baskani-halil-arda-serbest-birakildi-303467>

⁸⁴ <https://www.evrensel.net/haber/406539/kirazliyayla-koyluleri-jandarma-engelini-asarak-maden-sirketini-protesto-etti>

birakıldı. Ferzan Aktaş, kendilerine sürekli para cezası kesildiğini ve “Bir daha alana gitmeye çalışırsanız, yine gözaltına alırız” denildiğini söyledi.⁸⁵

• İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı, Vatan Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek’in 2017’de *alevinet.com*’da yayımlanan “Aydınlık paçavrası, Alevi katliamlarına ortam hazırlamaktadır” yazısında kendisine hakaret edildiğine ilişkin suç duyurusu nedeniyle yazar Aziz Tunç hakkında yakalama kararı çıkardı. Yurtdışında yaşayan Tunç ise, “Perinçek ve çevresi, HDP’nin kapatılması yönünde yoğun bir gayret içerisine girdi. Bu davayla HDP’nin kapatılması için sürdürülen kara propagandaya bir malzeme çıkartılmak istenmektedir. Perinçek bu yolla, hem iki numaralı Bahçeli’si olarak Erdoğan’a yardım edilmiş olacak, hem de HDP’ye yönelik ırkçı/gerici saldırılar üzerinde pirim yapmaya çalışacaktır” dedi.⁸⁶

12 Haziran 2020

• Halkevleri Derneği’nin, ABD Ankara Büyükelçiliği önünde “İrkçilik, cinsiyetçilik, virüs, işsizlik, yoksulluk ve kapitalizm. Nefes alamıyoruz” sloganlarıyla ABD’de George Floyd’un öldürülmesini protesto etmek için basın açıklaması yapmasına izin verilmedi. Polis müdahalesinde 12 kişi gözaltına alındı.⁸⁷

13 Haziran 2020

• Van Barosu’nun, Van Valiliği tarafından kentte 1.297 gündür sürdürülen toplantı ve gösteri yasağına ilişkin yaptığı üçüncü dava başvurusu da reddedildi. Mahkeme, yaklaşık üç buçuk yıldır devam eden yasağı gerekli ve orantılı olarak değerlendirdi. Van Barosu Yönetim Kurulu üyesi Mahmut Kaçan, Van Valiliği’nin 15 Temmuz Darbe Girişimi’nin ardından sistematik olarak yasak kararı aldığını söyledi.⁸⁸

14 Haziran 2020

• Türkiye İşçi Partisi (TİP) Genel Başkan Yardımcısı ve Hatay Milletvekili Barış Atay Mengüloğlu, Hatay’da parti faaliyetleri için kullanılan araca, jant bijonları gevşetilerek sabotaj düzenlenmek istendiğini bildirdi. Atay, “Antakya’da ve bölgede partimizin faaliyetlerinde kullandığımız araç yolda giderken, tekerlekteki iki bijon yerinden çıktı. Servis, beş bijonun da gevşetilmiş olduğunu belirtti. Bu müdahalenin, tahmin ettiğimiz şey olmadığını umuyoruz” dedi. Hatay Valiliği ise, “Konuyla ilgili olarak ne Valiliğimize ne de kolluk kuvvetlerimize bu yönde herhangi bir başvuruda bulunulmamıştır. Olayın sosyal medya hesapları üzerinden öğrenilmesinin ardından ilgililerle yapılan telefon görüşmesinde ise konuyla ilgili herhangi bir şikayetlerinin olmadığı tarafımıza bildirilmiştir. Buna rağmen konu, kolluk kuvvetlerimiz tarafından her yönüyle araştırılmaktadır” denildi.⁸⁹ TİP’ten yapılan açıklamada özetle, “Valilik, Emniyet görevlileri ve teknik personelin ön incelemesinde araca kasıtlı olarak müdahale edildiği ve aracın takla atmasının hedeflendiği belirtilmiştir. Failler bulunana ve gerekli cezayı alana kadar konunun takipçisi olacağız” denildi.⁹⁰

15 Haziran 2020

• HDP’nin Hakkari ve Edirne’den “Darbeye Karşı Demokrasi Yürüyüşü” öncesinde HDP Edirne İl Örgütü binası polis ablukasına altına alındı. HDP Genel Başkanı Pervin Buldan, milletvekilleri ve parti yöneticileri saat 12.00’de İstanbul Silivri’nden Edirne’ye doğru yola çıkmak istedi ancak gruba polis müdahale etti ve dokuz HDP’li gözaltına alındı. Müdahale sırasında HDP’lilerin üzerine biber gazı sıkılıp, plastik mermiler de kullanıldı. Hakkari’de ise yürüyüş öncesi sabah saatlerinden itibaren kentin dört bir yanında zırhlı araçlar ve polisler konumlandırıldı. Yürüyüş öncesi HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar’ın açıklama yaptığı parti binası da abluka altına alındı.⁹¹

• Hakimler ve Savcılar Kurulu (HSK) Birinci Dairesi, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli hakkında “dönek”, “fırıldak”, “AKP stepnesi” diyen kişi hakkında beraat kararı veren yerel

⁸⁵ https://ankahaber.net/haber/detay/kazdaglari_nobetine_giderken_gozaltina_alinan_2_kisi_serbest_birakildi

⁸⁶ <http://susma24.com/yazar-aziz-tunc-hakkinda-yakalama-karari/>

⁸⁷ <https://www.amerikaninsesi.com/a/ankarada-george-floyd-icin-eylem-yapilmasina-izin-verilmedi/5460638.html>

⁸⁸ <https://www.birgun.net/haber/bin-297-gunluk-yasak-orantiliymis-304445>

⁸⁹ <https://gazetekarınca.com/2020/06/11/tepli-vekil-atayin-da-kullandigi-araca-yonelik-sabotaj-girisimi/>

⁹⁰ <https://ilerihaber.org/icerik/ipten-sabotaj-girisimine-iliskin-aciklama-turkiye-isci-partisi-hicbir-karanlik-odagin-gozdagina-boyun-egmez-114029.html>

⁹¹ <http://bianet.org/bianet/siyaset/225701-hdp-edirne-ve-hakkari-den-ankara-ya-yuruyor>

mahkeme hakimi ile kararı onayan Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesi Başkanı ve iki üyesi hakkında soruşturma açtı. HSK Birinci Dairesi, hakimleri tarafsız davranmamakla suçladı. Soruşturma dosyasına göre; H.E. adlı kişi, 2017’de *Facebook*’tan Bahçeli aleyhinde “Dürüst, milliyetçi bir MHP’li, dönek, fırıldak, AKP stepnesi Bahçeli’nin ardından niye gider anlamış değilim. MHP’ye verdiği her oy, AKP hanesine yazılıyor. Bunlar bu kadar mı geri zekalı” paylaşımı sonrasında Bahçeli’nin avukatının şikayeti üzerine dava açılmıştı. Antalya 27. Asliye Ceza Mahkemesi’nin hakimi H.M., “Bu sözlerin Bahçeli’nin onur, şeref ve saygınlığını rencide edici boyutta olmadığı, siyasetçi olan katılanın fikirlerini değiştirdiğinin rahatsız edici, kaba, abartılı ve nezaket dışı bir şekilde ifade edilmesi olduğu, siyasetçilerin diğer vatandaşlara göre sert eleştirilere karşı toleranslı olmaları gerektiği” gerekçesiyle beraat kararı vermişti. Beraat kararı Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 1. Ceza Dairesi tarafından onanmıştı. Bunun üzerine Bahçeli’nin avukatı Nizamaddin Kocabey, asliye ceza mahkemesi hakimi ile istinaf heyetini HSK’ye şikayet etti. Avukat Kocabey’in, HSK Birinci Dairesi Üyesi Hamit Kocabey’in oğlu olması kamuoyuna yansımıştı. Baba Hamit Kocabey, oğlu tarafından yapılan şikayetin değerlendirildiği toplantıya katılmamıştı. HSK Birinci Dairesi’nin soruşturma açılması yönünde karar aldı ve bu öneriyi Adalet Bakanı Abdülhamit Gül kabul etti. Bu kararla yerel mahkeme yargıcı H.M. ile Antalya Bölge Mahkemesi 1. Ceza Dairesi Başkanı H.U., üyeler H.G. ve Z.C. hakkında soruşturma başlatıldı. HSK Başmüfettişi Hamit Çalık, 20 Mayıs’ta dört yargıçtan yedi gün içinde savunma vermelerini istedi. Yapılacak soruşturma sonucunda HSK 2. Dairesi’nin, hakimlerle ilgili son kararını vereceği öğrenildi.⁹²

- Reklamcı, tasarımcı, grafiker Harun Karanfilci’ye sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” ve “darbe yanlısı olmak” üzere iki ayrı suçlamayla soruşturma açıldı. Karanfilci, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” soruşturmasına neden olarak gösterilen Erdoğan paylaşımını 2013’te yapmıştı ve Erdoğan o dönem Başbakan olarak görev yapıyordu. Karanfilci, “Bu soruşturmaları, bizim gibi sosyalist görüşlü insanların, yazmaması, fikirlerini açıklamaması, sosyal medyayı kullanmaması, sürekli ifadelerle çağrılarak yıldırılması olarak değerlendiriyorum. İfadeye çağırıldılar diye fikirlerimizi yazmayacağız, evimizde oturacağız diye bir şey yok” dedi. Karanfilci hakkındaki ikinci soruşturma dosyasında bir kişi tarafından yapılan ihbarlar bulunduğu belirtildi.⁹³

- HDP’nin, Edirne ve Hakkari’den olmak üzere iki noktadan Ankara’ya başlatacağı “Demokrasi Yürüyüşü” eyleminde altı kişi gözaltına alındı. İfadeleri alındıktan sonra serbest bırakıldı. Edirne ve Hakkari’nin yanı sıra Tekirdağ, Van ve Kocaeli valilikleri de kentin girişlerine ve kentlerde yapılacak etkinliklere yasak getirmişti. Adana Valiliği de kente giriş ve çıkışları 15 gün süreyle kısıtladığını duyurmuştu.⁹⁴

- İstanbul Valiliği, İstanbul’da 15 gün boyunca eylem yapılmasını yasakladı. Kararda, “Etkinlik programında sivil toplum kuruluşları, siyasi partiler ve sendikalara yapılması muhtemel ziyaretlerde, sosyal mesafe kuralına uygun olarak hareket edilmesinin sağlanması, ilimizde yapılması planlanan basın açıklamalarının, yalnızca parti binalarının içerisinde veya önünde 50 kişiyi geçmeyecek sayıda katılımcıyla, sosyal mesafe kuralına uygun olarak yapılabileceği, yapılması planlanan yürüyüşler ile açık hava toplantısı, toplu karşılama ve uğurlama gibi eylem/etkinliklerin hastalığın yayılmasına neden olacağı öngörülerek müsaade edilmemesi, başka illerde yapılması planlanan eylem/etkinliklere, ilimizden katılım sağlayacak grup ve şahıslara izin verilmemesi, park ve bahçelerde hastalığın yayılmasına neden olacak şekilde çadır ve stant kurulmasına müsaade edilmemesi, tedbirlere uymayanlar hakkında Umumi Hıfzıssıhha Kanunu’nun 282’inci maddesi gereğince idari para cezası verilmesi, aykırılığın durumuna göre Kanunun ilgili maddeleri gereğince işlem yapılması kararları alınmıştır” denildi.⁹⁵

16 Haziran 2020

- AKP Genel Merkezi önünde 15 Temmuz darbe girişimi gazileri için yapılan bağışlarla ilgili basın açıklaması yapmayı hedefleyen gaziler ve yakınlarına polis müdahale etti. Türkiye Şehit

⁹² <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/bahceliye-hakaret-davasinda-beraat-veren-4-yargica-sorusturma-1745071>

⁹³ <https://sol.org.tr/haber/harun-karanfilciye-hakaret-sorusturmasi-cumhurbaskanini-tutturamadilar-7179>

⁹⁴ <https://tele1.com.tr/yuruyus-onesi-hdp-binası-polis-ablukasına-alındı-176576/>

⁹⁵ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/15/istanbul-valiliginden-15-gun-eylem-yasagi/>

Yakınları ve Gaziler Dayanışma Derneği de, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı önünde basın açıklaması yaparak, kendileri için toplanan 300 milyon liranın sahiplerine dağıtılmasını ve gazi maaşı bağlanmasını istiyordu.⁹⁶

17 Haziran 2020

- Diyarbakır 11. Ağır Ceza Mahkemesi, Demokratik Toplum Kongresi'nin (DTK) toplantılarına katıldığı gerekçesiyle Katılımcı Demokrasi Partisi (KADEP) Genel Başkanı Lütfü Baksı'ye "örgüt üyesi olmak" suçundan altı yıl üç ay hapis cezası verdi. Baksı, "örgüt propagandası yapmak" suçlamasından ise beraat etti.⁹⁷

18 Haziran 2020

- Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesi, şarkıcı Azad Bedran hakkında İstinaf Mahkemesi'nce verilen bozma kararına rağmen "örgüt propagandası yapmak" suçlamasıyla üç yıl dokuz ay hapis cezası kararında direndi. Mahkeme, Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın bandrol verdiği "Partizan" adlı şarkısına çektiği klip, konserlerinde söylediği türküler ve sosyal medya hesaplarında yaptığı paylaşımlar nedeniyle "suçun işleniş biçimi, suçun önemi, sanığın kastı ve tehlikenin büyüklüğü" gerekçesiyle Bedran'a verdiği cezayı yineledi. Bedran'ın avukatı Soran Haldı Mızrak, İstinaf Mahkemesi'nin bozma ilamına rağmen aynı şekilde karar alındığı vurguladı.⁹⁸

- İstanbul 25. Asliye Ceza Mahkemesi, "Cumhurbaşkanı'na hakaret" iddiasıyla Avrupa Alevi Birlikleri Konfederasyonu (AABF) Onursal Başkanı ve eski HDP Milletvekili Turgut Öker'e 11 ay 20 gün hapis cezası verdi. Öker'in cezası yedi bin lira⁹⁹ adli para cezasına çevrildi. Öker'in yurt dışı yasağı ise kaldırıldı.¹⁰⁰

21 Haziran 2020

- Düzce 2. Sulh Ceza Hakimliği, *Ekşi Sözlük*'teki "Düzce Milli Eğitim Müdürü'nün Ceren Özdemir Yorumu" başlığındaki içerikleri erişime engelledi.¹⁰¹

22 Haziran 2020

- Baro yönetimlerinin Türkiye'nin farklı kentlerde düzenlediği "Savunma Yürüyor" eylemini başkent Ankara'nın girişinde ortak basın açıklamasıyla sonlandırma girişimi polis tarafından engellendi. Baro başkanlarının, AKP ve MHP'nin İstanbul, Ankara, İzmir gibi kentlerde "çoklu baro" oluşturulmasına yol açacak yasa teklifini protesto etmek amacıyla Ankara girişinde yaklaşık 300-500 metrelik sembolik yürüyüşüne izin verilmedi. Baro başkanları, Anayasa'ya aykırı şekilde polis müdahalesinde bulunduğu belirtirken, Ankara Valiliği'nin izin vermediği bilgisi aktarıldı ancak yazılı yasaklama kararı paylaşılmadı. Ankara girişinde Eskişehir Yolu'nda bir inşaat sahası önünde durdurulan baro başkanları, yürüyüşlerine ve ortak basın açıklamasına yönelik engelleme üzerine bulundukları noktada oturma eylemine başladı. Baro başkanları, sembolik yürüyüşlerine izin verilmesini talep ettiği dakikalarda, Türkiye Barolar Birliği (TBB) Başkanı Metin Feyzioğlu'nun polis müdahalesi altındaki baro yönetimlerini yalnız bırakması ve Anıtkabir'i küçük bir grupla ziyaret etmesi tepki yarattı. Feyzioğlu'nun yanındaki Afyon, Ardahan, Iğdır, Ağrı, Konya, Elazığ, Sivas, Gümüşhane-Bayburt, Çorum, Yozgat, Kütahya, Edirne, Erzurum, Kahramanmaraş baro başkanları Anıtkabir'den ayrıldıktan hemen sonra nöbet eylemine desteğe geldi. Olay yerine sıcak hava nedeniyle Ankara Büyükşehir Belediyesi'nin avukatlar ve basın mensupları için ulaştırdığı çadırlara ve birtakım malzemelere ise polis engellemede bulundu. Sembolik yürüyüşüne izin verilmemesiyle gerilim tırmandı ve arbedeler yaşandı. Gaziantep Barosu Başkanı Bektaş Şarklı'nın darp edildiği görüldü. TBB Başkanı Metin Feyzioğlu, ise "Temel haktır yürüyüş hakkı. Talebimiz oraya gelmiş baro başkanlarımızın bırakılmasıdır. 150 metre yürüyüş yapacaklar. O 150 metre yürüyüşün ardından Anıtkabir'e gitmek istiyorlar. Bunun kamu düzenini bozan bir yanı yok. Olayları yumuşatmak için devreye girdik. Adalet Bakanı ve İçişleri Bakanı ile görüştüm. Bir ortak

⁹⁶ <https://t24.com.tr/haber/toplanan-paralari-soran-15-temmuz-gazilerine-akp-genel-merkezi-onunde-polis-mudahesi,884491>

⁹⁷ <https://gazetekarınca.com/2020/06/kadep-genel-baskani-lutfu-baksiye-6-yil-3-ay-hapis/>

⁹⁸ <http://susma24.com/mahkeme-sanatci-azad-bedrana-cezada-israr-etti/>

⁹⁹ <https://panorama-news.de/gundem/turgut-okere-11-ay-20-gun-hapis-ceza-verildi/>

¹⁰⁰ <https://gazetekarınca.com/2020/06/turgut-okere-11-ay-hapis-cezası/>

¹⁰¹ <https://twitter.com/engelliweb/status/1274786876495446017>

noktada buluşulacak” açıklaması yaptı. Ancak Feyzioğlu’nun açıklamasına rağmen gün boyunca barolara sembolik yürüyüş izni verilmedi. Gün içerisinde gazeteciler, baro başkanları ve yöneticilerinden ayrı şekilde bir başka barikat alanı içerisine alınmak istendi. Bazı gazetecilerce buna itirazda bulunulması üzerine polis barikatı açtı. İlerleyen saatlerde nöbet eyleminden vazgeçmeme kararı alınması üzerine baro başkanlarına battaniye ve sıcak çorba verilmesine engel olundu. Geceleyin basın mensuplarına polis müdahalede bulundu. Basın mensuplarınca görüntü alınmasını engellemek amacıyla geceleyin baro başkanları çevresindeki alana ilaveten barikatlar oluşturuldu ve Emniyet otobüsleriyle de perdeleme yapıldı.¹⁰² Ankara İl Emniyet Müdürlüğü ise, 2911 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 6. maddesi gereği il genelinde toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılabilecek alan ve güzergahların mülki amirliklerce belirlendiği gerekçesiyle yasaklamayı savundu.¹⁰³

- İstanbul Anadolu 8. Sulh Ceza Hakimliği, 19 Haziran tarihinde aldığı kararla, altı *Ekşi Sözlük* başlığındaki içeriklere erişim engelleme kararı getirdi. Engellenen içerikler arasında, “Emine Erdoğan’ın çantası” ve “Bilal’e anlatır gibi anlatmak” başlıkları da yer alıyor.¹⁰⁴

- Çerkezköy Kaymakamlığı, basın açıklamalarında uyulacak esas ve usuller hakkında bir duyuru yayınladı. Duyuruda basın açıklaması yapmak maksadıyla herhangi bir yerden farklı bir yere kamu düzenini bozacak şekilde gösteri amaçlı toplu yürüyüş yapılamayacağı bildirildi.¹⁰⁵

23 Haziran 2020

- Van Valiliği, kentte 1300 gündür devam eden eylem ve etkinlik yasaklarını 15 gün daha uzattı. Valilikten yapılan açıklamada, “Anayasada ve kanunlarda öngörülen sınırlandırma ve yasaklama şartlarını doğrudan ve açıkça oluşturduğu değerlendirilen eylemler ile saldırı olaylarının önüne geçmek, vatandaşların can ve mal güvenliklerini sağlamak, terör örgütlerinin planlarını bertaraf etmek ve bu bağlamda, milli güvenliğin sağlanması, kamu düzeni ve güvenliğinin korunması, suç işlenmesinin önlenmesi, temel hak ve özgürlükler ile başkalarının hak ve özgürlüklerinin ve genel asayişin devamının temini ile şiddet olaylarının yaygınlaşmasının önlenmesi amacıyla; 22 Haziran 2020 tarihinden geçerli 06 Temmuz 2020 tarihi de dahil olmak üzere 15 gün süre ile Van ili coğrafi sınırları içerisinde açık alanlarda düzenlenecek gösteri yürüyüşü, açık hava toplantısı, basın açıklaması, oturma eylemi ve anket yapılması, çadır ve stant kurulması/açılması, imza kampanyası düzenlenmesi, bildiri, broşür ve el ilanı dağıtılması yasaklanmıştır” denildi.¹⁰⁶

- CHP İstanbul İl Başkanı Canan Kaftancıoğlu hakkında 2012-2017 tarihleri arasında sosyal medya paylaşımları nedeniyle açılan davada, beş ayrı suçtan verilen toplam dokuz yıl sekiz ay 20 günlük hapis cezasına yapılan istinaf talebi reddedildi. İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi’nin kararını inceleyen İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 2. Ceza Dairesi, dosyayı usul ve esas yönünden isabetli buldu. Yerel mahkemenin kararı, Yargıtay’a temyiz yolu açık olmak üzere onandı. Kaftancıoğlu, “Cumhurbaşkanına hakaret”, “Türkiye Cumhuriyeti devletini alenen aşağılamak”, “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek”, “kamu görevlisine karşı görevinden dolayı hakaret”, “terör örgütü propagandası yapmak” gerekçeleriyle yargılanıyor.¹⁰⁷

27 Haziran 2020

- Ankara 20. Asliye Ceza Mahkemesi, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar ve komuta kademesini 15 Temmuz darbe girişiminden sorumlu tutmaya yönelik sözleri ve sosyal medya paylaşımları nedeniyle emekli Askeri Hakim Albay Ahmet Zeki Üçok hakkında altı ay yedi gün hapis cezası verdi. Mahkeme, hükmün açıklanmasını geriye bıraktı. Üçok, “Astlık-üstlük münasebetlerini zedelemeye, amir veya komutanlara karşı güven hissini yok etmeye matuf olarak alenen tahkir veya tezyif edici fiil ve hareket” suçlamasıyla hapis cezasına mahkum edildi. Duruşmada, Milli Savunma Bakanlığı avukatı Özel Aydın ve Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar’ın avukatı Samet Can Olgaç, Üçok’un cezalandırılmasını talep etti. Üçok’un avukatı Uğur Altun ise, bunun bir ifade özgürlüğü davası olduğunu belirterek, beraat talebinde bulundu. Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı

¹⁰² <https://www.birgun.net/haber/baro-baskanlarina-polis-engeli-valilik-yuruyuse-izin-vermiyor-305533>

¹⁰³ <https://twitter.com/EmniyetAnkara/status/1275058909825228800>

¹⁰⁴ <http://susma24.com/bilale-anlatir-gibi-anlatmak-artik-yasak/>

¹⁰⁵ <https://www.cerkezkoybakis.com.tr/cerkezkoy/kaymakamliktan-flas-basin-aciklamasi-karari-h115421.html>

¹⁰⁶ <http://susma24.com/vanda-1300-gundur-suren-eylem-yasagi-uzatildi/>

¹⁰⁷ <https://t24.com.tr/haber/canan-kaftancioglu-na-verilen-9-yillik-ceza-onandi,886136>

ğınca hazırlanan iddianamede, Üçok, sosyal medya hesabından “15 Temmuz darbe girişimi sürecinin sorumlusunun Genelkurmay Başkanı olduğu, yargılanması gerektiği” yönünde paylaşımları nedeniyle suçlanıyordu.¹⁰⁸

29 Haziran 2020

- Beşiktaş Divan Kurulu Üyesi-avukat Ali Rıza Dizdar hakkında 15 Şubat’ta Göztepe-Beşiktaş maçı ardından yaptığı konuşmadaki isim veya unvan vermeden Berat Albayrak için “damat” sözünü kullandığı için “hakaret” suçlamasıyla soruşturma açıldı. Dizdar, “Benim mevcut konuşmamda herhangi bir hakaret yoktur. Basında ‘damat müdahale etti’ cümleleri geçiyordu, ben de konuşmamda sadece damat dedim. Ben konuşmamda müştekinin ismini vermedim. Konuşmam Göztepe maçının eleştirisi niteliğindeydi. Herhangi bir kişiyi hedef almadım. Üzerime atılı suçlamayı kabul etmiyorum” ifadelerini kullandı.¹⁰⁹

- “Barış için Akademisyenler” bildirisi imzacısı Tuna Altınal, “terör örgütü propagandası yapmak” suçlamasıyla yargılandığı davadan berat etmesine rağmen pasaportunu alamadığını ve bu nedenle de “çalışma ve seyahat” hakkının ihlal edildiğini belirtti. Altınal, 24 Ocak 2020’de beraat etmişti.¹¹⁰ Beraat sonrası pasaportunu almak için dava açan Altınal’ın mahkeme kararı kesinleşmediği gerekçesiyle pasaportunu alamamasına ilişkin “İstinaf mahkemesi duruşma olmaksızın dosya üzerinden karar verebilecekken sessizliğe gömüldü” açıklamasında bulunuldu.¹¹¹

RTÜK ile İlgili Gelişmeler

4 Haziran 2020

- RTÜK’ün haftalık olağan toplantısında, *Te1el*’de yayımlanan “18 dakika” programında Adnan Menderes ile ilgili “Menderes demokrat falan değildir. Menderes diktatör müsveddesidir” sözleri nedeniyle kanala üst sınırdan idari para cezası verilmesine karar verdi. Ayrıca İstanbul’un fethini sömürgecilikle bağdaştırıldığı ve Ayasofya’da okutulan Fetih Suresi’ni, “provoke edici bir eylem” olarak yorumladığı iddiasıyla bu durumu yasa ihlali olarak değerlendirerek cezai müeyyide uyguladı. RTÜK, *Uhusal Kanal*’ın “Günaydın Türkiye” programında, “27 Mayıs İhtilali Kutlu Olsun” isimli marşı yayınlaması gerekçesiyle kanala üst sınırdan idari para cezası uygulanmasına karar verdi.¹¹²

12 Haziran 2020

- HDP kontenjanından seçilen RTÜK üyesi Ali Ürküt, RTÜK’ün kamuoyunda “havuz medyası” olarak tanımlanan yayın kuruluşlarının koruyucu kalkanı haline geldiğini söyledi. Ürküt, “Demokratik yollarla, seçimle TBMM’ye girmiş bir partinin kapatılması çığırkanlığını yapmak, darbe çığırkanlığı yapmak değildir de nedir? RTÜK de bu darbe çığırkanlığına bunu yapan yayın kuruluşlarına gereğini yapmayarak 6112 sayılı yasayı ihlal ediyor, yani kendi yasasını. RTÜK, düzenleyici ve denetleyici bir kurum olarak görevlerini yerine getirmek durumundadır. Şikayetler de aylar sonra getirilmektedir. Milletvekilleri için sarf edilen ‘peze.nk’, ‘kudurmuş’ sözcükleri eleştiri olarak onaylanmış, bu hakaret ve küfürleri yayımlayan kuruluşlara yaptırım uygulanmamıştır. Bu sözcüklerin eleştiri olduğu RTÜK internet sitesinde yayımlanarak kayıt altına da alınmıştır. Bu RTÜK’ün ayıbı ve düşebileceği en kötü durumdur” dedi.¹¹³

13 Haziran 2020

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, Halkbank Olağan Genel Kurul Toplantısı’nda Mehmet Emin Özcan’ın yerine üç yıl süreyle Halkbank Yönetim Kurulu üyeliğine seçildi.¹¹⁴ Şahin’in Halkbank Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmesine RTÜK üyeleri İlhan Taşçı ile Okan Konuralp tepki gösterdi. Taşçı, “Üyeler, RTÜK’ün görev alanıyla ilgili kurum ve kuruluşlarda görev alamazlar. Halkbank’ın RTÜK ile ilgisi olmaması nedeniyle bu atama yasaya aykırı değil. Ancak kamu

¹⁰⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/27/ahmet-zeki-ucoka-hapis-cezasi/>

¹⁰⁹ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/226509-sadece-damat-demek-de-suc-olmus>

¹¹⁰ <http://bianet.org/bianet/insan-haklari/226540-baris-akademisyeni-altinel-den-istinaf-mahkemesine-cagri>

¹¹¹ <https://t24.com.tr/haber/beraat-eden-akademisyen-tuna-altinel-in-istinaf-sureci-bilerek-uzatiliyor,887160>

¹¹² <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/rtukten-bazi-yayin-kuruluslarina-27-mayis-cezasi/1865340>

¹¹³ <https://www.evrensel.net/haber/406923/rtuk-uyesi-ali-urkut-rtuk-havuz-medyasina-kalkan-oldu>

¹¹⁴ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-baskani-ebubekir-sahin-halkbank-yonetim-kurulu-uyeligine-atandi-304427>

vicdanı açısından sorunlu ve yaralayıcı bir tablo oluştu. Bir kamu görevlisinin birden fazla yerde görev yapması ve oradan gelir elde etmesi doğru değildir” dedi. Konuralp ise “Siyasi irade, hatırı sayılır ve düzenli gelire sahip isimlere kamu bankaları yönetim kurulu üyelikleri yoluyla ek gelir imkanı sağladı, sağlıyor. Bu tercih, toplumun tüm kesimlerine doğru yayılan işsizliğin yarattığı ekonomik ve psikolojik sorunlarla mücadeledeki başarısızlığının kendi eliyle teşhididir; liyakatsizliğin ve kibrin bir sonucudur” dedi. Bu arada RTÜK üyeliğine yeniden seçilmesi TBMM Genel Kurulu’nda AKP-MHP’nin CHP’nin ikinci sıradaki adayı Konuralp’e oy vermesiyle engellenmiş olan Faruk Bildirici ise, “Girişimlerin sonucunda TÜRKSAT’tan istifa etmek zorunda kalan Şahin’e yeni gelir kapısı bulunmuş. Anlaşılan RTÜK’teki maaşı, Basın İlan’daki huzur hakkı yetmemiş. Halkbank’a atanması -RTÜK ile ilgili olmadığı için- yasal olabilir ama ahlaki değil, vicdani hiç değil. Bankacılık ile hiçbir ilgisi, bilgisi, birikimi olmayan Şahin’e Halkbank’tan da maaş ödemesi kamu kaynaklarının yağmalanmasıdır. Seçili bürokratlara üç dört maaş ödemek için liyakatin önemsemediğinin yeni bir göstergesidir. Ayrıca bu atama RTÜK’ün bağımsızlığının kalmadığının ve siyasi iktidarın arka bahçesi haline geldiğinin de yeni bir kanıtıdır”¹¹⁵ tepkisini gösterdi.¹¹⁶

- CHP Genel Başkan Yardımcısı Veli Ağbaba, “Saray’ın Başdanışmanı ve Spor Bakanı Yardımcısı Hamza Yerlikaya, Vakıfbank Yönetim Kurulu üyesi de oldu. RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin de Halkbank Yönetim Kurulu üyeliğine atandı. Milyonlarca parlak, donanımlı gencimiz ise asgari ücretle çalışacak iş bile bulamıyor. Lamı cimi yok, bu sistem, bozuk sistem” paylaşımında bulundu.¹¹⁷ CHP’lilerce konu TBMM’ye de taşındı.¹¹⁸

15 Haziran 2020

- CHP kontenjanından seçilmiş RTÜK üyesi İlhan Taşçı, son dönem iktidara muhalif kanallara verilen cezalara ilişkin “RTÜK, her dönem siyasi iktidarların ve ülkenin içinde bulunduğu iktidarın etkisi altında kalmıştır. Üst Kurul’da, iktidar partisi ve küçük ortağı tarafından aday gösterilerek seçilen üyelerin çoğunluğu elinde bulundurmaları ve alınan her kararda iktidarın etkisi nedeniyle özerklik, tarafsızlık ve bağımsızlığın kağıt üzerinde kaldığı bir süreç yaşanıyor” dedi. Taşçı, “RTÜK, denetleme misyonuna ağırlık vermeyi tercih ettiği için sürekli olarak yayıncılara verdiği cezalarla gündeme geliyor. Üst Kurul’un yayıncı kuruluşlar üzerindeki baskıcı tutumuna giden yolların taşları, AKP’nin iktidara gelmesiyle birlikte döşenmeye başlandı. Üst Kurul Başkanı Ebubekir Şahin’in seçilmesiyle birlikte, kurulun en önemli birimlerinden olan İzleme ve Değerlendirme Dairesi başta olmak üzere tüm birimlerde çalışan deneyim ve liyakat sahibi uzmanlar işlevsizleştirilip, sürüldüler. RTÜK yönetimi bakımından, Cumhurbaşkanı’nın medyayı ‘virüs’ olarak nitelmesi önemli bir dönüm noktası oldu. O günden sonra her kurul toplantısına en ağır ceza istemli dosyalar gelmeye başladı. Haklarında ceza verilen ve istenen yayıncıların ortak özelliği ise yeri geldiğinde iktidarı eleştirmeleri, doğruları söylemeleri” dedi. Taşçı ayrıca, kamu spotları ve zorunlu yayınların son yıllarda iktidar propagandası niteliğine dönüştüğünü öte yandan her bakanlığın teşkilat yasalarında yayın kuruluşlarına “zorunlu yayın” ile ilgili yükümlülük getirerek yayıncıları da zor durumda bıraktığını ve bu nedenle “zorunlu yayın” yükümlülüğünün kaldırılması gerektiğini belirtti.¹¹⁹

19 Haziran 2020

- Basın İlan Kurumu’nda hükümet temsilcisi olan RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in, Türkiye Wushu Kung Fu Federasyonu’nda da asbaşkanlık görevinde bulunduğu ortaya çıktı.¹²⁰

21 Haziran 2020

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, “Hiçbir zaman dört maaşım olmadı. Kurumumdan aldığım maaşla beraber sadece bir yerden yönetim kurulu üyeliği maaşı almaktayım. Zaten aksi de kanunen mümkün değildir. Bunu çok iyi bilmelerine rağmen ısrarla maaşım üzerinden

¹¹⁵ <https://twitter.com/farukbildirici/status/1271684882427793408>

¹¹⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/rtuk-baskani-sahinin-halkbank-yonetim-kurulu-uyeligine-secilmesine-tepki-5872180/>

¹¹⁷ <https://twitter.com/veliagbaba/status/1271564367407058953>

¹¹⁸ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/chpli-ali-oztunctan-rtuk-baskani-ebubekir-sahinin-halkbank-yonetimine-atanmasiyla-il-283993h.htm>

¹¹⁹ <http://susma24.com/ilhan-tasci-kamuoyu-baskisi-hafife-alinmamali/>

¹²⁰ <https://t24.com.tr/haber/tuk-baskani-ve-halkbank-yonetim-kurulu-uyesi-ve-basin-ilan-kurumu-hukümet-temsilcisi-ebubekir-sahin-wushu-kung-fu-federasyonu-nun-da-as-baskani,885310>

manipülasyon yapmaya devam edenlere ekteki açıklamam özellikle duyurulur”¹²¹ dedi. Şahin, “Tamamen gönüllü olarak ve hiçbir gelir elde etmeksizin fedakarlıkla yürüttüğüm Türkiye Wushu Kung Fu Federasyonu üyeliğimi manipüle ederek sanki bu görevden bir gelir elde ediyordum gibi gündeme getirilmesini hayret ve esefle takip ediyorum. Hiçbir zaman Üst Kurul Başkanlığı ve kısa bir süredir de bir kurumdaki Yönetim Kurulu Üyeliği dışında başka bir görevden gelirim olmadı, kanunen olamaz da. Topluma faydalı olacağına inandığım bu tür görevlerde her türlü karalamalara karşın iyi niyetle bulunmaya devam edeceğimi buradan bir kez daha halkımızla paylaşıyorum” ifadelerine yer verdi.¹²²

24 Haziran 2020

- Kültür ve Turizm Bakanlığı’nca CHP Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın soru önergesine verilen yanıtta, RTÜK’ün 2019 yılında medya hizmet sağlayıcılarına 1.729 defa idari para cezası, 134 defa program durdurma cezası, 114 kez geçici yayın durdurma cezası verdiğini ve 65 kez lisans iptali uyguladığını açıklandı. Başarır, 2019 yılında televizyon kanallarına RTÜK’ün kesdiği cezaları ve ceza alan kanallar arasında ATV ve A Haber’in de olup olmadığını açıklanmasını isterken bakanlığın yanıtında bu sorulara dönük bilgi yer almadı.¹²³

26 Haziran 2020

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, *Tele 1* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ’ın “1908’de Abdülhamid despotizminin, emperyalizmin uşağı aşağılık bir diktatör olan, Mithat Paşa’yı Taif’te boğduran, Osmanlı-Türk aydınlanmasını, modernleşmesini savunan bütün aydınlara zulmeden, Namık Kemal’lere, Tevfik Fikretlere...” sözleri gerekçesiyle kanal hakkında inceleme başlatıldığını açıkladı. Şahin, inceleme kararını duyurduğu paylaşımda, “*Tele 1* televizyonunda 18 dakika isimli programda program sunucu Yanardağ isimli şahsın Sultan Abdülhamid Han ile ilgili sözleri nedeni ile inceleme başlatılmıştır”¹²⁴ dedi.¹²⁵

27 Haziran 2020

- RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, *Tele 1* Genel Yayın Yönetmeni Merdan Yanardağ’ın sözleri gerekçesiyle *Tele 1* hakkında inceleme başlatıldığını açıklaması üzerine Yanardağ, “Şahin’in gece yarısı saygısız ifadeler kullanarak paylaşım yapması üzerine ben de ‘Hayrola Sayın Şahin, bu ne acele?’ diye sordum. Benim kişilerle bir sorunum yok, sözlerim bir rejim eleştirisidir. Bütün aydınları zindanlara gönderen, Mustafa Kemal’i dört kez tutuklatan bir istibdat rejiminden söz ediyoruz. Cumhuriyet, bu rejime karşı duran devrimci kadrolar ile kurulmuştur. Osmanlı’nın ve padişahların eleştirilemeyeceğine dair hiçbir hüküm yoktur. Merak ediyorum gece saat 03.00’te RTÜK üyesi ile temas mı kurdu? Önceden hiçbir kanıt soruşturma ve savunma almadan görüş açıklıyor. Orada benim sözünü ettiğim ‘aşağılık’ kavramına takılmışlar. O bir retoriktir. Bütün despotik rejimler aşağılıktır çünkü. Anlaşıyor ki damarlarına bastım. Ölüm tehditleri ve aşağılık küfürler... Ebubekir Şahin de bunları destekleyici bir tavırla bunları yaptı. ‘Cumhuriyet Gazetesi’ne ne gidelim el bombası atalım’ diyen *Akit TV* ve programcılarına ne yaptılar merak ediyorum. Bu bir ideolojik mücadele.” ifadelerinde bulundu. RTÜK üyesi İlhan Taşçı ise “Normalde uzmanların, yasa çerçevesinde izleme yapıp bunu raporlaması gerekirken bu paylaşım, bu uzmanlara talimatla iş yaptırıldığının itirafıdır. Vele ki hakaret olsun... Gecenin bir yarısı kamuoyuna bununla ilgili inceleme başlatıldığını *tweet* atarak açıklaması ibretliktir” dedi.¹²⁶

28 Haziran 2020

- RTÜK üyesi İlhan Taşçı, iktidar yanlısı kanalların kurul tarafından nasıl korunduğunu hazırladığı rapora göre yılın ilk altı ayında ATV hakkında 89.987 şikayet yapıldı. Taşçı, “Bu kanalla ilgili görüşülen dosya sayısı sıfır. RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin’in iktidar yanlısı ATV kanalının hamisi, koruyucusu gibi davrandığının belgesi. Resmen Şahin tarafından ATV’ye dokunulmazlık

¹²¹ <https://twitter.com/ebekirsahin/status/1274673669168603137>

¹²² <https://www.cnntrk.com/turkiye/son-dakika-rtuk-baskanindan-4-maas-iddialarina-cevap>

¹²³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/rtuk-2019-yilinda-ceza-yagdirdi-1747162>

¹²⁴ <https://twitter.com/ebekirsahin/status/1276292409626951682>

¹²⁵ <https://www.birgun.net/haber/rtuk-ten-tele-1-e-abdulhamid-sorusturmasi-306045>

¹²⁶ <https://t24.com.tr/haber/gazeteci-merdan-yanardag-dan-rtuk-baskani-ebubekir-sahin-e-tepki-hayrola-sayin-sahin-bu-ne-acele,886956>

zırhı giydirilmiş durumda” dedi. Kanala yönelik şikayetlerin ilk sırasında “Müge Anlı ile Tatlı Sert” isimli program yer aldı.¹²⁷

İfade ve Basın Özgürlüğüne Yönelik yurtiçi ve Yurtdışından Gelen Tepkiler

1 Haziran 2020

• Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT) ve Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), ABD’nin Minneapolis kentinde, siyahi vatandaş George Floyd’un ölümüne neden olan polis şiddetini protesto gösterilerinde gazetecilere yönelik şiddet ve gözetim uygulamalarına tepki gösterdi. AGİT Medya Özgürlüğü Temsilcisi Harlem Desir, “Yetkilileri, protestolar sırasında gazetecilere yönelik baskının azaltılması ve görevlerini güvenli bir şekilde yapabilmelerinin sağlanması çağrısında bulunuyorum. Gazeteciler şiddet, tutuklama veya baskı ile karşılaşmadan haber vermekte özgür olmalı” ifadelerini kullandı. IPI Genel Müdür Yardımcısı Scott Griffen ise, “Gazeteciler, görevlerini polis ya da göstericilerin şiddetine maruz kalmadan ve tutuklanma kaygısı olmadan yapabilmelidir. Polise gazetecileri hedef almamasını ve işlerini yapmalarına izin vermesi çağrısında bulunuyoruz” dedi. ABD’deki gösterilerde Anadolu Ajansı muhabirleri de polis şiddetine maruz kalmıştı.¹²⁸

• Çağdaş Gazeteciler Derneği, RTÜK ve BİK’in verdiği cezalara, “RTÜK, geçtiğimiz yıllarda radyo ve televizyonlara yönelik tam bir sansür kurumu olduğunu ispatlarken, BİK de gazeteler açısından aynı işlevi görmeye başlamıştır” sözleriyle tepki gösterdi. Açıklamada, “Nisan ayında Halk TV, Fox TV ve Tele 1’e üst limitten idari para cezaları ile birden fazla program durdurma cezaları veren, KKTC merkezli Diyalog TV’nin yayını durduran, Kafa Radyo’ya ve Radyo Spor’a ceza veren RTÜK, geçen ay da Halk TV’ye beş kez program durdurma, Habertürk TV’ye üst sınırdan para cezası verdi. Bu iki cezanın nedeni ise muhalefet parti temsilcilerinin konuk olarak katıldığı programlardaki değerlendirmeleriydi. Kararların siyasi nitelikli, hukuki dayanaktan yoksun olduğu mahkeme kayıtlarına da geçti, Kurul’un başkanı tarafından da bizzat itiraf edildi. Gazetelerin temel gelir kaynaklarından biri olan resmi ilan ve reklamların dağıtımını yapan BİK ise, çeşitli bahanelerle BirGün, Cumhuriyet, Evrensel ve Sözcü’ye ilan kesme cezası yoluna başvuruyor, hak ettikleri ücretlerin ödemesini yapmıyor” denildi.¹²⁹

2 Haziran 2020

• Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF) Temsilcisi Erol Önderoğlu, “Adalet bakanı Sayın Abdülhamit Gül’ün adaletsiz şekilde tutuklanmış veya ağır hasta gazetecilerin durumuyla ilgili harekete geçmesini bekliyoruz. Geç olmadan adalet ve sağlık adına uyarılarımızın karşılık bulmasını istiyoruz” çağrısında bulundu.¹³⁰

• Anadolu Yayıncılar Derneği yaptığı açıklamada, son günlerde medyada yer alan yalan haberlerin yargı tarafından tekzip yoluyla düzeltilmesini eleştirerek, medya çalışanlarını doğru ve şeffaf haber yazımı konusunda uyardı. Açıklamada, “Son günlerde yalan ve manipülatif haberler yargı tarafından düzeltilmektedir. Yalan haberler, medyaya duyulan güveni derinden sarsmaktadır. Kişi ve kurumların itibarına suikast düzenlemek maksadıyla yapılan manipülatif haberler, medyanın zaten darbe almış itibarına daha çok zarar vermektedir. Yalan haber yapan, itibar suikasti yapan, toplumu kandıran medya kuruluşlarının kendisine çekidüzen vermesi gerekir. Anadolu Yayıncılar Derneği olarak, bu tür haber yapan medya kuruluşlarını takip edip, topluma şikayet edeceğiz” denildi.¹³¹

• İzmir Gazeteciler Cemiyeti, Kültürpark’ta fotoğraf çekerken güvenlik ekipleri tarafından müdahaleye uğrayan gazeteci Mustafa Oğuz’a ilişkin, “Yaşananlar kabul edilemez. Belediye tarafından bu işgüzarlığa karşı gerekli uyarıların yapacağına inanmaktayız” açıklamasında bulundu. Açıklamada ayrıca, “Gazetecilik mesleğini icra eden meslektaşlarımız münferit olaylarla karşılaşmakta ve kimi zaman yetkili/yetkisiz kişiler tarafından mesleklerini yerine getirmeleri, çeşitli

¹²⁷ <https://www.birgun.net/haber/atv-nin-sikayet-sayisi-90-bin-gorusulen-dosya-sayisi-sifir-306288>

¹²⁸ <https://www.haberler.com/agit-ve-ipi-dan-abd-deki-gosterilerde-gazetecilere-13280655-haberi/>

¹²⁹ <https://www.gercekgundem.com/medya/185596/cagdas-gazeteciler-demegiden-rtuk-ve-basin-ilan-kurumu-cikisi-amaclarina-donmeli>

¹³⁰ https://twitter.com/RSF_tr/status/1267750033358827521

¹³¹ <https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/anadolu-yayincilar-derneginden-yalan-haber-yapilmasin-cagrisi/1862001>

gereklemlerle engellenmeye çalışılmaktadır. Ancak asıl vurgulamak istediğimiz, basın özgürlüğüne yönelik bu üst bakışlara, tahakkümlere yol açacak, fotoğrafı çektiririm/çektirmem, haberi yaptırım/yayınlatmam deme cüretini gösterecek algılara yol açılmasıdır. Hiçbir güç, halkın objektif haber alma hakkının üzerinde değildir. Meslektaşlarımızın haber yapma özgürlüğüne karşı baskıcı her tutumun karşısında olacağımızı bir kez daha beyan ederiz” denildi.¹³²

3 Haziran 2020

• Basın Konseyi, medyaya yönelik baskıların son dönemde giderek tırmandığını, halkın haber alma hakkı ve eleştirel gazeteciliğin yok edilmek istendiğini bildirdi. Konsey’in açıklamasında, “RTÜK’ün televizyonlar, BİK’in gazeteler üzerinde ‘iktidar sopası’ gibi kullanılması yetmiyormuş gibi, son olarak Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı devreye girdi. Öte yandan ‘tekzip’ eleştirel habercilikte adeta kaba sansüre dönüştürüldü. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun’la ilgili haber yapan *Cumhuriyet*’e ve habercilerine ‘terör’ suçlamasıyla dava açılıp mahkemeden üç tekzip kararı birden çıkartılarak gazetenin birinci sayfası dahil, iç sayfalarına da aynı tekzip metni yayınlattırılmış, sayfalar karartılmıştır” denildi.¹³³

4 Haziran 2020

• *Halk TV*’de Levent Gültekin ve Murat Sabuncu ile “Sözüm Var” programını sunucusu Şirin Payzın, RTÜK’ün verdiği beş yayın durdurma cezasını, *Twitter*’dan yayınladığı bir video konuşması ile kınadı. RTÜK’ün cezasına karşı haklarını hukuk yoluyla arama yoluna gittiklerini fakat başarılı olamadıkları için üç hafta boyunca programlarının yayınlanmayacağını söyleyen Payzın, “Bu akşam *Halk TV*’de 21.00’de yayınlanan Levent Gültekin ve Murat Sabuncu ile hazırladığım ‘Sözüm Var’ programımızı RTÜK yine durdurdu...Kararı kınıyoruz”¹³⁴ dedi.¹³⁵

• CHP Genel Başkan Yardımcısı Fethi Açıkel, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun’un, ABD’de TRT ekibine yapılan müdahaleyle ilgili açıklamalarına ilişkin “Altun, Türkiye’de basın özgürlüğünü ortadan kaldıran politikaların merkezindeyken ABD’ye basın özgürlüğü tavrı yapacak bir pozisyonda değil” dedi. Açıkel, “Her beş yırttaşımızdan üçünün ülkemizde basın özgürlüğünün olmadığını düşündüğü ve Türkiye’nin haberlere güvenmeme açısından dünyada ikinci sırada bulunduğu bir durum ortadayken AKP rejiminin bu gerçekleri görmezden gelmesi, milletimizin aklıyla dalga geçmektir. İstanbul’da kendi eviyle ilgili kamu yararı ilkesini gözeterek yapılan haberlere yayın yasağı kararı aldırın ve bu yasaklar üzerinden darbe dönemlerinde olduğu gibi gazeteleri tekzip ve düzeltme kararlarıyla adeta boğan, basın özgürlüğü ve demokrasi ilişkisi üzerinden değerlendirmeleri sadece söylemde kalmaktadır. BİK aracılığıyla, uzun süreli ilan yasakları uygulayarak gazeteleri adeta cezalandırın, RTÜK’ü bağımsız medya üzerinde siyasi bir sopa olarak kullanan, Türkiye’yi tutuklu gazeteciler ülkesine dönüştüren AKP rejimi, basın özgürlüğü konusunda eleştiri yapacak bir durumda değildir” diye konuştu.¹³⁶

• Aralarında English PEN, European Federation of Journalists (EFJ), International Press Institute (IPI), Committee to Protect Journalists (CPJ), PEN Turkey ve PEN Canada’nın yer aldığı 20 uluslararası ve yerel basın örgütü ile ifade özgürlüğü kuruluşu BİK Başkanı Rıdvan Duran’a BİK’in gazetelere verilen ilan durdurma cezalarına dikkat çeken bir mektup yazdı. Mektupta, BİK’in Türkiye’de 1054 gazeteye kamu ilan gelirlerini dağıtımından sorumlu olduğunu, şeffaflık ilkesi uyarınca bu bilgileri halkın erişimine açmanın BİK’in yükümlülüğünde olduğunu ve reklam ve ilan gelirlerinin dağılımı hakkındaki raporlara erişimin, BİK’in basılı yayınlara eşit ve adil bir dağıtım yaptığını kanıtlamak açısından önemli bir etken olduğunu yazıldı. BİK’in *Evrensel*, *BirGün*, *Cumhuriyet* ve *Sözcü*’ye son zamanlarda “basın ahlak esasları ihlali” verdiği ilan ve reklam cezalarına vurgu yapılarak tüm ilan kesme cezalarının, kriterlerinin ve bu cezalara mahal veren detaylı kararların açıklanması gerektiği söylendi. BİK ve Genel Kurulun bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda endişe edildiği de belirtilerek, BİK’in 2018’de İletişim Başkanlığına bağlandığını ve BİK Genel Kurulu’nun, “Basın Grubu”, “Hükümet Grubu” ve “Bağımsız Grup” olmak üzere

¹³² <https://www.birgun.net/haber/kulturpark-in-guvenlikcileri-gazeteciyi-engelledi-303065>

¹³³ <https://www.evrensel.net/haber/406308/basin-konseyi-gercek-habere-getirilen-tekzip-ile-elestirel-gazetecilik-karartilmakta?a=10ab5>

¹³⁴ <https://twitter.com/siring/status/1268163001967837186>

¹³⁵ <http://susma24.com/sirin-payzindan-rtuk-cezasina-tepki/>

¹³⁶ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/chpli-baskana-altun-incelemesi-1742850>

12'ser üyeden oluşan üç gruptan oluştuğu ifade edildi. Meslek örgütleri BİK'in internet sitesinde bulunan bilgiye göre, 10 Ocak-1 Haziran 2020 arasında gerçekleşen 11 Genel Kurul toplantısında "basın ahlak esaslarını ihlalden" toplam 39 ulusal ve yerel gazeteye 316 günlük ceza verildiği aktarıldı.¹³⁷

6 Haziran 2020

• Türkiye Gazeteciler Federasyonu (TGF) Genel Başkanı Yılmaz Karaca, "Anadolu basınının yaşadığı sorunları her platformda dile getiriyoruz, ilgili kurumlara girişimlerde bulunuyoruz ancak ne yazık ki sesimizi duyan yok. Salgında Anadolu basını çok daha zor bir dönem yaşıyor. TGF olarak hükümetten destek paketi açıklamasını istedik. Yazılı basın, televizyon, radyolar büyük sıkıntılar içinde. İnternet gazeteciliğiyle ilgili yasa henüz çıkmadı. Tüm bunların yanında ekonomik zorluklar da sektörü iyice zora soktu" diye konuştu.¹³⁸

8 Haziran 2020

• CHP Parti Sözcüsü Faik Öztrak, gazeteciler Müyesser Yıldız ve İsmail Dükell'in "siyasal ve askeri casusluk" iddiasıyla gözaltına alınmasına "Bu baskıcı rejimin hedefinde sadece millet iradesi yok, özgür basın da hedefte. Bu iktidar hoşuna gitmeyen herkese casus damgası vuruyor. Müyesser Yıldız daha önce Ergenekon sürecinde de FETÖ savcılar tarafından içeri alınmıştı. Anlaşılan FETÖ'nün taktikleri, aynen uygulanmaya devam ediyor" dedi. Öztrak, ayrıca iktidar tarafından bağımsız medya, yargı, barolar ve Merkez Bankası'ndan nefret edildiğini belirterek, "Oysa bunlar nitelikli bir demokrasinin vazgeçilmez unsurları. Ülkede suni krizler çıkararak beceriksizliklerinin üstünü kapatmaya uğraşıyorlar" diye konuştu.¹³⁹

• CHP İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrikulu, Türkiye'de Mayıs Ayı Hak İhlalleri Raporu'nu açıkladı. Rapora göre, Mayıs ayında dur ihtarı, rastgele ateş açma olaylarında bir, silahlı çatışlarda 20, kuşku asker ölümlerinde bir, sivil çatışmalarda bir, cezaevlerinde üç, kadın cinayetlerinde 21, iş cinayetlerinde 156 toplam 203 yaşam hakkı ihlal edildi. Covid-19 salgınına ilişkin sosyal medya paylaşımları nedeniyle 7.127 hesap incelendi, 496 kişi gözaltına alındı, 10 kişi tutuklandı.¹⁴⁰

• İzmir Gazeteciler Cemiyeti, *OdaTV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız ve *Tele1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükell'in gözaltına alınması sürecinde yaşananlara tepki gösterdi. Açıklamada, "Meslektaşlarımız, savcılığa çağrılarak ifadeleri alınabilecekken, kendilerine yönelik suçlamaların ne olduğu, hangi delillere dayandırıldığı açıklanmadan, sabahın erken saatlerinde, suçlu muamelesi yapılarak alındılar. Üstelik Müyesser Yıldız'ın avukatını araması, ona haber vermesi engellenerek. Kaçma ihtimali olmayan, başka bir davadan mahkeme süreci devam eden, göz önündeki gazetecileri yeni bir dosya açarak gözaltına almak *OdaTV* ve *Tele1* özelinde basına yönelik baskıların bir sonucudur. Ülkemizdeki süreç tam tersi işliyor. Bağımsız medyaya yönelik baskılar her geçen gün artarak, gazetecileri mesleklerini yapamaz hale getiriyor. Gazetecilik suç değildir. Her zaman olduğu gibi meslektaşlarımızın yanındayız ve iktidar sahiplerinin basının önündeki engelleri kaldırarak halkın haber alma hakkına saygılı olması gerektiğini bir kez daha belirtiyoruz" denildi.¹⁴¹

• *Tele 1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükell'in "askeri casusluk" suçlamasıyla gözaltında olması nedeniyle "Kulis" programı sunuculuğunu üstlenen gazeteci Mustafa Balbay, "Baskılara rağmen medyanın susmayacağını, *Tele 1*'in yükselen bir kanal olarak halka gerçekleri anlatmaya devam edeceğini kanıtlamak üzere buradayız" dedi. Dükell'in oğlu Baturalp Dükell, "Babam, hiçbir gerekçe söylenmeden dört günlük bir gözaltına alındı. Çantasını hazırladık, pandemi sürecinde olduğumuz için kolonya koymak istedik ama müsaade etmediler. Orada gerekli şeyler temin edilecektir dediler" açıklaması yaptı. TGC Genel Sekreteri Sibel Güneş de, "İsmail Dükell ve Müyesser Yıldız savcılığa davet edilebilirlerdi. Gazetecilik suç değildir, iktidara değil halkın haber almasına hizmet eden saygın ve onurlu bir meslektir. Meslektaşlarımız görevlerini yapmaya çalışıyorlar ve

¹³⁷ <https://www.evrensel.net/haber/406352/uluslararası-basın-örgütlerinden-bike-mektup-ambargoyu-kaldirin-cezaları-durdurun>

¹³⁸ https://www.gazeteipekoyol.com/gundem/tgf_genel_baskani_medyanin_sorunlarina_cozum_yok-h54224.html

¹³⁹ <https://www.birgun.net/haber/chp-li-oztrak-feto-nun-taktikleri-uygulanmaya-devam-ediyor-303798>

¹⁴⁰ <https://www.birgun.net/haber/chp-li-tanrikulu-ndan-mayis-ayi-hak-ihlalleri-raporu-203-kisinin-yasam-hakki-ihlal-edildi-303790>

¹⁴¹ <https://www.evrensel.net/haber/406618/izmir-gazeteciler-cemiyeti-gazeteciler-gorevlerini-yapamaz-hale-getiriliyor>

bunun için de bir bedel ödüyorlar” tepkisini paylaştı. CHP Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer, “Gerek Müyesser gerekse Dükel ve tüm gazeteciler çağrıldıklarında istenen bilgiyi vermeye hazır insanlar” tepkisini gösterdi.¹⁴² Oda TV Editörü Fethi Yılmaz ise, “Müyesser hakkında yazmadığı bir haberdan dolayı neden yazmadığı konusunda bir soruşturma yürütülüyor” diyerek, rutin bir gazetecilik faaliyetinden ortaya çıktığını ve gazetecilerin her gün onlarca telefon görüşmesi yaptığını işaret etti.¹⁴³

• *Yeniçağ* yazarı Murat Ağirel, “Silivri’den bildiriyorum!” yazısında, cezaevindeki koşulları, “İnfaz memurları görevlerine gelmeden önce 15 gün karantinaya giriyorlar. 15 gün görev yapıyorlar. Görev süreleri bitince tekrar 15 gün karantinaya giriyorlar, sonra evlerine gidiyorlar. Gazeteler bir gün gecikmeli geliyor. Berber, kapalı veya açık görüş yasak. Avukatlarımız ile cam arkasından görüşebiliyoruz. Avukatlarımızın verdiği savunma evrakları 24-48 saat sonra bizlere ulaşıyor. Acil bir konuda görüş alma şansı yok. Görüşler kapalı görüş odalarında tek kişi olacak şekilde yapılıyor. Avukatlar sabah erken saatte cezaevine geliyorlar ve sıraya giriyorlar. Sabah erkenden gelen bir avukat en iyi ihtimal dört beş saat bekliyor. Ben avukatım ile dört dakika görüşme yaptığımı biliyorum” ifadelerini kullandı.¹⁴⁴

9 Haziran 2020

• *Sabah* yazarı Hıncal Uluç, “Benim gazetem ‘Mükemmel’ olmalı” yazısında gazetesindeki okur temsilciliği eksikliğini vurgulayarak haberlerdeki tek yanlılığı eleştirdi. Uluç, “65 yıllık bir gazeteci olarak, kıdemim ve deneyimlerim bana bu hakkı vermekle kalmıyor, bir *Sabah* mensubu olarak görevlendiriyor da. Benim eleştirilerim haberlerimize. Bu gazete iktidar eğilimli ama mesele o değil. Mesele, gazetenin temeli, esas işi haberciliğe gelince, taraf tutulması. Haberde bu kadar açık taraf tuttun mu, gazete inandırıcılığını yitirir, saygınlığına gölge düşer. Bu gazetede, okumaya doyamadığım bir okur temsilcisi/ ombudsman İbrahim Altay vardı. Yerine başkasını koymadık. *Hürriyet* de Faruk Bildirici’nin yerine kimseyi koymadı. Peki o yüz binlerle okuru kim temsil edecek bu büyük gazetelerde? İşte ben, bu sebeple kendi kendimi görevlendirdim” tepkisini dile getirdi.¹⁴⁵

• CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, gazeteciler İsmail Dükel ile Müyesser Yıldız’ın gözüaltına alınmasına, “Ülkede özgür gazeteciler varsa, kalemini satmayan, vatandaşın derdini özgürce dile getiren gazeteciler varsa, özgürlükler varsa huzura öyle erişeceğiz. Özgür gazeteciler ellerinde kalemleriyle bizi bilgilendirmek istiyorlar. Ama bir haber geliyor. İki gazeteci arkadaşımızın gözüaltına alınıyor” dedi. CHP lideri Kemal Kılıçdaroğlu, ayrıca “Üç milletvekili arkadaşlarımızın milletvekillikleri düşürüldü. Yapılan yanlış. Anayasaya aykırıdır. Enis Berberoğlu’nun durumu biraz daha farklı. Diğer iki milletvekiline yapılan da haksızlıktır, hukuksuzluktur” diye konuştu.¹⁴⁶

• *Bianet* Medya Gözlem Raportörü Erol Önderoğlu, Temmuz ayında çıkacak Medya Gözlem Raporu’na ilişkin açıklamasında, RTÜK ve BİK’i eleştirdi. Önderoğlu, “Son yıllarda özellikle gazeteciler ve sosyal medya kullanıcılarına yönelik polisiye ve yargısal işlemler, bir toplumsal dönüşümün tehlikeli zorlamasıyla birlikte, ideolojik ve politik ayrışma kaynaklı çoklu kamuoyunun gerilmesini de beraberinde getirdi. Bu döneme özgün görebileceğimiz bir yön ise, RTÜK ve Cumhurbaşkanlık İletişim Başkanlığı yöneticilerinin, çoğulcu toplum değerleriyle dalga geçecek niteликteki beyanları oldu. Diğer benzer bir kurum olan BİK ise, *Cumhuriyet*, *Evrensel*, *BirGün* gibi gazetelere ilişkin tartışmalı kararlarıyla, yerel ve ulusal gazeteler için kamu ilan dağıtımını ‘Demokles’in Kılıcı’ mantığıyla idare ettiğini gösteriyor. Son yıllarda medyaya yönelik kamu denetimi, eleştirel söylemin silinmesi ve yerine ‘millilik ve yerlilik’ adına resmi söylemin yerleştirilmesi amacına yönelik olarak, hazır içeriklerin dayatılması gibi yollarla da, ağırlığını ve baskısını giderek artırdı. Denetleyici kurumlar, merkezi otoritenin bir parçası olarak, bağımsız ve özerk kimliklerini de yitirdiler” dedi.¹⁴⁷

¹⁴² <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/chpli-agbaba-gune-yine-akp-fasizmi-ile-uyandik-5862241/>

¹⁴³ <https://www.birgun.net/haber/ismail-dukul-ve-muyesser-yildiz-in-gozaltina-alinmasina-tepki-boyun-egmeyecegiz-303797>

¹⁴⁴ <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/silivriden-bildiriyorum-55950yy.htm>

¹⁴⁵ <https://www.sabah.com.tr/yazarlar/uluc/2020/06/09/benim-gazetem-mukemmel-olmali>

¹⁴⁶ <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ulkede-casus-araniyorsa-kozmik-oda-yi-acanlardir-303923>

¹⁴⁷ [m.bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/225441-medyayi-denetlemiyor-hizaya-getiriyorlar](https://www.bianet.org/bianet/ ifade-ozgurlugu/225441-medyayi-denetlemiyor-hizaya-getiriyorlar)

10 Haziran 2020

• Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız ile *Tele 1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükel'in serbest bırakılmalarını talep etti. IPI Direktör Yardımcısı Scott Griffen, Türk yetkililere, "Müyesser Yıldız ve İsmail Dükel'in göz altına alınmasını kınıyoruz. Bir soruşturma kapsamında olsa dahi gazetecileri göz altında tutmanın hiçbir sebebi olamaz, uzatılmış göz altı süresi ise masumiyet karinesi ihlalidir. Eğer hukuk devletinden son kalan kırıntıların varlığını kanıtlamak istiyorsa, Türkiye, gazetecileri derhal serbest bırakmalıdır" çağrısında bulundu.¹⁴⁸

• Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, İsmail Dükel ve Müyesser Yıldız'ın "askeri casusluk" suçlamasıyla gözaltına alınmasına ilişkin "Arkadaşlarımızın kısa sürede salıverilmelelerini ve eğer haklarında gerçekten ciddi bir iddia varsa tutuksuz olarak yargılanmalarını talep ediyoruz" dedi. Bilgin, ayrıca üç milletvekili hakkında teamüllere aykırı ve Anayasa Mahkemesi'ne yapılan başvurular sonuçlanmadan yapılan işlemle siyasi tansiyondaki artışın devamı niteliğinde gördüğü gazetecilerin gözaltına alınmasını endişe verici bulduğunu kaydetti. Bilgin, Dükel'in Türk medyasında saygın bir yeri olduğunu belirterek, "Arkadaşımıza 'Gel ifade ver' dense idi, gelmeyecek miydi ki gözaltına alınıyor, dört gün gözaltında kalacağı ilan ediliyor? Savcılığa çağrılrsa gitmeyecek miydi ki sabahın erken saatinde evinden alınıyor" tepkisini gösterdi. Bilgin, Yıldız'a ilişkinse "Bir dönem Ergenekon kumpası sırasında acı çektirilen bu arkadaşımız da şimdi siyasal ve askeri casusluk iddiasıyla gözaltına alınmış. Sanki birileri yine bir korku hikayesi yazıyor bir yerlerde. Korkmuyoruz, yılmayacağız" diye konuştu.¹⁴⁹

• *Tele 1* Ankara Temsilcisi İsmail Dükel ve *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız'ın "askeri casusluk" suçlamasıyla gözaltına alınması Ankara Adliyesi önünde protesto edildi. Ankara Barosu Başkanı Erinç Sağkan, CHP'li Utku Çakırözer, Balyoz davasında yargılanan emekli askerler Atilla Kezek, Mustafa Önsel, şehit yarbay Ali Tatar'ın ağabeyi Ahmet Tatar gibi pek çok isim açıklamaya katıldı. Protestocular adına Avukat Mustafa Güler, avukatlarca ulaşılmayan bilgileri yandaş medya haberleriyle öğrendiklerini belirterek, "casusluk" suçlaması gerekçesi olarak astsubay Erhan B.'nin telefon görüşmelerinde gazetecilerle paylaştığı öne sürülen Libya ve İdlid'teki askeri hareket planları¹⁵⁰ konusuna tepki gösterdi. Güler, "İstanbul'da görevli değil bir astsubayda, bir generalde dahi bu planların olmayacağını bilecek kadar tecrübe sahibiyiz. Yıldız ve Dükel'in gözaltına alınması, vatandaşın haber alma özgürlüğüne saldırıdır. Manidar bulduğumuz husus ise tıpkı FETÖ yargısının yaptığı gibi bugün de susturulması ve tasfiye edilmesi düşünülen kişilere casusluk yaftasının yapıştırılmasıdır" dedi.¹⁵¹

• *Journo* Editörü Emre Kızılkaya, *Hürriyet* Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Hakan'ın "Dijitalde öncüyüz: İşte süper rakamlar" başlıklı yazısında yer verdiği, "Aylık ortalama 96 milyon ziyaretçi ile Türkiye'nin en çok ziyaret edilen haber sitesiyiz. Ayda 1.7 milyar sayfa görüntüleniyor. Geçen yılın son aylarına göre tam yüzde 70'lik bir büyüme demek bu" ifadelerini eleştirdi.¹⁵² Kızılkaya, Hakan'ın bu ifadeleriyle ilgili olarak, "Demirören'in gazeteyi satın almasından sonra kâğıtta tirajların nasıl dibe vurduğu, 'şişirilmiş' olmakla suçlanan resmi verilerde bile kabak gibi ortada. Bu süreçte dijitalde de erişimin hızla düştüğü, üçüncü parti platformlardan görülebiliyor. *Hürriyet*'in dijital performansına dair detaylı sayıları ise bilmiyoruz. Çünkü satın almadan sonra Demirören yönetiminin ilk icraatlarından biri, dijital verileri bağımsız olarak denetleyen *Gemius* platformundan çıkmak olmuştur. 'Öncüyüz' diyorsanız verilerinizi tarafsız bir denetçinin izleyip açıklaması gerekir, yoksa kendi kendine yaptığınız sayımı işi bilen kimse ciddiye almaz" dedi. Kızılkaya ayrıca Hakan'ın sözlerini bir siyasetçi gibi seçerek algı yönetimi yaptığını öne sürdü.¹⁵³

• *BirGün* Yayın Kurulu Üyesi Berkant Gültekin, Türkiye'deki basın özgürlüğü ve ahlakıyla ilgili açıklamasında, BİK'i eleştirdi. Gültekin, "AKP'liler gazetelerde kendi aleyhlerine yayımlanan her haberi, 'terör faaliyeti' diyerek hedef alıyor. Bu iktidarın akıllı modern anlamda 'siyaset'

¹⁴⁸ <https://freeturkeyjournalists.ipi.media/tr/ipidan-turkiye-askeri-casusluk-iddiasıyla-goz-altına-alinan-gazetecileri-serbest-birakma-cagrisi/>

¹⁴⁹ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-yine-korku-hikayesi-yazilmaya-calisiliyor-korkmuyoruz-yilmayacagiz/>

¹⁵⁰ <https://www.milliyet.com.tr/gundem/muyesser-yildizin-tutuklandigi-sorusturmanin-carpici-detaylari-6233460>

¹⁵¹ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/yildiz-ve-dukelin-gozalti-karari-ve-arama-tutanaklari-dahi-avukatlar-ile-paylasilmedi-1744091>

¹⁵² <https://www.hurriyet.com.tr/yazarlar/hurriyetin-arka-kosesi/dijitalde-de-oncuyuz-iste-super-rakamlar-41537720>

¹⁵³ <https://journo.com.tr/ahmet-hakan-super-rakamlar>

kavramına uygun olarak çalışmıyor. Muhalefet partilerinin hepsi ‘düşman, hain ya da ‘bölücü’ olarak addediliyor. Haberlere tekzip geliyor, tekzip metni haberi doğruluyor. Dünyada eşi benzeri olmayan bir komedi bu. Haberi yapan gazetenin ‘Algı yaratmaya çalıştığından’ bahsediyorlar. Algı yaratmak neden suç olsun ki? İktidar aleyhine algı oluşmadan ülkede demokratik şekilde yönetim nasıl değişecek? Anayasal olarak değil ama AKP’nin mantığı açısından suç. BİK, bağımsız gazeteleri cezalandıran bir kurum görüntüsünden uzaklaşmalı. Bir kamu kuruluşu olarak tüm medya organlarına eşit mesafede olmalı ve adil kararlar vermeli. Öte yandan biz de ülkede çalışan gazeteciler olarak, basın kartları konusunda engellemelerle karşılaşyoruz. Benim basın kartı yenileme başvurumun üzerinden bir buçuk sene geçti ama dönüş alamadım” dedi.¹⁵⁴

11 Haziran 2020

- *Oda TV* Ankara Haber Müdürü Müyesser Yıldız, avukatı aracılığıyla yaptığı açıklamada, “Birileri 15 Temmuz’un perde arkasının sorgulanmasından çok korkuyor ve bunu engellemeye çalışıyor” dedi. Yıldız açıklamasında özetle, “Olmayan evrakların, yazılmayan haberlerin hesabı sorulmak isteniyor. Elimde ne tür bilgi ve belgeler olduğunu ve bir kitap çalışmam olup olmadığını merak ediyorlar. Onun için bir kez daha çeyiz sandığı gibi hem de imajını almadan bilgisayarına el koydurdular. Bugün gözaltında dördüncü günüm. Tarafıma ya da avukatıma hiçbir bilgi ve belge verilmedi. Biz öyle bir örgütüz ki benim suç ortağım olduğu iddia edilen İsmail Dükel’i, bu sabah nezarethane işlemleri sırasında 10 yıl sonra ilk kez gördüm. En önemlisi, halen ne ile suçlandığımı resmen bilmiyorum ama savcılığı ve hakimliği üstlenmiş olan Abdurrahman Şimşek sayesinde *Sabah*’tan bir şeyler öğreniyoruz. İnsanların telefon konuşmalarını masumiyet karinesini ve mahremiyeti çiğneyerek sızdıranlar, eninde sonunda bunun hesabını yargıya verecekler. Devlet gömleği giydirilmiş ‘tetikçiler ve muhterisler’ benimle hesaplarını arkadan dolanarak ya da devlet gücünü kullanarak değil, hayatlarında bir kez mertçe yapsınlar” dedi.¹⁵⁵

- Gazetecilerce tutuklu meslektaşlarıyla dayanışma amaçlı “Haberin Var Mı?” platformunca paylaşılan videoda, “Geçmişteki kumpas davalarındaki yöntemlerle gazeteciler susturulmaya, hakikat yok edilmeye çalışılıyor. Basın, ifade ve düşünce özgürlüğüne yönelik bu saldırılara karşı sessiz kalmayacağız. İstiyorlar ki, herkes onları alkışlasın, tüm gazeteciler yandaş olsun, kimse soru sormasın, herkes sussun. Yolsuzluklar, haksızlıklar ve gerçekler yazılmasın. Susmayan gazetecileri hapsediyorlar. Haber alma hakkını, haber yapma hakkını gasp ediyorlar. Düşünce özgürlüğünü, ifade özgürlüğünü yok ediyorlar. Sadece onlar değil, hepimiz hapisteyiz, gözaltındayız. Susmadık, susmayacağız, yazacağız” tepkisi gösterildi.¹⁵⁶

- *Habertürk* yazarı Fatih Altaylı, *Hürriyet* Genel Yayın Yönetmeni Ahmet Hakan’ın yazdığı “Dijitalde de öncüyüz: İşte süper rakamlar” yazısına “Hiç utanma da kalmamış” başlıklı yazısıyla tepki gösterdi. Altaylı yazısında, “Kağıda basılı gazete olduğumuz dönemde yıllarca yalvardım ‘gazetelerin tirajları uluslararası denetime tabi olsun’ diye. O dönem başta FETÖ’cü *Zaman* ve *Hürriyet* buna yanaşmadı. Denetimsiz, palavra satış rakamları ile reklam vereni kandırdılar, hala da kandırıyorlar. Dijitalde ise bir denetim ve bir ölçüm vardı. Global bir organizasyon olan IAB’nin Türkiye ayağı internet gazetelerinin verilerini ölçümlüyor ve Deloitte da bunu denetliyordu. *Hürriyet*’in gerçek verilerini artık kimse denetlemiyor. Burada acı olan ise bir gazetenin tepesine oturulmuş birinin bu kadar açık bir yalanı bu kadar fütursuzca söyleyebiliyor olması” ifadelerine yer verdi.¹⁵⁷

- TGS İstanbul Şube Başkanı Banu Tuna, gazeteciler üzerindeki baskıların artışına dikkat çekerek, duruma “Türkiye’de hiçbir evrensel gazetecilik normu geçerli değil” sözleriyle tepki gösterdi. “Cezaevleri gazeteci dolu, hakkında soruşturma açılan veya gözaltına alınan gazetecilerin sayısı yüzlerle ifade ediliyor. Basının yüzde 90’ı hükümet yanlısı iş insanlarının elinde. Diğerlerinin üzerinde ilan, basın kartı, dava, soruşturma, ceza baskısı var. Dijital platformlarda faaliyet gösteren bağımsız medya organları büyük kitlelere ulaşamıyor. Sosyal medyada kadın gazetecilere yönelik tecavüz dili de başka bir sorun. Türkiye’de bu dilde bir artış, bu dili kullananlarda da

¹⁵⁴ <https://www.evrensel.net/haber/406677/berkant-gultekin-butun-ulkeler-ayni-anda-geriliyordu-birciligi-turkiyeye-verdiler>

¹⁵⁵ <https://odatv4.com/muyesser-yildiz-gozaltindan-yeni-aciklama-yapti-11062046.html>

¹⁵⁶ <https://twitter.com/HVMinisiyati/status/1271057184797974531?s=08>

¹⁵⁷ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/11/fatih-altayli-dan-ahmet-hakana-at-yalani-sevsinler-inanani/>

cezasızlıktan cesaret alan bir pervasızlık var. Salgın döneminde ise, gerçek vaka ve ölüm sayıları bilinmezken, açıklama yapan hekimler susturulurken, ekonomi kötüye giderken, sokağa çıkma yasaklarında polis şiddeti yaşanırken televizyon kanallarında haftalarca maskeden başka bir şey tartışılmadı. Sansür, oto sansür hükümete yakın basın kuruluşlarında rutin haline geldi. Gazeteciler sistematik olarak itibarsızlaştırıldı. Bugün basın kartı makbul gazeteci tespit aracına dönüştü. Soruşturma ve davalarla susturulamayan yayınlar, ilan kesme cezaları üzerinden ekonomik olarak susturulmaya çalışılıyor” dedi.¹⁵⁸

13 Haziran 2020

- *Cumhuriyet* Yazı İşleri Müdürü İpek Özbey, Türkiye’deki basın özgürlüğünün son bir yılda geldiği durumu ifade ettiği açıklamasında, “2019’daki Yerel Seçimlerle birlikte iktidar, medya üzerindeki baskısını görünür şekilde arttırdı. Önceleri bazı gazeteler ‘söz hakkı’ vermiş gibi olsun diye muhalefeti birinci sayfasında gösterebiliyorken, sözüm ona merkez medyada patron marifetiyle bu yasaklandı. Yerel seçimden önce çok rahatlıkla söyleşi yaptığımız kişinin, seçim atmosferiyle yasaklılar listesine alınması da buna bir örnek” dedi.¹⁵⁹

14 Haziran 2020

- Çanakkale’deki *Çan’ın Sesi*, birinci sayfadan aleyhlerinde eleştirel yazı yayımlanmasına tahammül edemeyen yerel yöneticilere ve siyasetçilere yönelik “Halk için iyi ve güzel şeyler yapın, aksi halde bizi susturamazsın” uyarısında bulundu. *Çan’ın Sesi* Genel Yayın Yönetmeni Hüseyin Bayyar, en çok yerel yöneticiler ve yandaş gruplardan baskı gördüklerine dikkat çekti. Mantık dışı eleştirilere maruz kaldıklarını söyleyen Bayyar, “AKP adına yazarsanız AKP’li, CHP adına yazarsanız CHP’li oluyorsunuz. Eğer bir gruba sempati besliyorsanız ve mali destek alıyorsanız sürekli o grubu yazarsınız gibi düşünülüyor. Biz bu sayfayı yaptığımızda bile ‘HDP’yi neden almadınız ya da neden iki tane AKP’li var’ şeklinde tepki aldık” ifadelerini kullandı. *Mersin Güney*’in İmtiyaz Sahibi Ali Adaloğlu ise *BirGün*’e yaptığı açıklamada, resmi bir baskı olmadığı ancak BİK’in kılıcının gazetelerin üzerinde sallandığının altını çizdi. Yerel yönetimlerin medyayı kullandığına dikkat çeken Adaloğlu, “CHP’li yönetimler de ne yazık ki ufak tefek ilanlarla ya da ilan vermeyecek kendi çizgilerine çekmeye çalışıyorlar. Hiçbir yerel yönetici aleyhine haber yapılsın istemiyorlar. Yerel yönetimlere verdikleri üç-beş ilanla gazeteleri kendi basın bültenlerine dönüştürmek istiyorlar” diye konuştu.¹⁶⁰

- *Ses Kocaeli* Genel Yayın Yönetmeni İsmet Çiğit, daha önce sahibi olduğu *Özgür Kocaeli*’ni AKP’li yerel yönetim baskıları nedeniyle satmak zorunda kaldığını açıkladı. Çiğit, “Kocaeli’yi sanki bir pilot bölge seçtiler ve 2002’den beri genlerini değiştirdiler” ifadesini kullandı. Çiğit, 19 Mart’ta Covid-19 virüsü salgınına ilişkin haberler nedeniyle gözaltına alındığını, “Gözaltına alındığım gün, hem maliyet hem de salgın nedeniyle baskıya ara verdik. AKP tüm bu baskıları yaparken muhalefet cephesi de bizi desteklemedi. Destek vermek isteyenler de ilanların gözükmesini istemedi. Yaptığımız haberler yalanlamaya çalışıldı. Postacı her gün mahkeme belgesi getiriyor. Mahkeme kararlarıyla haberlerimizin kaldırılması isteniyor” dedi.¹⁶¹

- *Demirören Medya Grubu*’nda çalışan bir gazeteci, son beş yılda gazete tirajlarının toplamda yüzde elliye varan düşüşler yaşadığını iddia ederek, gazetelerin bayilerden değil çeşitli sponsor anlaşmaları ile hastanelerde, benzin istasyonlarında bedava dağıtıldığını ve bu dağıtımların da tiraj içinde gösterildiğini öne sürdü. *Habertürk* yazarı Fatih Altaylı ise, “Gerçek tiraj rakamlarını ölçmek ise bu konuda bir şeffaflık olmadığı için mümkün değil” diyerek, *Habertürk*’ün kağıda basılı gazete dönemindeyken, gazetelerin tirajlarının uluslararası denetime tabi olmasını istediğini ancak *Zaman* ve *Hürriyet* ve diğerlerinin bunu desteklemediğini dile getirdi. *T24* yazarı Mehmet Y. Yılmaz da Türkiye’de gazete tirajlarındaki düşüşün dijitaldeki gelişmeden bağımsız olarak “astronomik” olduğunu, temel nedeninin ise gazetelerin kendi geleneksel okuyucularını yok sayması olduğunu ifade etti. Gazeteci Faruk Bildirici de, “Okuyucu kapısının önündeki hizmet eksikliğini gazetesinde görmek ister. Yerel anlamda insanların kendi sorunlarını orada görememesinden tutun

¹⁵⁸ <https://www.evrensel.net/haber/406821/banu-tuna-turkiyede-hicbir-evrensel-gazetecilik-normu-gecerli-degil>

¹⁵⁹ <https://www.evrensel.net/haber/407006/ipek-ozbey-kaybedecekleri-sey-gazete-tirajindan-daha-fazlasydi>

¹⁶⁰ <https://www.birgun.net/haber/yerel-basin-siyasi-baskiya-karsi-ayakta-304548>

¹⁶¹ <https://www.birgun.net/haber/yerel-basin-siyasi-baskiya-karsi-ayakta-304548>

da, ülkenin ücra köşelerindeki insanlara hitap edememesine kadar, futbolda belirli takımları öne çıkarmasına kadar. Gazetecilikteki problemler sadece siyasi tabloda değil” dedi. Bildirici dünyada dijital alandaki gelişmelere rağmen tiraj artıran gazeteler de olduğunu söyleyerek Türkiye’de *Sözcü* ve bazı haftalık dergilerin ulaştıkları ciddi tirajları örnek verdi. *Evrensel* Genel Yayın Yönetmeni Fatih Polat da, “*Evrensel*, YAY-SAT tarafından dağıtılırken satılan gazete sayısı üzerinden yüzde 25 ve ayrıca yüzde üç katkı payı ödüyorduk. *Turkuvaz Medya Grubu*’nda satılan gazetenin yüzde 25’ine ek olarak tirajı 10 binin altında olan gazeteler için her ay 20 bin artı KDV ödeme zorunluluğu var. Bunun da *Evrensel* açısından anlamı, YAY-SAT’a her ay 10 bin liradan daha fazla bir ödeme yapmak. İşleyiş bakımından başka teknik sorunlar da çıkıyor” dedi.¹⁶²

• TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş, “İktidar bir olayın duyulmasını engellemek istiyorsa gazetecileri tutukluyor” dedi. BİK ve RTÜK tarafından gazete ve kanallara uygulanan cezalara işaret eden Durmuş, “Basın özgürlüğü konusunda son bir yıl da, yine tutuklamalar, gözaltılar ve yargılamalarla geçti. Yargı paketi sayesinde serbest bırakılan gazeteciler olsa da toplam tutuklu gazetecisi sayısında bir değişim olmadı. Medyadaki tekelleşme, dağıtım sistemindeki tekelleşme en çok halkın haber alma hakkına darbe vurdu. Pandemi süreci ile birlikte bunu daha yakıcı bir şekilde gördük. Türkiye, Dünya Basın Özgürlüğü ve tutuklu gazeteciler konusunda ilk sırada yer alıyor. Türkiye’de medyaya yönelik baskılar, sahipliğini ele geçirerek istediğini söyletmek, dava ve gözaltılar ile gözdağı vermek, tutuklamalarla gazetecileri mesleği bırakmak noktasına getirmek, bunlarla susturamadığı medya kuruluşlarını RTÜK ve BİK cezaları ile yayın hayatını sürdüremez hale getirmek şeklinde uygulanıyor. RTÜK, bir kanalda iktidar karşıtı insanları öldürmekle tehdit edenlere yönelik yaptırımı ile yayında bira kelimesine yönelik yaptırımı arasında bile katbekat fark var. Para ile baskı kurmasın diye kurulmuş yapısının özerk olması gereken BİK hükümeti eleştiren haberler nedeniyle gazetelere cezalar yağdırıyor. Böyle bir ülkede basın özgürlüğünden bahsedemiyoruz” dedi.¹⁶³

15 Haziran 2020

• Aralarında Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği (MLSA) ve Uluslararası PEN’in de yer aldığı 43 kurum, gazeteci Nedim Türfent’in cezaevinde geçirdiği 1500 güne dikkat çekmek amacıyla ortak bir kampanya düzenledi ve Türfent’in serbest kalması çağrısında bulundu. Uluslararası PEN Tutuklu Yazarlar Komitesi Başkanı Salil Tripathi, “Nedim Türfent en başta hiç tutuklanmamalıydı ancak bugün bu büyük adaletsizliğin gölgesinde parmaklıklar ardındaki 1500. gününe vurgu yapıyoruz. Nedim besbelli bir gazeteci olarak işini yaptığı için tutuklu ve koşulsuz ve ertelenmeden salıverilmeli” dedi. IPI Direktör Yardımcısı Scott Griffen, “Türfent, ‘gazetecilik suçundan’ tam 1500 gündür tutuklu. Tüm bu süreç boyunca taciz, hedef gösterme, tehdide maruz kaldı ve özgürlüğünden mahrum bırakıldı. Türkiye bu adaletsizliğe bir son vererek Nedim ve işini yaptığı için tutuklanan tüm diğer gazetecileri derhal serbest bırakmalı” açıklamasında bulundu. MLSA Eş Direktörü ve Nedim’in avukatlığını üstlenen Veysel Ok ise, “Türfent, Kürt toplumunun uğradığı baskıyı haberleştirdiği ve bunu görünür kıldığı için işkence edilerek gözaltına alındı ve tutuklandı. Nedim, yaptığı haber nedeniyle ödüllendirilmesi gerekirken 1500 gündür cezaevinde tutuluyor” dedi. Türfent, Nisan 2016’da Hakkari’nin Yüksekova ilçesinde Özel Harekat Timleri tarafından 40’ın üzerinde Türk ve Kürt işçinin ters kelepçelenerek yere yatırıldığı görüntüleri paylaştıktan sonra 12 Mayıs 2016’da gözaltına alınmış, 13 Mayıs’ta ise “terör örgütüne üye olmak” gerekçesiyle tutuklanmıştı.¹⁶⁴

• Basın özgürlüğü savunucusu avukat Fikret İlkiz, “Gazeteci tutuklamak çürümektir” yazısında, “gazeteciler ve diğer medya mensuplarına yönelik tehdit ve yıldırma girişimlerinin, toplumda ifade özgürlüğüne karşı daha geniş veya şiddetlenen tehditlerin işaretçisi olduğunu bu nedenle insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünde genel bir çürümenin göstergesi olmalarının mümkün olabileceğini” söyledi.¹⁶⁵

¹⁶² <https://www.bizgazeteciyyiz.com/2020/06/14/gazete-tirajlari-hizla-dusuyor-sorun-dijital-medya-mi-yandaslik-mi/>

¹⁶³ <https://www.evrensel.net/haber/407033/iktidar-bir-olayin-duyulmasini-engellemek-istiyorsa-gazetecileri-tutukluyor>

¹⁶⁴ <https://freeturkeyjournalists.ipi.media/tr/parmakliklar-arkasinda-1500-gun-kurt-gazeteci-nedim-turfent-icin-kuresel-kampanya/>

¹⁶⁵ <http://m.bianet.org/bianet/medya/225678-gazeteci-tutuklamak-curumektir>

• Gazetecileri Koruma Komitesi (CPJ) Türkiye Temsilcisi Özgür Öğret, basın özgürlüğü ve halkın haber alma hakkının gerilemeye devam ettiğini belirtti. Öğret, “İktidarın tek sesli bir Türkiye özlemi sayesinde neredeyse norma dönüşen sansür ve oto sansür de medya ortamını işlevsizleştiren başlıca tehdit. Türkiye’nin RTÜK ve BİK gibi kurumların statüleri ve işlevleri gibi, basın kartlarının devlet tarafından veriliyor olması gibi, güvenlik güçlerinin saha muhabirlerine muamelesi gibi pek çok basın özgürlüğü probleminin yanı sıra, Türkiye’deki basın özgürlüğü hapisteki gazeteciler veya internet sansürü de yapılan uygulamalarla dünya gündeminde yer ediniyor” dedi.¹⁶⁶

17 Haziran 2020

• Avrupa Gazeteciler Federasyonu (EFJ) Türkiye Temsilcisi Mustafa Kuleli, “Türkiye’de 79 gazeteci ve medya çalışanı halen cezaevinde. Bu durum dışardaki gazetecileri de baskı altına alıyor. Tabii mesele sadece tutukluluk değil. Erdoğan rejimi gazetecilere topyekun savaş açmış durumda. Medya sahipliğinin yandaştırıldığını, gazetecilerin davalar ile yıldırılmak istendiğini, fiziki saldırıların arttığını görüyoruz. Basın kartları üzerindeki Saray hakimiyeti, muhalif yayınlara yönelik ilan kesme cezaları, RTÜK’ün taraflı yapısı ve verdiği partizanca cezaların her biri çok ciddi basın özgürlüğü ihlalleri. Dehşetengiz bir manzara ile karşı karşıyayız: Türkiye’de son bir yılda 103 gazeteci gözaltına alındı. 37 meslektaşımız fiziki saldırıya uğradı. Gazeteciler toplamda 178 yıl hapis cezasına çarptırıldılar” dedi.¹⁶⁷

18 Haziran 2020

• Uluslararası Af Örgütü, Covid-19 pandemi döneminde Türkiye’de ifade özgürlüğüne dönük baskılarda “ciddi” artış olduğunu bildirdi. Açıklamada, “Bu durum, ilerleyen dönemde korkuya ve oto-sansüre yol açtı. Ancak muhalif görüşlerini ifade eden sosyal medya kullanıcıları, gazeteciler, doktorlar ve diğer kişiler, virüsle mücadeleye zarar vermiyor tam tersine, bu mücadeleyi güçlendiriyor. Virüsle mücadele etmenin ve hayat kurtarmanın en iyi yöntemi bilgi paylaşımı, kamu yararını ilgilendiren kararların incelenmesi ve kamusal tartışmaların yürütülmesidir” denildi. Salgında bireysel olarak doktorları ve Türk Tabipleri Birliği’nin (TTB) sağlık politikalarına karşı çıktıkları için hedef alındığı kaydedildi. Açıklamada, “Ölümcül bir virüs olan Covid-19 Türkiye’de hızla yayılması, kamusal yararı yakından ilgilendirmektedir ve bu durum, insanların cezalandırılma endişesi taşımaksızın bilgi alış-verişinde bulunmasını ve muhalif görüşlerini ifade etmesini çok önemli hale getirmektedir. Hükümet ise ifade özgürlüğü hakkına saygı göstermek yerine, her türlü eleştiriyi bastırmakta ve kendi mesajı dışında hiçbir mesajın insanlara iletilmesine izin vermemektedir” ifadeleri kullanıldı.¹⁶⁸

• IPI Türkiye Program Koordinatörü Renan Akyavaş, BİK tarafından gazetelere ‘Gözünün üzerinde kaşı var’ yazıldığı için ceza verildiğini söyledi. Akyavaş, Türkiye’nin dünya genelinde basın özgürlüğü ihlallerinde başı çektiğini vurgulayarak, “Ancak global ölçüde de basın özgürlüğünde bir gerileme söz konusu. Macaristan, Filipinler gibi ülkeler Türkiye ile beraber çeşitli yasalar ve gazetecilere cezalarla basının eleştiri alanını daraltmaya çalışıyorlar. Türkiye’de ise, en başta medyayı korumak ve sorunsuz çalışmasını düzenlemek için kurulan denetim kurumları, siyasi baskı ve kontrol altında tamamen bir görüşteki medya kuruluşlarının ürettiği her türlü basın etik ve ahlakını ihlal eden içeriğe ve programa göz yumarken, bu görüşün dışında kalan her basın kuruluşuna “Gözünün üzerinde kaşı var” yazıldığı için ceza verir oldu. RTÜK, BİK gibi kurumların şeffaflıkları ve idari yönetimleri ciddi şekilde sorgulanırken, eleştirel yayın yapan kuruluşlara art arda verilen cezalar bağımsız, özerk işleyen kurumlar olduğu argümanını tamamen çürütmüş durumda” ifadelerinde bulundu.¹⁶⁹

19 Haziran 2020

• Sanatçı Ferhat Tunç, kendisine “örgüt propagandası”, “örgüt üyeliği”, “Cumhurbaşkanı’na hakaret” ve “halkı kin ve düşmanlığa tahrik etmek” suçlamalarıyla yedi dava açıldığını ve çoğunluğunun *Twitter*’dan yaptığı açıklamalardan dolayı olduğunu söyledi. Tunç, 25 Eylül

¹⁶⁶ <https://www.evrensel.net/haber/407053/cpj-turkiye-temsilcisi-ozgur-ogret-iktidarın-tek-sesli-turkiye-ozlemi-var>

¹⁶⁷ <https://www.evrensel.net/haber/407289/efj-yoneticisi-mustafa-kuleli-toplum-haber-alma-hakkini-kaybediyor>

¹⁶⁸ <http://susma24.com/af-orgutu/>

¹⁶⁹ <https://www.evrensel.net/haber/407309/renan-akyavas-gozunun-uzerinde-kasi-var-yazildigi-icin-ceza-veriliyor>

2018’de bu davalardan birinde hakkında bir yıl 11 ay 12 gün hapis cezası verildiğini belirterek, 14 Ocak 2019’da Almanya’dan dönüşte havalimanında gözaltına alındığı ve sonrasında yeniden 5 Mart 2019’da Almanya’ya döndüğünü açıkladı. Tunç, yaşadığı süreci anlatırken “Hakkımdaki iki dava birleşti, bir tanesi de iki yıllık hapis cezasıyla sonuçlandı. 2012’de Malatya Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülen bir başka davada verilmiş ve ertelenmiş iki yıllık cezam da bozulduğu için toplamda dört yıl hapis yatacaktım. Ancak bu davaların hiçbirinde somut delil olmadığı gibi, barış söylemlerim, IŞİD’e karşı söylemlerim bile iddianamelerde yer buldu. Mevcut iktidar, kendisine biat etmeyen sanatçıların hedef alınması için davalar, hapis cezaları, sürgünler, açık açık hedef göstermeler kullandı ve genel olarak ülkeyi kutuplaştırdı” diye konuştu.¹⁷⁰

- TGC Başkanı Turgay Olcayto, *Evrensel*’deki yazısında, “Günümüzde tek adamın tek partinin egemen olduğu bir ortamda nesnel gazetecilik yapmanın önü kapanmış görünmektedir. 2019’dan bu yana medyanın görünümüne baktığımızda iktidar erkinin yazılı ve görsel medyanın neredeyse tamamına egemen olduğunu görüyoruz. 2019’dan bu yana asgarisine sahip olduğu bazı haklarını da kaybeden basın çalışanları, geçen bir yıl içinde iş güvencelerini de büsbütün yitirmiştir” ifadelerini kullandı.¹⁷¹

- Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Cafer Esendimir, çocuğa şiddet haberini takip eden *İHA* muhabirlerinin üç yunus polisinin gözü önünde saldırıya uğramasına, “Orada polislerin seyirci kalması çok yanlış. Saldırıya müdahale etmek kolluk güçlerinin görevi. Eğer sahip çıkılmazsa yakında herkes gazetecilere saldırmaya başlar” sözleriyle tepki gösterdi. Esendimir, “Doğru haber elde etmek istiyorsak gazetecilerin doğru ortamlarda çalışmasını sağlamak devletimizin görevi. Sadece gazetecilerin değil halkın da güvenliğini sağlamak polisin görevi. Gazeteci görevini yaparken saldırıya uğramasını gördüğü halde müdahale etmemek, dikkate almadan saldırıya seyirci kalmak yanlış, bu suçta ortam hazırlamaktır” dedi.¹⁷²

- Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, *Sözcü* Ankara temsilcisi Saygı Öztürk’ün İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından eleştirilmesine, “gazeteci arkadaşımız hakkında ‘namussuz’ ifadesinin kullanılması çok yakışıksız olmuştur” sözleriyle tepki gösterdi. Bilgin, “Bakanın kullandığı ifadelerin sadece medya mensupları arasında değil, Öztürk arkadaşımızın okurları arasında da infial yarattığını görmesini ve düzeltici adımlar atmasını bekliyoruz” dedi.¹⁷³

- Sosyal medya paylaşımları nedeniyle tutuklanan “İsimsizler Hareketi” kurucusu ve aktivist Taylan Kulaçoğlu için İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesinde düzenlenen toplantıda, tutuklanma sürecindeki hukuksuz uygulamalar eleştirildi. Kulaçoğlu’nun avukatı Tamer Doğan, Kulaçoğlu’nun sağlık durumu ile ilgili son durumu hakkında bilgi vererek, sağlık durumu nedeniyle yeniden tahliye talebinde bulunacaklarını söyledi. İHD İstanbul Şube Başkanı Avukat Gülseren Yoleri de son dönemde sosyal medya paylaşımları nedeniyle çok sayıda vatandaşa soruşturma açıldığını söyleyerek, Kulaçoğlu’nun “gözdağı vermek” için tutuklandığını belirtti.¹⁷⁴

22 Haziran 2020

- Haberin Var Mı İnisiyatifi, “MİT Kanununa muhalefet etmek” iddiasıyla tutuklanan gazetecilere ilişkin dava dosyasıyla ilgili İstanbul Barosu’nda basın toplantısı düzenledi. İnisiyatif, İdlib’de şehit olan MİT mensubunun kimliğini ifşa ettikleri gerekçesiyle tutuklu bulunan altı gazetecinin 24 Haziran’da görülecek duruşmasına ilişkin, “Altı gazeteci haber yaptıkları için hapisteler. Görevini yerine getiren halkı aydınlatan gazeteci hangi gerekçeyle hapse atılır? Hepimizin gözü o mahkemede olacak. Hiçbir zaman, hiçbir güç, gerçekleri engelleyemez” açıklamasını paylaştı.¹⁷⁵ DİSK/Basın-İş Sendikası Genel Başkanı Faruk Eren, “Nasıl bir hukuk sistemi ile yaşadığımızı adil yargılanma talebiyle açlık grevinde olan avukatlar ile yargı bağımsızlığı için Ankara’ya yürüyen avukatların mücadelesinde gördük” dedi. Barış Terkoğlu ve Barış Pehlivan’ın avukatı Serkan Günel, “İddianamede bir suçlu aranıyor. Yayınlanan haberler birçok yerde yayınlamasına rağmen gazetecilerin tutuklanmasına gerekçe oluyor. Gazetecilerin neden yargılandıkları ve ceza aldıklarını

¹⁷⁰ <https://www.mlsaturkey.com/tr/ferhat-tunc-iktidarın-zihniyetiyle-ters-dusmeyen-nasil-sanatci-olur-ki/>

¹⁷¹ <https://www.evrensel.net/haber/407413/tgc-baskani-turgay-olcayto-pandemi-golgesinde-medya>

¹⁷² <http://www.bursahaber.com/asayis/cgc-baskani-esendimir-gazetecilere-saldiriya-polisin-seyirci-kalması-cok-yanlis-h1790757.html>

¹⁷³ <http://www.gazetecilercemiyeti.org.tr/nazmi-bilgin-gazetecilerin-namus-bekcisine-ihitiyaci-yoktur/>

¹⁷⁴ <https://medyascope.tv/2020/06/19/sosyal-medya-paylasimlari-nedeniyle-tutuklanan-aktivist-taylan-kulacoglu-icin-basin-toplantisi-duzenlendi-kulacoglu-gozdagi-vermek-icin-tutuklandi/>

¹⁷⁵ <https://twitter.com/HVMinisiyatifi/status/1275129231002001409?s=08>

bilmiyoruz” diye konuştu. Ağirel’in avukatı Celal Ülgen, “Ülkede korku efekti yaratmak ve toplumu susturmak için gazetecilere komplo kuruluyor. Türkiye’de hukuk varsa görülecek davalarda tahliyeleri görmemiz gerekir” ifadelerini kullandı. Ferhat Çelik ve Aydın Keser’in avukatı Özcan Kılıç da, “Basın hiçbir zaman özgür değildi. İktidar halkın bilmesini istemediği haberleri casusluk ve ifşa olarak gösteriyor. İktidar halkın haber alma hakkının önüne geçmesi için gazetecileri tutukluyor” dedi.¹⁷⁶

23 Haziran 2020

• BİK’in Ragıp Zarakolu’nun “Makus Kaderden Kaçış Yok” yazısı gerekçesiyle *Evrensel*’e verdiği 45 günlük ilan kesme cezası tepkilere yol açtı. Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) Direktör Yardımcısı Scott Griffen, “BİK, Türkiye’deki medya için önemli bir finansman kaynağı olan kamu reklamlarını alıkoymak suretiyle eleştirel medyayı cezalandırmak için gücünü kullanmaya devam ediyor. IPI araştırması, BİK’in sadece 2020’nin ilk beş ayında, toplam 316 güne ait 39 ulusal ve yerel gazeteye yasak uyguladığını gösterdi. Ocak-Eylül 2019 döneminde BİK, toplamda dokuz gün olmak üzere sadece altı gazeteye yasaklama uyguladı. Bu ayın başlarında IPI, 20 uluslararası kuruluş tarafından imzalanan ve BİK Direktörü Rıdvan Duran’a yasaklara son verilmesi ve kamu reklamlarının gazetelere dağıtımında daha fazla şeffaflık isteyen ortak bir mektup gönderdi” dedi. TGS Genel Başkanı Gökhan Durmuş ise, “BİK, kamudaki ihale ve ilanları gazetelere ücret karşılığında dağıtımını gerçekleştiren bir kuruluş olduğu ve amacı hükümetlerin para yoluyla gazeteler üzerinde baskı kurmasını engellemek, basın özgürlüğünü desteklemek ve adil dağıtılmasını sağlamak iken, bizzat kendisi bir baskı aracına dönüştü” diye konuştu.¹⁷⁷

• Karabük Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Metin Kaya, Covid-19 salgınıyla birlikte artan ekonomik zorluklar içinde olduklarını belirterek, “Safranbolu’da üç, Karabük’ün merkezinde ise yedi günlük gazete var. Bu gazeteler vasıflı gazeteler, yani BİK’ten ilan alan gazeteler. Anadolu’daki kırk-elli yıllık basın kuruluşları kapanma aşamasına geldi. Devlet yatırımlarının son yıllarda azalmasından dolayı resmi ilan alınamıyor” dedi. *Safranbolu Ekspres* İmtiyaz Sahibi Serap Karaoğlu da, BİK’in ilanlardaki KDV oranını düşürmesi gerektiğini söyledi. *Karabük Postası* Editörü Nimet Soylu da, yerel basının yaşadığı zorlukları BİK’e ve diğer yetkililere ilettiklerini, ama bir sonuç alamadıklarını ve son iki aydır bu nedenle Karabük’teki yedi gazete dönüşümlü olarak çıkmaya başladığını açıkladı.¹⁷⁸

• *Yeni Yaşam* Okur Temsilcisi Hüseyin Aykol, “Erdoğan öksürse, canlı yayına geçecek 40 televizyon var” ifadelerini kullandı. Son bir yılda medyaya yönelik askıların daha da arttığını belirten Aykol, “Böylesi baskılar, daha önceleri gazetecileri uyduruk gerekçelerle hapse atarak ve gazeteler kapatılarak yapılıyordu. Bu yöntemden halen tamamen vazgeçilmiş olmasa da, son yılda iktidarı desteklemeyen medyaya yönelik baskılarda RTÜK ve BİK devreye sokulmuşa benziyor. Muhalef televizyon kanallara ve gazetelere RTÜK ve BİK tarafından verilen para ya da ilan kesme cezaları, onların yayın yapması önünde oldukça büyük engeller haline geldi. Bu gidişle, para cezalarını ödeyemez hale gelen kimi kanallar, yayını kesmek zorunda kalabilir. Günlük gazetelerin ilan geliri tamamen sıfırlanabilirse, sadece gönüllülerce yayımlanabilecek gazetelerin yayın kalitesi epeyce düşecek ve okur kaybedecektir. İktidarın muhalif/alternatif medyaya saldırısını yoğunlaştırmasının ardında iki neden var, Öncelikle kendi medyasına okur-izleyici ilgisi giderek düşüyor. Muhalef/alternatif medya tamamen yok edilirse, okur-izleyici sadece kendi medyasına mecbur kalacak ve böylece seçmenin aklının karışmasına müsaade edilmemiş olacak” dedi.¹⁷⁹

24 Haziran 2020

• Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nazmi Bilgin, Ankara girişinde çeşitli illerden gelen baro başkanlarına abluka uygulanmasını ve gazetecilerin de gelişmeyi izlemelerine İçişleri Bakanlığı ve Valilik talimatıyla engel olunmaya çalışılmasını “Türkiye’ye yakışmayan görüntüler” ifadeleriyle kınadı. “Savunma Yürüyor” diyerek kendi illerinden yola çıkmış baro başkanlarının başkentte polis bariyerleriyle karşılaşmasının anayasal demokrasiyle bağdaşmadığını belirten Bilgin, “Ankara

¹⁷⁶ <https://yeni1mecra.com/tutuklu-6-gazetecinin-avukatindan-ortak-aciklama-bir-an-once-tahliye-edilmeli/>

¹⁷⁷ <https://www.evrensel.net/haber/407763/basin-ilan-kurumunun-evrensele-verdigi-45-gunluk-rekor-ceza-tepki-topladi>

¹⁷⁸ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/23/korona-virusu-yerel-basini-vurdu/>

¹⁷⁹ <https://www.evrensel.net/haber/407752/huseyin-aykol-erdogan-oksurse-canli-yayina-gececek-40-televizyon-var>

kapılarında barolar hukukun özgürlüğü için direnme zorunda bırakıldı. Talimatla durduruldular. Gazeteciler bu direnişi takip etmeye çalıştı. Talimatla görev yapmaları engellendi. Devlet ve kurumlarının varlıkları ve işlevlerinin meşruiyeti ferdi kararlardan değil, Anayasa ve kanunlardan kaynaklanmaktadır” dedi.¹⁸⁰

25 Haziran 2020

- Antalya Baro Başkanı Polat Balkan, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Ankara Valisi Vasip Şahin ve alanda görevli kolluk görevlileri hakkında “kişiyi hürriyetinden yoksun bıraktıkları, işkence ve kötü muamelede bulundukları” gerekçeleriyle Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu. Balkan, “Biz anayasal ve demokratik hakkımızı kullanmak istedik. Şiddet içermeyen, barışçıl toplantı ve yürüyüş hakkımızı kullanmak istedik. Ama fiilen engellendiğimiz gibi en temel insani gereksinimlerimizi karşılamaktan uzak bir ortamla karşılaştık. Bizi dış dünyadan izole ettiler. Hiçbir şekilde, hiçbir hakkımızı kullanmamıza izin vermediler. Fiilen gözaltına aldılar. ‘Ya yolu açın ya da bizi gözaltına alın’ dedik, yolu açmadılar” dedi.¹⁸¹

- Gaziantep Barosu, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Emniyet Müdürü Servet Yılmaz ve kolluk görevlileri hakkında suç duyurusunda bulundu. Gaziantep Barosu’nun suç duyurusu dilekçesinde, “22 Haziran günü Ankara’da kolluk kuvvetlerince baro başkanları ve avukatlara karşı yapılan bütün haksız eylemler temel anayasal haklar olan kişinin dokunulmazlığı, kişi hürriyeti ve güvenliği, kişi hürriyeti ve güvenliği, düşünce özgürlüğü, düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti, toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı, seyahat hürriyeti, hak arama hürriyeti gibi temel haklar zorbaca, cebir ile baro başkanları darp edilerek ve TCK madde 109, TCK madde 94, TCK madde 125, TCK madde 106 ve TCK madde 86’da tanımlanan suçlar işlenerek ihlal edilmiştir. Tüm bu hususlar sebebiyle 22 Haziran tarihinde Baro Başkanları ve Avukatlara karşı belirttiğimiz ihlalleri ve suçları işleyen şüpheliler ve iştirak edenler hakkında kamu davası açılmasını, şüphelilerin cezalandırılması için taleplerimiz ve resen gözetilen soruşturma işlemlerin yapılmasını sayın savcılık makamından talep ederiz” ifadeleri kullanıldı.¹⁸²

- Çağdaş Gazeteciler Derneği Genel Başkanı Can Gülerlyüzlü, “Bu dönem, düşünce ve ifade özgürlüğünün katledildiği bir dönem olmanın yanı sıra aynı zamanda katledenlerin korunduğu, ‘kamu görevi’ adı altında işlenen suçlara dokunulmazlıkların sağlandığı bir dönemdir” dedi. Gülerlyüzlü, “Düşünce ve ifade özgürlüğünü esas alması gerekirken güvenlik bürokrasisi anlayışıyla istediklerine ‘terörist’ muamelesi -üstüne bunu gazetecilik adı altında savunarak -yapan gazeteci görünümlü kişilerden, kamu güvenliği sorumluluğunu üstlendiğinin farkında olmadan gazetecilere hakaret ve tehditler savuran bakanlara; basına yönelik çifte standartlı sansür kurumlarından (RTÜK, BİK), devletin en tepesindeki kurumda yetkilendirilmiş (Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı) kişilerin, yasal hiçbir dayanağı ve hukuki izahı olmayan keyfi kararlarla meslektaşlarımızın kazanılmış haklarına el koyması ve daha fazla sıralayacağımız o kadar baskı aracı üretilmiş durumda ki tam anlamıyla hiçbir hukuki ve etik kural tanımayan, iktidarın güdümünde büyük bir yalan ve propaganda aygıtıyla karşı karşıyayız” ifadesinde bulundu.¹⁸³

26 Haziran 2020

- *Habertürk*’te Didem Arslan Yılmaz’ın sunduğu “Türkiye’nin Nabzı” programında HDP’lilere ekranda yer verilmemesiyle ilgili “Burası bir kamu televizyonu değil. Özel sektörüz. Bu bir tercihtir” sözleri tartışma yarattı. Veyis Ateş ile Mehmet Akif Ersoy, benzer beyanlarında, “PKK’nın eylemlerini kınamayan kişileri evrensel yayıncılık ilkeleri gereğince davet etmiyoruz” demişlerdi. Gazeteci Faruk Bildirici, “İktidar kontrolündeki tüm kanallar barış sürecinde HDP’li vekilleri ekrana çıkarıyor, Abdullah Öcalan’ın mektubu Diyarbakır’da okunurken yayınlıyorlardı. Hükümet çözüm sürecini yeniden başlatsa tavırları anında değişir. Bir gazetecinin programa katılacak kişileri kendisiyle aynı görüşlere sahip olmak konusunda testten geçirmesi, yargılaması söz konusu olamaz. Milyonlarca insanın oyunu almış, hakkında herhangi bir yargı kararı olmayan siyasi bir partiden bahsediyoruz. Bu kitle desteklediği partinin temsilcilerini ekranda görmeyince

¹⁸⁰ <http://www.24saatgazetesi.com/bilgin-baro-baskanlari-hak-aramaktan-gazeteciler-haberdan-men-edilemez/>

¹⁸¹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/antalya-baro-baskani-suleyman-soylu-hakkinda-suc-duyurusunda-bulundu-5894518/>

¹⁸² <https://tele1.com.tr/suleyman-soylu-icin-bir-suc-duyurusu-daha-181092/>

¹⁸³ <https://www.evrensel.net/haber/407900/cgd-genel-baskani-can-guleryuzlu-gazetecilik-akp-iktidarlari-doneminde-igale-ugradi>

güven ilişkisi zedeleniyor. Gazetecinin görevi yargılamak yerine seçmeni doğru bilgilendirmektir. Evrensel yayıncılık ilkelerine uygun yayın yapan, yaygın bir haber kanalıyım diyorsanız, istediğim görüşü veririm diyemezsiniz” tepkisini gösterdi.¹⁸⁴

● *Gazete İstasyon* Editörü Faruk Balıkcı, bağımsız gazeteciler üzerindeki baskılara ilişkin, “Hiçbir dönem basın özgürlüğü bu kadar kuşatılmadı ve basın etiği bu kadar bir çöküntü yaşanmadı” dedi. Balıkcı *Evrensel*’e verdiği demeçte, “12 Eylül dönemi, 90’lı yıllarda bile gazetecilik mesleği bu kadar zor bir dönemden geçmedi. Halkın haber alma hakkını elinden alarak gerçeklikle halkın arasına duvar örülüyor. Bu duvarı yıkmak isteyen gazeteciler ya gözaltına alınıyor ya tutuklanıyor. Gazeteciliğin biçimi de değişmeye başladı. Bir taraftan gazeteciliği vicdanının sesini dinleyerek görülmek istemeyenleri yazanlar var, bir taraftan da gözleri görmek istemeyen, gazetecilik etiğini bir kenara bırakıp vicdanı değil cüzdanı tercih eden bir medya grubu var. İlk kez Gazeteciliğin bu kadar vicdansızlaştığı bir dönem yaşıyoruz. Gazetecilik tarihinde kara leke olarak yerlerini alacaktır” ifadelerini kullandı.¹⁸⁵

28 Haziran 2020

● *Press in Arrest*’in verilerine göre gazeteciler, 2019 yılında 223 duruşmada, 2020 yılının sadece ilk yarısında ise 134 duruşmada mesleğini savunmak durumunda kaldı. Ocak 2019 ile Haziran 2020 tarihleri arasında en az 55 gazeteciye en az bir yeni dava açıldı.¹⁸⁶

30 Haziran 2020

● Uluslararası Af Örgütü Almanya Temsilciliği, 3 Temmuz’da İstanbul 35. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görülecek ve 11 insan hakları savunucusu hakkındaki “Büyükada davası” için Türk yargısına çağrıda bulundu. Almanya’ya Türk tarafına insan haklarına saygı göstermesi konusunda baskı yapmaya çağıran Uluslararası Af Örgütü Almanya Genel Sekreteri Markus N. Beeko, “Yıllardır Türkiye’de yargının keyfiyet ve zulüm aracı olarak kullanıldığını gözlemliyoruz. Hükümete göre diken gibi göze battığı düşünülen hukukçular, gazeteciler, yazarlar tehdit ediliyor ve zulme uğruyor. 11 insan hakları savunucusunu beraat ettirerek Türk yargısı insan haklarına ve hukukun üstünlüğüne geri dönüşü başlatabilir” dedi.¹⁸⁷

● CHP İstanbul Milletvekili Yüksel Mansur Kılınç, TBMM’ye, Basın İş Kanunu ve *RTÜK* Kanunu’nda değişiklik içeren iki teklif sundu. Teklifte, “Basın İş Yasası” olarak bilinen “Basın Mesleğinde Çalışanlarla Çalıştıranlar Arasındaki Münasebetlerin Tanzimi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” teklifiyle yasadaki “gazeteci” tanımının güncellenmesi talep edildi. TGC ve TGS olmak üzere medya alanında faaliyet yürüten meslek örgütlerinin katkı sunduğu her iki kanun teklifiyle internet haber sitelerinde çalışan gazetecilerin de kanun kapsamına alınarak başta basın kartı olmak üzere kanundaki tüm haklardan yararlanmaları öngörüldü. Ayrıca gazeteciler için kıdem tazminatına hak kazanma süresinin beş yıldan bir yıla, gazeteci ile işveren arasındaki sözleşmede deneme süresinin üç aydan iki aya indirilmesi önerildi.¹⁸⁸

Diğer Gelişmeler

1 Haziran 2020

● CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Siyasi Partiler Yasası’nda değişiklik hazırlığına yönelik, “İktidar partisi, yeni partilerce seçime girilmesini engelleyecek arayışlara girerse, bu demokrasie darbedir, kumpastır” dedi. Kılıçdaroğlu, “İktidar partisi içinden çıkan iki yeni parti var. İktidar partisi ve ona destek veren MHP seçimlere girmelerini engellemek için arayışa giriyor. Yeni kurulan partilerin seçime girmesi engellenirse, kumpası bozmak da boynumuzun borcudur. Bir iktidar, gidici olduğunu görüp gitmemenin yollarını hukukun, demokrasinin dışına çıkarma arayışına

¹⁸⁴ <https://www.mlsaturkey.com/tr/yasaklilar-listesi-evrensel-gazeteciligin-neresine-duser/>

¹⁸⁵ <https://www.evrensel.net/haber/407983/gazeteci-faruk-balicki-gerceklikle-halkin-arasina-duvar-oruluyor>

¹⁸⁶ <https://www.evrensel.net/haber/408099/haber-koprusu-her-gun-bir-ayagini-kaybediyor>

¹⁸⁷ <https://www.dw.com/tr/af-%C3%B6rg%C3%BCt%C3%BCnden-b%C3%BCy%C3%BCkade-davas%C4%B1-i%C3%A7in-%C3%A7a%C4%9Fr%C4%B1/a-53996544>

¹⁸⁸ <https://www.birgun.net/haber/chp-den-internet-medyasinda-calisanlara-basin-karti-verilmesine-iliskin-kanun-teklifi-306547>

başladıysa, bu demokrasiye zarar verir. Erdoğan, demokrasi, ekonomi, siyasal ahlak, israf açılarının ülkemize bir yüküdür” dedi.¹⁸⁹

● Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, 827 yeni vaka ile toplam virüs tespit edilen 164.769 sayısının ve 23 yeni vefat ile toplam can kaybının 4.563 olduğunu açıkladı.¹⁹⁰

2 Haziran 2020

● Adana Yüreğir Kaymakamı ve korumasıyla yaşadığı tartışmadan sonra “görevli memura mukavemet” ve “hakaret” gerekçesiyle 17 Mayıs’ta tutuklanan CHP Adana Yüreğir Gençlik Kol-ları Başkanı Eren Yıldırım tahliye edildi. Yıldırım, tutuklanması talebiyle çıkarıldığı nöbetçi mah-kemece ilk önce serbest bırakılmış, ancak Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın Yıldırım’ı “terör” unsurla-rına benzettiği konuşması üzerine savcılık itirazıyla yeniden tutuklanmıştı.¹⁹¹

● İçişleri Bakanlığı, kadına yönelik şiddet olaylarında bu yılın ilk beş aylık döneminde 91 can kaybı yaşandığını ve geçen yılın aynı döneminde 140 can kaybı olması dolayısıyla yüzde 35’lik azalma olduğunu açıkladı. Ayrıca Ocak-Mayıs 2020 döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 59’luk artışla şiddet uygulayanlara yönelik 256.460 önleyici tedbir kararı verildiği bildi-rildi.¹⁹²

● Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, ABD’nin Minneapolis eyaletinde Ge-orge Floyd’un polis şiddeti sonucu hayatını kaybetmesiyle ilgili protestolarda *TRT World* ekibine yapılan saldırı gerekçesiyle *Twitter*’da İngilizce ve Türkçe bir mesaj yayımlayarak, basın özgürlü-ğünün demokrasinin bel kemiği olduğunu belirtti. Altun, “Bugün George Floyd protestoları sıra-sında *TRT World* yapımcısı Lionel Donovan’a düzenlenen saldırıyı en sert biçimde kınıyorum. Endişelerimi en kısa zamanda ilgili ABD makamlarıyla paylaşacağım” dedi.¹⁹³

● Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Mansur Yavaş, tüm belediye birimleri, bağlı şirket-ler ile ASKİ ve EGO Genel Müdürlüğü’ne sosyal medya kullanımı konusunda personelin uyması gereken kurallar hakkında bir genelge gönderdi. Genelgede, “Bütün personelimiz görevlerini yü-rütürken tarafsızlık ilkesine riayet ederek, tarafsızlık algısına zarar getirecek her türlü tutum ve davranıştan kaçınmalıdır. Sosyal medya kullananlar görev ve unvanlarını kullanarak veya isimle-riyle siyasi ve benzeri mesajlar vermeyecek, gerçek ve tüzel kişi ve kurumları hedef alan mesajlar yayımlamayacaklar ve karşılıklı gereksiz siyasi tartışmalara girmeyeceklerdir. Paylaşımlarda ve kullanılan görsellerde bir siyasi partiye mensubiyeti açıkça işaret eden ifade, sembol, amblem, simge ve benzerlerinin doğrudan kullanılmasından ve belediye başkanı ve diğer üst düzey yöneti-cilere karşı övücü ifadelerden kaçınacaklardır. Bu hususlara aykırı hareket eden personel hakkında gerekli idari ve cezai işlemler yetkili amirleri tarafından yerine getirilecektir” denildi.¹⁹⁴

3 Haziran 2020

● Hrant Dink Vakfı’na e-posta yoluyla tehdit mesajları göndermesi ardından şüpheli Ersin Başkan, “tehdit” ve “Cumhurbaşkanı’na hakaret” suçlamalarıyla tutuklandı. Vakfa, e-posta yoluyla ölüm tehdidinde bulunan Hüseyin Ateş de 31 Mayıs’ta “tehdit” suçundan tutuklanmıştı.¹⁹⁵

● Ateizm Derneği, *Yeni Akit*’in internet sitesinde 11 Şubat’ta yayımlanan “*Ateizmin evreleri nelerdir? Ateistler herkese saygılı mıdır?*” haberi nedeniyle İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı’na suç duyurusunda bulundu. Dilekçede, “Haber içeriğinde yer alan ifadelerden ve yazının bir bütün halinde bağlamından açıkça görüleceği üzere, sanki bilimsel bir gerçeklikten bahsediliyor gibi ate-ist olan vatandaşlarımızın hiçbir ahlaki değerinin bulunmadığı, cinayet işleyebilecekleri gibi itham-larda bulunulmuş ve hakaretler edilmiştir. Yine içeriğin bir bütün halinde değerlendirilmesinde, Anayasadan ve modern hukuk normlarından doğan herhangi bir inanca sahip olmama özgürlüğü’n-deki vatandaşların aşağılandığı ve topluma tehlikeli oldukları belirtilerek halkın bir kesimi olan bu vatandaşlarımızın din farklılığına dayanılarak alenen aşağılandığı görülmektedir” denildi.¹⁹⁶

¹⁸⁹ <https://www.birgun.net/haber/akp-ve-mhp-yeni-partilerin-secime-girmemesi-icin-arayisa-giriyor-302914>

¹⁹⁰ <https://twitter.com/dr/fahrettinkoca/status/1267500412384534532?s=20>

¹⁹¹ <https://www.birgun.net/haber/erdogan-in-hedef-gostermesi-ardindan-tutuklanan-chp-li-eren-yildirim-serbest-birakildi-303110>

¹⁹² <https://www.icisleri.gov.tr/aile-ici-ve-kadina-yonelik-siddet-olaylarina-iliskin-alinan-tedbirler-sonuc-verdi>

¹⁹³ <https://bianet.org/bianet/siyaset/225143-fahrettin-altun-dan-abd-ye-basin-ozgurlugu-demokrasinin-bel-kemigidir>

¹⁹⁴ <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/02/mansur-yavastan-sosyal-medya-genelgesi/>

¹⁹⁵ <https://www.milliyet.com.tr/gundem/hrant-dink-vakfina-tehdide-2-tutuklama-6225801>

¹⁹⁶ <http://www.ateizmdernegi.org.tr/blog/2020/06/03/yeni-akit-gazetesi-hakinda-suc-duyurusu/>

• Vakıflar Genel Müdürlüğü, Hrant Dink Vakfı'na e-postalar aracılığıyla yapılan tehditlerle ilgili "Hrant Dink Vakfı'na yapılan tehditler, birlik ve beraberliğimize yapılmış, kardeşliğimiz hedef alınmıştır. Vakfımıza geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz. Kötülükle hep birlikte ve sağduyu ile mücadele edeceğiz" açıklamasında bulundu.¹⁹⁷

• Yüksek Seçim Kurulu (YSK), Covid-19 salgını gerekçesiyle ertelenmiş siyasi parti kongreleri ile oda ve sendika seçimleri yapılabileceğine karar verdi.¹⁹⁸

• HDP'nin eski eş genel başkanı Selahattin Demirtaş'ın eşi Başak Demirtaş, cezaevinden eşi tarafından gönderilen mektuplara sansür uygulandığını açıkladı. Başak Demirtaş, Adalet Bakanlığı ve Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'ü etiketleyerek, "Yüz yüze görüş kaldırıldı. Görüntülü görüşme imkanı sağlanmadı. Şimdi de sansür. Sırada ne var?" diye sordu. Demirtaş'ın paylaştığı mektup fotoğraflarında sansürlenmiş sayfaların üzerinde "2020/208 Disiplin Kurulu" ibaresi görüldü.¹⁹⁹

• Müzik ve Sahne Sanatçıları Sendikası²⁰⁰ (MÜZİK-SEN), Covid-19 virüsü salgınının müzik sektörüne etkilerini değerlendirerek, devlet desteği sağlanması konusunda çağrıda bulundu. Cumhurbaşkanlığı'na gönderilen yazıda, "Düğün ve eğlence mekanlarının açılması normalleşme adımları çerçevesinde de ileri tarihe ertelendiği için kayıt dışı çalışan müzik ve sahne sanatçılarının mağduriyetleri giderek ağırlaştı. Kayıt dışı çalışan müzik ve sahne sanatçılarına devletin gerekli desteği sağlaması gereklidir" ifadeleri yer aldı.²⁰¹

4 Haziran 2020

• AKP'nin hazırladığı "Hukuk Muhakemeleri Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi", TBMM Adalet Komisyonu'nda kabul edildi. Yargı üzerindeki iş yükünün azaltılmasının hedeflendiği 63 maddeden oluşan teklifle, yargıdaki bazı müesseselerin revize edilmesi, tüketici davalarına arabuluculuk şartının getirilmesi ile yargıda elektronik duruşma yapılmasının önünü açılıyor.²⁰²

• CHP İstanbul Milletvekili Enis Berberoğlu, HDP Hakkari Milletvekili Leyla Güven, HDP İstanbul Milletvekili Musa Farisoğulları'nın haklarında kesinleşmiş yargı kararları olduğu gerekçesiyle milletvekillikleri düşürüldü. Vekiller hakkında Anayasa'nın 84'üncü maddesine göre kesin hüküm giydiğine dair kesinleşen mahkeme kararı içerikli tezkereler TBMM Genel Kurulu'nda okundu. Böylece vekilliği düşürülen isimlerden CHP'li Berberoğlu, geriye kalan 18 aylık cezası için teslim olacağını söyleyerek, "Bu karar bana hiçbir şekilde sürpriz olmadı. Çünkü Türkiye'de demokrasi koşullarında düzelme yok. Genel Başkanımızın ifade ettiği gibi demokrasi için bedel ödenecekse önce CHP'liler öder" dedi. HDP'li Güven ise, "Türkiye Cumhuriyeti devleti demokratik siyaset yürüten Kürtlere karşı sürekli bir darbe halinde, darbenin ille de silahlı olması gerekiyor. Evet, muhalif olana da var, CHP'li bir milletvekili de var ama CHP'nin bunda sorumluluğu da var. 2016'da dokunulmazlıklar kaldırıldığında güçlü bir sesle HDP ile hareket etmiş olsalardı belki bugün bunları yaşamayacaktık" diye konuştu. CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, "Berberoğlu'nun Yargıtay'da onaylanan cezası ile ilgili AYM'ye başvurusu var. AYM daha üç gün önce Berberoğlu'ndan belge istedi. Daha süreç bitmedi. Yapılan şey hukuksuzdur" tepkisini dile getirdi. HDP Grup Başkanvekili Merak Danış Beştaş, "Hukuksuzluğu meşrulaştırma derdindeler. Daha dün FETÖ'yü savunanlar bugün hukuksuzluğu meşrulaştırmak istiyor. Milletvekilliklerimize bu hapis cezasını verenler şu an FETÖ'den içerdeler. Ceza verenlerin hapiste olduğu bir davada yeniden yargılanma talebini kabul etmediniz ve milletvekilliklerini düşürüyorsunuz" tepkisini gösterdi. AKP Grup Başkanvekili Cahit Özkan ise, fezlekeleri TBMM Başkanlığı'nın okutmasının usule uygun olduğunu, AYM ve AİHM'deki başvurulara rağmen yargı kararının kesinleştiğini söyleyerek²⁰³, "AYM, Meclis'in bu kararı almasını engelleyemez. Meclis Başkanı bu kararları okumazsa İçtüzüğü çiğner" dedi.²⁰⁴ CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu ise, "Berberoğlu'nun milletvekilliğinin

¹⁹⁷ <https://www.birgun.net/haber/vakiflar-genel-mudurlugu-nden-hrant-dink-vakfi-na-yonelik-tehditlerle-ilgili-aciklama-303280>

¹⁹⁸ <https://www.aa.com.tr/tr/politika/ysk-siyasi-parti-kongreleriyle-oda-ve-sendika-secimlerinin-yapilabilecegine-hukmetti/1864038>

¹⁹⁹ <http://bianet.org/bianet/siyaset/225185-basak-demirtas-selahattin-demirtas-in-mektuplarinin-sansurlendigini-acikladi>

²⁰⁰ <http://www.muziksen.org.tr>

²⁰¹ <http://susma24.com/muzik-senden-destek-cagrisi/>

²⁰² <https://www.birgun.net/haber/ikinci-yargi-paketi-adalet-komisyonu-nda-kabul-edildi-303360>

²⁰³ <https://www.birgun.net/haber/chp-li-ve-hdp-li-uc-ismin-milletvekilligi-dusuruldu-303373>

²⁰⁴ <https://www.birgun.net/haber/tbmm-nin-sitesi-uc-ismin-vekilliginin-dusurulmesi-ardindan-jet-hiziyla-guncellendi-303380>

düşürülmesi, içinde yaşadığımız 20 Temmuz Sivil Darbe sürecinin bir sonucudur, millet iradesinin yok sayılmasıdır. Adaleti, hakkı ve hukuku sağlamak için demokrasi mücadelesine devam edeceğiz” açıklamasında bulundu.²⁰⁵

- Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan, İran’a Gürbulak ve Irak’a Habur gümrük kapılarını uluslararası yük taşımacılığına tekrar açtıklarını açıkladı.²⁰⁶

- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Ekrem İmamoğlu, *Turkuvaz Medya Grubu*’ndaki “CHP’li Ekrem İmamoğlu yönetimindeki İBB çevre katliamı yapıyor! Riva’ya zehir akıtıyorlar” haberindeki Paşaköy Biyolojik Atıksu Arıtma Tesisi’ndeki atık suyun arıtılmadan Riva Deresi’ne akıtıldığı iddialarına yanıt verdi. İmamoğlu, “16 milyon İstanbullu için çalışan bu kurumumuza yönelik karalamalar, gerçekler karşısında kadük kalmaya mahkumdur” dedi.²⁰⁷

- Hakkari milletvekilliği düşürülen HDP’li Leyla Güven, Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nin KCK ana davası kapsamında verdiği altı yıl üç ay hapis cezasından kalan iki aylık ceza nedeniyle Diyarbakır Kadın Kapalı Cezaevi’ne gönderildi. Diyarbakır milletvekilliği düşürülen HDP’li Musa Farisoğulları, Diyarbakır’dan Ankara’ya giderken gözaltına alındı ve Diyarbakır D Tipi Kapalı Cezaevine gönderildi. Farisoğulları’na Diyarbakır 2. Ağır Ceza Mahkemesi’nce “silahlı terör örgütüne üye olmak” suçundan dokuz yıl hapis cezası verilmişti. Farisoğulları ve Güven’in cezaları, Yargıtay 16. Ceza Dairesi tarafından onanmıştı. Güven’in avukatı Leyla Yalçındağ, “Güven’in, mevcut infaz yasasına göre dahi cezaevine girmemesi gerekiyor, çünkü infazın bitimi için sadece iki ay kalmış. Bu sebeple denetimli serbestlik hükümlerinden yararlandırılması gerektiği için yazılı ve sözlü taleplerimizi Başsavcılığa sunduk” dedi.²⁰⁸

- Almanya Devlet Bakanı Michael Roth, Silivri Cezaevi’nde tutuklu iş adamı Osman Kavala’yı serbest bırakması konusunda çağrıda bulunarak, AIHM kararına rağmen uluslararası yükümlülüklerin ihlal edildiğini belirtti. Roth, Almanya’nın tüm Avrupa Konseyi üyesi ülkelerin istisnasız olarak AIHM kararlarına saygı göstermesi ve uymasını sağlamak için kararlılık sergileyeceğini kaydetti. Almanya’nın Kasım ayında Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi’nin dönem başkanlığını üstlenmeye hazırlandığını hatırlatan Roth, “Almanya, Kavala davasını dönem başkanlığı sırasında da çok büyük bir dikkatle izlemeye devam edecek” dedi.²⁰⁹

- AA foto muhabiri Mustafa Yalçın, Paris’te 5 Aralık 2019’da emeklilik reformuna karşı Republique Meydanı’ndaki eylemi izlerken yüzüne isabet eden plastik mermi sebebiyle sol gözünü kaybettiği olay yerinde izlenimlerini aktardı. Yalçın, “Benim yaralandığım anda, caddenin bir tarafında polisler, diğer tarafında göstericiler vardı. Karşısı boştu, diğer foto muhabirleri de oradaydı. Karşıya geçeyim dedim. Saklandığım kapının önünden ayrıldım, birkaç saniye sonra bir acı hissettim. Sağlık ekipleri müdahale etti, benim o halde görüntülerim olduğunu sonradan hakkımda çıkan haberleri izlediğimde anladım” diye yaşadıklarını anlattı. Sol gözünde görme yetisini yeniden kazanamayacağını kaydeden Yalçın’ın yaralanmasına ilişkin hem Paris Savcılığı, hem de Ulusal Polis Müfettişleri Müdürlüğü (IGPN) kapsamında iki ayrı soruşturma devam ediyor. Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü’nün (RSF) olaylarda yaralanan 13 gazeteci adına açtığı toplu dava kapsamında Yalçın da yargı sürecini bekliyor.²¹⁰

- Yazar Gülfer Akkaya, *Instagram*’da “Jitem” adlı bir hesabın kendisini ölümle tehdit ettiğini açıklayarak, hesapla ilgili suç duyurusunda bulundu. Akkaya, “31 Mayıs’dan itibaren düzenli bir şekilde insan nişan alan videolar gönderiyor. Hesabından paylaşıyor. Kendisini devletle alakalı gibi gösteriyor. Onlarca insan şikayetçi olmuş ben de oldum. Bodrum Kadın Derneği’ni de hedef almışlar” dedi. Avukat Meriç Eyüboğlu, “Söz konusu hesabın kullandığı fotoğraf ve isimle topluma verilmek istenen mesaj, ‘Ölüm tehdidimi ciddiye alın, benim devletle bağlantım var. Ben derin devletin bir parçasıyım’ diyor” dedi. Hülya Osmanağaoğlu, Akkaya’nın değil aslında kadın hareketi ve feminist mücadeleye tehditte bulunulduğunu söyledi.²¹¹

²⁰⁵ <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ndan-milletvekilligi-dusurulen-enis-berberoglu-hakkinda-aciklama-303377>

²⁰⁶ <https://www.birgun.net/haber/iki-ulkeye-gumruk-kapilari-acildi-303325>

²⁰⁷ <https://www.birgun.net/haber/imamoglu-ndan-turkuaz-medya-ya-videolu-yanit-303286>

²⁰⁸ <https://www.evrensel.net/haber/406399/leyla-guven-ve-musa-farisogullari-cezaevine-gonderildi>

²⁰⁹ <https://t24.com.tr/haber/almanya-dan-turkiye-ye-kavala-nin-tutukluluguna-son-ver-cagrisi,882390>

²¹⁰ https://www.amerikaninsesi.com/a/pariste-gozunu-kaybeden-foto-muhabiri-olay-yerinde/5449214.html?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=dvtr.it

²¹¹ <https://bianet.org/bianet/toplumsal-cinsiyet/225253-tehdit-edilen-feminist-yazar-gulfer-akkaya-tutuklanmasi-icin-birinin-mi-olmesi-gerek>

5 Haziran 2020

• Spor ürünleri zincir mağazası Decathlon, “Decathlon’da her renge yer var? Cinsel kimlik ve yönelimden bağımsız olarak, herkes için eşit bir çalışma ortamında, çeşitlilik ve kapsayıcılığı destekliyoruz” paylaşımına tepki gelmesi üzerine bir açıklama yayımladı. Açıklamada, “Onur ayı kapsamında, Decathlon Türkiye *Linkedin* ve *Instagram* hesaplarımızdan, çalışma ortamımızın çeşitliliği ve kapsayıcılığı ile ilgili yapmış olduğumuz paylaşıma gelen tepki ve yorumlar bizi çok şaşırttı ve üzdü. Hiçbir şirket, birey, hatta hiçbir kuvvet, bu hakkı kişilerin elinden alamaz. Ayrımcılığın farklı şekillerde dünyayı nasıl bir kaosa sürüklediğini gördüğümüz bu günlerde herkesi daha duyarlı ve kapsayıcı olmaya davet ediyoruz” denildi.²¹²

• HDP Grup Başkanvekilleri Meral Danış Beştaş ve Saruhan Oluç, Leyla Güven ile Musa Farisoğulları’na yapılan işlem için HDP’li vekillerle birlikte TBMM’de basın açıklaması yaptıktan sonra Kızılay Güvenpark’a doğru yürüyüşe geçti. Güvenpark’a yaklaşıldığı noktada, polis barikadı önüne gelen vekillere polis tarafından müdahalede bulunuldu.²¹³ Vekillerle polis arasında itiş kakış yaşanması ardından Ankara Valiliği’nce Güvenpark’a yürünmesine ve burada açıklama yapılmasına izin verilmediği bilgisi HDP’ye iletildi. HDP’liler, valilikçe yazılı bir talimat olmadığı halde sözlü talimat iddiasıyla polis müdahalesi yapıldığını açıkladı.²¹⁴

• İstanbul Milletvekiliği düşürüldükten sonra Maltepe Açık Cezaevi’ne gönderilen Enis Berberoğlu, 14 Nisan’da yasalaşan İnfaz Kanunu kapsamında Covid-19 virüsü tedbirleri kapsamında²¹⁵ evine izne gönderildi.²¹⁶

6 Haziran 2020

• Sağlık Bakanı, 878 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 169.218 ve 21 yeni can kaybı ile toplam can kaybını 4.669 olarak duyurdu.²¹⁷

8 Haziran 2020

• HDP Eş Genel Başkanı Pervin Buldan, olası seçimler ile ilgili “Kazandıran ve kaybettiren bir pozisyonda olan milyonlarca insanın oy verdiği bir parti, başkalarına gitmek yerine, diğer partilere kapısını açacak şeffaf ve demokratik bir ittifakın önünü açacak. Artık kimse kapalı kapılar ardında HDP ile ittifak görüşmeleri yapmayacak, yapamayacak. Halkımız, şeffaf, açık bir ittifak istiyor. Bunun için kapımız bütün muhalefet partilerine açıktır” açıklamasında bulundu.²¹⁸

9 Haziran 2020

• DİSK, KESK, TMMOB ve TTB, belediyelere kayyum atanması, baro ve oda seçimlerine müdahale edilmesi yönünde yapılan yasa hazırlıklarına karşı “Hukuksuzluğa Alışmayacağız” başlığıyla ortak bir açıklama yaptı. Açıklamada, “Görevdeki belediye başkanlarının görevden alınarak yerlerine kayyum atanması, belediyelerin başlattığı dayanışma kampanyalarının paralel devlet olarak adlandırılarak sonlandırılması, anayasal meslek kuruluşlarının yasalarına müdahale edilerek etkisizleştirilmeye çalışılması, halkın oylarıyla parlamentoya seçilmiş kişilerin milletvekillerinin düşürülerek tutuklanması ve muhalif gazetecilerin tutuklanması gibi uygulamalar ülkemiz demokrasisi adına utanç verici boyutlara ulaşmıştır. Halk egemenliği anlayışını ortadan kaldıran, seçme ve seçilme hakkını yok sayan, basın özgürlüğünü ayaklar altına alan tüm bu girişimlerin karşısındayız! Ülkeyi yönetenleri, bu ülkenin gerçek sorunlarıyla yüzleşmeye, anayasaya, hukuka ve halk iradesine saygı duymaya çağırıyoruz” ifadeleri kullanıldı.²¹⁹

• HDP Eş Genel Başkanı Mithat Sancar, olası seçim süreciyle ilgili “Her türlü ittifak görüşmesine açığız ama bu görüşmeleri açık yürüteceğiz ve eşit muhataplık prensibinin mutlaka uygulanmasını isteyeceğiz. Kim kiminle hangi çerçevede ittifak görüşmesi yapacaksa herkes birbirini eşit muhatap olarak kabul edecektir” dedi. Sancar, vekillerle ilgili gelişme ve belediyelere kayyum atamalarına karşı HDP olarak “Demokrasi Yürüyüşü” başlatacaklarını açıklayarak, “İki noktadan

²¹² <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/onur-ayi-paylasimi-nedeniyle-hedef-gosterildi-decathlon-turkiyeden-aciklama-1743246>

²¹³ <https://www.birgun.net/haber/meclis-ten-kizilay-a-yuruyen-hdp-li-vekillere-polis-mudahalesi-303451>

²¹⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/hdp-darbe-var-sloganiyla-meclisten-kizilay-ayurmeye-calisti/5450529.html>

²¹⁵ <https://www.amerikaninsesi.com/a/berberoglu-31-temmuza-kadar-ev-izninde-olacak/5451317.html>

²¹⁶ <https://www.birgun.net/haber/enis-berberoglu-tahliye-edildi-303502>

²¹⁷ <https://twitter.com/drfahtinkoca/status/1269329017615851526?s=20>

²¹⁸ <https://www.birgun.net/haber/hdp-es-genel-baskani-pervin-buldan-dan-ittifak-cikisi-303770>

²¹⁹ <https://www.a3haber.com/2020/06/09/disk-kesk-tmmob-ve-ttbden-ortak-aciklama-hukuksuzluga-alismayacagiz/>

başlatacağız biri Edirne, biri Hakkari, son nokta Ankara'da buluşacağız. Ben Hakkari'de başlangıçta bulunacağım. Pervin Buldan da Edirne'de başlangıcı yapacak" bilgisini aktardı.²²⁰

• İyi Parti'nin Ayasofya'nın toplu ibadete açılması için Meclis'e verdiği önerge AKP'nin ret ve MHP ile HDP'nin çekimser oylarıyla reddedildi. AKP Grup Başkanvekili Mehmet Muş, "Ayasofya'nın ibadete açılması önerisine şimdi ret veriyoruz ama Temmuz'da gerekli adımlar atılacak" dedi.²²¹ İyi Parti Genel Başkanı Meral Akşener, önerenin AKP'nin oylarıyla reddedilmesi sonrasında "Hayırdır Sayın Recep Tayyip Erdoğan?" diyerek İyi Parti'nin "Siyasette Geri Vites'in ne olduğuna ve nasıl yapıldığına dair bu öğretici nitelikteki tutumundan ötürü AK Parti'ye teşekkür ederiz" paylaşımını alıntıladi.²²²

• TBMM Genel Kurulu'nda CHP'li vekiller Enis Berberoğlu'nun vekilliğinin düşürülmesini protesto etmek için yavaş oy kullanma eylemi yaptığında CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'e MHP Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un yumruk attığı görüldü. Özel, Kılavuz'un yumruklu saldırısına uğramasıyla ilgili "Bir milletvekilinin, bir başka kişiye arkadan saldırması, şiddete başvurması utanç vericidir. Meclis konuşulan yerdir, bizi yenecek varsa sözüyle yenebilir. Sözü-müzü sözle yenecek, aklımızı aklıyla bastırarak, bilgimizden daha çok bilgiyi tutanağa getirecek bir rekabeti özlüyoruz. Kılavuzunuz kim olursa olsun CHP sizden korkmayacak, asla yılmayacaktır, asla bir adım geriye atmayacaktır" dedi.²²³

10 Haziran 2020

• Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na başlatılan soruşturmada, siyasetçiler ve sivil toplum örgütü temsilcileri gözaltına alındı. Soruşturma kapsamında, HDP Bağlar Belediye Meclisi üyesi Vahit Doğru, Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği (TUAY-DER) Eş Başkanı Mehmet Emin Güzel, yöneticisi Şafii Hayme ile üyeleri Leyla Ayaz, Abdulmenaf Kur ve Müşehher Ülker gözaltına alındı. TUAY-DER'in binasına da polis operasyonu düzenlendi. TUAY-DER yöneticisi Hayme'nin eşi Şadiye Hayme, polisin, kendisini, eşini ve kızını darp ettiğini söyledi. Bitlis'te HDP Parti Meclisi (PM) Üyesi Avukat Diyar Orak, HDP eski İl Eşbaşkanı Orhan Bezirganoğlu, HDP eski yöneticisi Günay Karabaş, Bitlis Belediyesi'nin önceki dönem HDP'li Meclis Üyesi Ferda Avkan ile Elif Orman Erez'in gözaltına alındı. Mersin Cumhuriyet Başsavcılığı'na yürütülen soruşturmada gerekçesiyle de HDP Mersin İl Yöneticisi Ali Bilen ile Akdeniz Sanat Atölyesi çalışanları Hebung Yüksekbağ, Dilan Demir ve Cejna Saruhan gözaltına alındı. Sanatçı Kadir Çat'ın ise evinde bulunamadığı için gözaltına alınmadığı belirtildi. Soruşturmalarda dosya gerekçesi açıklanmadı.²²⁴

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, "Dijital Farkındalık" etiketiyle yaptığı paylaşımında, "dünyada ve Türkiye'de sosyal medya kullanımı" ile ilgili görüşlerini aktardı. Altun, "Teknolojinin hayatımızın her alanında var olduğu, bireysel ve kurumsal iletişim ağlarının dijital mecralardan sürdürüldüğü günümüz dünyasında kara-deniz-hava sınır sahalarımıza siber sınırlarımızı da ekliyoruz. Dijital mecralarda yaptığımız paylaşımlardan hukuki, vicdani ve insani açılardan sorumluyuz. Günümüzde diplomasi kanalları ve devlet yönetimleri de hızla değişiyor. Değişen dünyada devlet-vatandaş ve devlet-devlet ilişkileri de dijitalleşiyor. Dijital dünyada ne yazık ki her şey görüldüğü gibi olmuyor. Dijital dünyanın en başında getirdiği tedirginlik, kişisel veriler ve özel hayatın gizliliği. Dijital dünyadaki yerimizi sağlamlaştırırken teknolojiyi de yakından takip etmek zorundayız" ifadelerini kullandı.²²⁵

• Ankara Sincan Cezaevi'nde hükümlü Bugün muhabiri Çetin Çiftçi'ye 12 Mayıs'ta Covid-19 virüsü tanısı konulduğu ve ardından Ankara Dışkapı Hastanesi'nden taburcu edilerek tekrar cezaevine gönderildiği öğrenildi. Çiftçi, 30 Eylül 2019'da "örgüt üyeliği" suçlamasıyla tutuklanmıştı ve Ankara 32. Ağır Ceza Mahkemesi'nce Şubat 2020'de "örgüt üyeliği" suçlamasıyla altı yıl üç ay hapis cezasına mahkum edilmişti.²²⁶

²²⁰ <https://www.birgun.net/haber/hdp-li-sancar-her-turlu-ittifak-gorusmesine-acigiz-303927>

²²¹ <https://www.birgun.net/haber/ayasofya-nin-ibadete-acilmasi-icin-verilen-onerge-akp-nin-oylariyla-reddedildi-303955>

²²² <https://www.birgun.net/haber/aksener-den-ayasofya-onergesinin-reddedilmesine-iliskin-aciklama-hayirdir-sayin-erdogan-303973>

²²³ <https://www.birgun.net/haber/meclis-te-yumruklu-saldiriya-ugrayan-chp-li-ozel-chp-sizden-korkmayacak-304081>

²²⁴ <http://susma24.com/uc-ilde-ev-baskinlar/>

²²⁵ <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/iletisim-baskani-fahrettin-altundan-dijital-farkindalik-cagrisi>

²²⁶ <https://expressioninterrupted.com/tr/covid-19-tedavisi-goren-tutuklu-gazeteci-cetin-ciftci-taburcu-oldu/>

• CHP Genel Başkan Kemal Kılıçdaroğlu, dün TBMM’de yaşananlara ilişkin, “Eleştiriye tahammül edemeyen, demokrasiyi içine sindiremeyen, eleştiriye karşı düşüncesini açıklamaktan aciz ama kaba kuvvet kullanarak rakibini susturmaya çalışan bir sürecin içine girdik. CHP’ye yönelik saldırılar, baskılar artacaktır ama onların da bilmesi gereken bir şey var, hangi baskı gelirse gelsin CHP’nin geri adım atacak gibi bir yapısı zaten yoktur” dedi.²²⁷

• HDP Grup Başkanvekili Saruhan Oluç, Leyla Güven ve Musa Farisoğulları’nın milletvekilliklerinin düşürülmesinin Anayasa ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’ne aykırı olduğunu belirterek, bunun iptali ve milletvekili sıfatının iadesi için AYM’ye başvuruda bulunduklarını söyledi.²²⁸

• CHP’li 11 büyükşehir belediye başkanı tarafından yapılan ortak açıklamada, pandemi sürecinde ortaya çıkan kaynak daralmasına rağmen yerel yönetimlere şimdiye kadar bir liralık destek verilmediği belirtilerek, gerekli adımları atması için iktidara seslenildi. Ayrıca 30 Nisan’da yapılan toplantı sonrasında Türkiye Belediyeler Birliği’den Cumhurbaşkanı ve Bakanlar Kurulu’nun katıldığı bir toplantı yapılması talebinde bulunulduğu ancak bu talebe de herhangi bir dönüş alınmadığı belirtildi.²²⁹

• Saadet Partisi Genel Başkanı Temel Karamollaoğlu, müze statüsündeki Ayasofya’nın cami olarak açılıp açılmaması tartışmaları hakkında, “Burası ibadete açılıyorsa açılması icap eder, konuşulması değil, yıllardır konuşuyoruz. Fatih Sultan Mehmet Han’ın da vasiyetini yerine getirecek bir tarzda ibadete açılmasının doğru olduğu kanaatindeyiz” dedi. Karamollaoğlu üç milletvekilinin milletvekilliklerinin düşürülmesi ile ilgili olarak ise “Normalde dönem sonuna kadar bekletilmesi icap eden bu karar aniden, baskın tarzında geldi kabul edildi ve milletvekilleri tutuklandı. Bu bir başarı değil, bu gündeme değil herkes bundan bahsediyor, diğer önemli problemler unutuldu” ifadelerini kullandı.²³⁰

11 Haziran 2020

• Kocaeli Gebze Gençlik Merkezi’nde 20 yaşındaki M.U. isimli genç bir kadına kıyafeti nedeniyle “Bir daha böyle gelme” denildiği açıklandı. M.U. merkeze şortla gittiği için Gençlik ve Spor Bakanlığı’na bağlı merkez müdürünce “Hatların belli oluyor ve uygun değil, hoş olmuyor. İnsanların bakışları değişiyor bir daha böyle gelme” denildiğini söyledi. Kocaeli Gebze Gençlik Merkezi Müdürü Köksal Turan ise, güvenlik görevlisi ve edebiyat öğretmeni olan iki çalışan tarafından M.U.’nun uyarıldığını ve yaşananlardan haberi olmadığını öne sürdü. Turan, Gençlik ve Spor Bakanlığı ile Kocaeli Valiliği’nin konuyla ilgili gerekli incelemeyi başlattığını belirtti.²³¹

• Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı, “İstanbul Yeditepe Konserleri’nin 30 milyon liraya mal olduğu” yönündeki haberlerle ilgili hukuki yollara başvurulacağını bildirdi. Açıklamada, “Devletimizin sanatın ve sanatçının her zaman yanında olduğunu bir kez daha gösterdiği bu konserler sayesinde, müzisyeninden ses ve ışık teknisyenine, sahne amirinden teknik personele kadar binlerce sektör çalışanı için üç ay sonra yeniden istihdam imkanı doğmuştur. Ne yazık ki bazı sosyal medya hesapları ve haberlerde ‘İstanbul Yeditepe Konserleri’nin 30 milyon liraya mal olduğu’ şeklindeki bir yalanla etkinlikler karalanmaya çalışılmaktadır. Bu gerçek dışı söylentilerle konserlerin arkasındaki binlerce müzisyen, sektör çalışanı ve onların emekleri de yok sayılmaktadır” denildi.²³²

• AKP Tanıtım ve Medya Başkan Yardımcısı Emre Cemil Ayvalı, *CNN Türk* canlı yayınındaki “Darbeci Kemalist zihniyeti ortadan kaldırmak için FETÖ ile ittifak yaptık” ifadelerinin ardından istifa ettiğini açıkladı. Ayvalı, canlı yayındaki konuşmasında, “Eğer ki AK Parti FETÖ’yle bürokraside geçmişte kol kolaydı diyorsanız... Bunu farklı darbecileri tasfiye etmek için yaptı. Çünkü eski devlet düzeninde atama düzeni şöyleydi: 2002’de ben iktidara gelmişim, sene 2007-2008. Benim bir müsteşar atamam için bu adamın genel müdür olarak 12 yılı doldurması lazım. Ben sanki kendi kadrolarımla geldim de, çok mukteddirdim de böyle bir fanteziye mi girdim? Bir

²²⁷ <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ndan-ozgur-ozel-e-yapilan-yumruklu-saldiriya-iliskin-ilk-aciklama-304063>

²²⁸ <https://www.birgun.net/haber/hdp-guven-ve-farisogullari-icin-anayasa-mahkemesi-ne-basvurdu-304077>

²²⁹ <https://www.birgun.net/haber/chp-li-11-belediye-baskani-yerel-yonetimlere-su-ana-kadar-bir-liralik-katki-saglanmadi-304086>

²³⁰ <https://www.birgun.net/haber/karamollaoğlu-ndan-hukumete-ayasofya-tepkisi-304060>

²³¹ <https://www.birgun.net/haber/genclik-merkezi-nde-sortla-gelme-baskisina-ugrayan-kadin-birgun-e-konustu-304225>

²³² <https://halktv.com.tr/gundem/saray-unlulerinin-konseri-hakkindaki-paylasimlarda-hukuki-yola-basvurulaca-426952h>

tarafı darbeci Kemalist gelenek vardı, bir tarafta FETÖ vardı. Bunları birbirine kırdırmak suretiyle yol almak mecburiyetinde kaldım. Mesele budur. Bunu ancak Recep Tayyip Erdoğan gibi bir lider yapabiliyordu” ifadelerini kullanmıştı.²³³

- Gezi eylemlerinde Erdal Sarıkaya’nın polis müdahalesi sonucu gözünü kaybetmesi nedeniyle AYM’ye yaptığı bireysel başvuruya ilişkin Adalet Bakanlığınca yapılan yazılı savunmada, “Bakanlığımız başvurusunun da katılmış olduğu eylemlerin yasa dışı ve barışçıl nitelikten çıkmış şiddet olayları olduğu, kolluk ekiplerinin yukarıda bahsedilen kriterler doğrultusunda olayın durum ve gereklerine orantılı olacak şekilde müdahalede bulunduğunu, dolayısıyla kötü muamele yasağının ihlal edilmemiş olduğunu düşünmektedir” ifadelerini kullandı. Bakanlık, ayrıca tespit edilen yedi polis hakkında işlem yapılmamasını da “Delil yok, şahit yok, soruşturmaya yer yok” ifadesi kullanıldı.²³⁴

- Batman’da yerel bir gazetede köşe yazarlığı yapan gazeteci Hayrettin Önen, evine giderken bıçaklı ve silahlı saldırıya uğradı. Ayağından yaralanan Önen sağlık ekiplerince Batman Bölge Devlet Hastanesi’ne kaldırıldı. Saldırıyla ilgili O.Ö. ve S.Ö. adlı kişiler gözaltına alındı. Önen’e yapılan saldırının aile arasındaki bir husumetten kaynaklandığı öne sürüldü.²³⁵

12 Haziran 2020

- Twitter*, devlet bağlantılı enformasyon operasyonları kapsamında faaliyet gösterdikleri gerekçesiyle 32.242 “troll” niteliğindeki hesabı kapattığını açıkladı. Buna ilişkin verileri de Avusturya Stratejik Politika Enstitüsü (ASPI) ve Stanford İnternet Gözlemevi (SIO) ile paylaştığını duyurdu. *Twitter*’dan yapılan açıklamaya göre; sosyal paylaşım mecrasındaki manipülasyon politikalarını ihlal ettikleri için kapatılan hesaplar Türkiye, Rusya ile Çin kaynaklı idi. Türkiye’deki hesap ağları 2020’nin başında tespit edildi. Pek çoğu partili gençlerle bağlantılı bu hesaplar, AKP lehine siyasi söylemi kuvvetlendirmek amacıyla kullanılıyor ve Cumhurbaşkanı Erdoğan’a güçlü destek ifade ediliyordu. Bu kapsamda 7.340 hesap ifşa edilerek arşive alındı. Bu hesap ağı, aynı zamanda kripto para birimi bağlantılı spam gibi ticari faaliyetler için de kullanılıyordu.²³⁶

- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, *Twitter*’ın Türkiye’de kapattığı hesaplarla ilgili yaptığı açıklamayı reddederek, Cumhurbaşkanı Erdoğan’a destek amacıyla açılan sahte hesaplar olduğu ve tek bir merkezden yönetildikleri iddiasının gerçek dışı olduğunu söyledi. Altun, hesapların kapatılması kararına dayanak olarak öne sürülen birtakım dokümanların da bilimsellikten uzak, taraflı ve siyasi saiklerle oluşturulduğunu dile getirdi. Durumu “skandal” olarak yorumlayan Altun, “Şeffaflık ve ifade hürriyeti kılıfına saklanmış bu yaklaşım bir kez daha göstermiştir ki, *Twitter* bir ticari sosyal medya kuruluşu olmanın ötesinde belirli bir siyasi ve ideolojik yaklaşımı benimseyen, bu yaklaşımına uymadığını düşündüğü tüm kullanıcılara ve aktörlere çamur atmaktan çekinmeyen bir ideolojik kara propaganda makinesine dönüşmüştür” dedi.²³⁷

- Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak’ın, “Tamamlayıcı Emeklilik Sistemi” adıyla kıdem tazminatı hakkında değişiklik öngörülen düzenlemeyi tanıtmak amacıyla aralarında Türk-İş ile Hak-İş’in olduğu işçi sendikaları ve TOBB ile TİSK gibi işveren örgütleri ile yaptığı toplantıya Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) davet edilmedi. DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu ise, “Kıdem tazminatı bizim en önemli iş güvencesi dayanaklarımızdan birisidir. Çalışanların geleceğe dair en önemli güvencesidir. Biz bu hakkın gasp edilmesine karşı bütün gücümüzle, sendikalı sendikasız bütün işçi arkadaşlarımızla mücadele edeceğiz” dedi. Sosyal Güvenlik Kurumu’nun (SGK) 2019 yılı verilerine göre, Türkiye’de 22 milyon sigortalı çalışan, 13 milyon da emekli bulunduğu belirtildi.²³⁸

- Türkiye Foto Muhabirleri Derneği Başkanı Rıza Özel, derneğin 36. yaşının kutlanmasına ilişkin yazısında, yıpranma payı talep ettiklerini belirtti. Özel, “Geçtiğimiz aylarda AYM, basın ve gazetecilik mesleğinde çalışanlara yıpranma payını sarı basın kartı sahibi olma şartına bağlayan

²³³ <https://www.birgun.net/haber/feto-ile-ittifak-yaptik-diye-akp-li-ayvali-istifa-etti-304212>

²³⁴ <https://www.birgun.net/haber/adalet-bakanligi-gezi-deki-polis-mudahalesi-orantili-304039>

²³⁵ <https://www.evrensel.net/haber/406877/batmanda-bir-gazeteci-silahl-saldiriya-ugradi>

²³⁶ <https://www.amerikaninsesi.com/a/twitterdan-turkiye-dahil-uc-ulkede-troll-operasyonu/5459416.html>

²³⁷ <https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/altun-twitterin-yaptigi-aciklamada-kapatilan-hesaplarin-sayin-cumhurbaskanimiza-destek-amaciyla-acilan-sahte-hesaplar-oldugu-iddiasi-gercek-disidir>

²³⁸ <https://www.dw.com/tr/%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fanlar-k%C4%B1dem-tazminat%C4%B1nda-60-ya%C5%9F-s%C4%B1n%C4%B1r%C4%B1na-tepkili/a-53789994>

düzenlemeyi iptal etti. Gazetecilerin yıpranma haklarının tekrar geri verilebilmesi için AYM uyarıları doğrultusunda Meclis'ten yeni düzenleme çıkarması gerekiyor. Eğer yasal düzenleme gerçekleşmezse, savaşta, depremde, selde, afette, kazada, 15 Temmuz'da, Covid-19 virüsü salgınında her türlü riski alıp canlarını hiçe sayarak görev yapan gazeteciler yıpranma hakkını kaybedecek. Yapılması gereken yalnızca AYM'nin iptal ettiği yasadaki 'basın kartı sahibi olma koşulu' yerine, '212 sayılı Kanunla değiştirilen 5953 sayılı Kanuna tabi olarak çalışan sigortalı' ifadesinin getirilmesi" dedi.²³⁹

13 Haziran 2020

- Sağlık Bakanı 1.459 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 176.677 ve 14 yeni ölüm ile toplam can kaybını 4.792 olarak açıkladı.²⁴⁰
- İçişleri Bakanlığı, nikah ve düğün salonlarınca 15 Haziran'dan itibaren hizmet verilmeye başlanabileceğini duyurdu.²⁴¹
- İçişleri Bakan Yardımcısı İsmail Çataklı, CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun CHP'li belediyelere sürekli müfettiş görevlendirildiğini belirttiği ve bazı iddialarla ilgili AKP'li Bursa Büyükşehir Belediyesine soruşturma açılıp açılmayacağıyla ilgili sözlerine ilişkin açıklama yaptı. Çataklı, İçişleri Bakanı Soylu'nun onayı ile 14 Nisan'da soruşturma açıldığını ve halen devam ettiğini, belediyelerle ilgili herhangi bir ihbar, başvuru ya da şikayet olması halinde siyasi parti aidiyetine bakılmadan gereken inceleme ve soruşturmaların yapıldığını söyledi.²⁴²

14 Haziran 2020

- HDP'li Selahattin Demirtaş'ın eşi Başak Demirtaş hakkında *Twitter*'dan hakaret içerikli paylaşımlar yapan Vedat Yazıcı isimli şahıs Sakarya'da gözaltına alındı. Sakarya Cumhuriyet Başsavcılığı, "Bir kısım basın yayın organları ile sosyal medya platformlarında, Selahattin Demirtaş ve eşi Başak Demirtaş aleyhine yapılan paylaşıma dair yer alan haberlere ilişkin olarak, kamuoyunu aydınlatma zarureti hasıl olmuştu. Söz konusu paylaşımlarda bulunan ve kimliği tespit edilen şahıs hakkında gözaltı kararı verilmiş olup, soruşturma aşamaları hassasiyetle takip edilmektedir" açıklaması yaptı. Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, "Demirtaş'a yönelik çirkin paylaşımı kınıyor, bu ahlaksız ve tahkir edici eylemi en ağır şekilde lanetliyorum. Bir insanın onuru, iffet ve haysiyeti her şeyin üzerindedir. Hukuk bu terbiyesiz ve provokatif sözlerle karşı gereğini yapacaktır" dedi. *Twitter*, "@vedatmuti7" hesabını askıya aldı. Sosyal medyada "Başak Demirtaş Seninleyiz" etiketiyle duruma farklı kesimlerce tepki gösterildi.²⁴³ Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun ise, "Bugün adı sanı belli olmayan bir müptezelin terbiyesizliğini bir kesime mal etmeye çalışıyorlar. Oysaki terör örgütlerine sırtını dayayanları mağdur pozisyona iten bu ahlaksızların kimler oldukları ve neye hizmet ettikleri milletimizin malumudur. Bu noktada kimsenin kendine ahlaki üstünlük atfetmesinin ya da aşağılık kompleksine girmesinin bir anlamı yoktur. Kimse hakaret etmesin, kimsenin izzeti hedef alınmasın diye en çok mücadele eden de biziz. Çünkü adı, sanı ve makamı belli olan kimi muhalefet partililerin küfür ve hakaretlerine yıllardır en çok maruz kalmış olan da biziz" dedi.²⁴⁴

15 Haziran 2020

- HDP'li Selahattin Demirtaş'ın eşi Başak Demirtaş'a *Twitter*'da hakaretlerde bulunduğu için gözaltına alınan Vedat Yazıcı, ifadesi alındıktan sonra serbest bırakıldı.²⁴⁵

16 Haziran 2020

- *VOA Kürtçe* Servisi Van muhabiri Arif Aslan, hırsızlık suçundan kesinleşmiş üç yıl bir ay hapis cezası bulunduğu için tutuklanarak Van T Tipi Cezaevi'ne gönderildi. Aslan'ın avukatı Cihat Durmaz, "Soruşturma esas itibarıyla müvekkilimizin 2017'de üzerinde kuzenine ait kimlik belgesi çıkmasından dolayı 'resmi belgede sahtecilik' suçundan açıldı. Akabinde kimlik belgesini

²³⁹ <https://www.facebook.com/notes/r%C4%B1za-%C3%B6zel/tfmd-36-ya%C5%9F%C4%B1nda/10157817952062862/>

²⁴⁰ <https://twitter.com/drfahtetinkoca/status/1271856166495232000?s=20>

²⁴¹ <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-nikah-merasimlerinde-uygulanacak-tedbirler-genelgesi>

²⁴² <https://www.icisleri.gov.tr/bakan-yardimcimiz-ve-bakanligimizin-sozcusu-sn-catakli-dan-belediyelere-sorusturma-aciklamasi>

²⁴³ <https://www.bbc.com/turkce/haberler-turkiye-53040559>

²⁴⁴ <https://www.haberturk.com/son-dakika-basak-demirtas-a-yonelik-cirkin-ifadelere-sorusturma-haberler-2712059>

²⁴⁵ <https://tele1.com.tr/basak-demirtasa-cinsiyetci-saldirida-bulundugu-iddia-edilen-zanlilardan-biri-serbest-birakildi-176666/>

kuzeninden izin almadan kullandığı iddiasıyla ‘hırsızlık’ suçundan da soruşturma açıldı. Aslan hakkında ‘resmi belgede sahtecilik’ suçundan bir yıl sekiz ay, ‘hırsızlık’ suçundan ise bir yıl dört ay hapis cezası verildi. İtirazlarımız göz ardı edildi ve ceza bu haliyle kesinleşti” dedi.²⁴⁶

18 Haziran 2020

- Türkiye İnsan Hakları Eşitlik Kurumu (TİHEK), haşema ile havuza girilmesine izin vermeyen site yönetimi hakkında ayrımcılık yasağını ihlal ettiğine karar vererek 5.000 lira idari para cezası uygulanmasını kararlaştırdı. TİHEK verdiği kararda, “Başvuru konusu olayda tipik bir ‘doğrudan ayrımcılık’ vakası yaşandığı anlaşılmıştır” dedi.²⁴⁷

- Washington’daki düşünce kuruluşu Amerikan İlerleme Merkezi (Center for American Progress-CAP), tarafından “Türkiye’nin Değişen Medya Manzarası” başlıklı bir rapor yayınlandı. Rapora göre, Türkiye’de iktidarın medya üzerinde uyguladığı yoğun sansür ve baskı kampanyasına rağmen, son yıllarda daha belirgin hale gelen iki kilit eğilim, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın medyayı denetimi altına alma çabalarını engellediği” belirtildi. “Birincisi ülkede medyaya duyulan güvensizliğin derin boyutlarda artması, ikincisi de Türk halkının haberleri edinme şekillerinde görülen ayrışma” ifadesinin yer aldığı raporda, “Türk halkının medyaya karşı derin bir güvensizlik beslediği” iddia edildi. Rapor da ayrıca dünya genelinde yerel medyada ciddi kayıplar yaşarken, Türkiye’de ise sürpriz şekilde yükselişe geçildiği, 2005-2018 yılları arasında yerel gazetelerin sayısının yüzde 31 artış gösterdiği kaydedildi.²⁴⁸

19 Haziran 2020

- Kanal D, 18 Haziran’da yayınlanan “Kocan Kadar Konuş” filmindeki bir sahnede “gay” ve “o aileye içgeysi giderim” ifadelerini sansürledi.²⁴⁹

- AYM, HDP’li Selahattin Demirtaş’ın başvurusuyla ilgili tutukluluk halinin makul süreyi aştığını ve Anayasa’nın 19. maddesinin ihlal edildiğine hükmetti. Mahkeme, Demirtaş’a 50.000 lira manevi tazminat ödenmesine karar verdi. Karar, Ankara 19. Ağır Ceza Mahkemesi’ne ve Adalet Bakanlığı’na gönderildi. AYM, Demirtaş’ın AIHM’in serbest bırakılması için verdiği karara rağmen bu sefer başka suçlama dosyası gerekçesiyle, 20 Eylül 2019’dan itibaren yeniden tutuklu olmasını değerlendirmede. Dolayısıyla Demirtaş’ın halen Edirne Cezaevi’nde tutuklu kalması aleyhine yani özgürlüğü lehine bir karar almadı. AYM, sadece 4 Kasım 2016’dan Eylül 2019’a dek olan ilk tutukluluk halini değerlendirerek, Demirtaş için “iki yıl bir ay üç gün tutuklu kalmıştır” tespitiyle karar aldı. Avukat Mahsuni Karaman, “Demirtaş’ın tutukluğuyla ilgili ihlal kararı olduğunu değerlendirdiğimizde, AYM’nin makul olmayan süre tutuklu kaldığına karar verdiği dosyadaki suçlamalarla sonrasında yeniden tutukluluk kararı gerekçesi yapılan suçlamalar aynı içerikli. Dolayısıyla halen tutuklu kalması makul olmadığından, bugünkü AYM kararı uyarınca Demirtaş’ın tutukluluğuna itiraz başvurumuzu hazırlıyoruz ve tahliye talebinde bulunacağız” dedi.²⁵⁰

- AYM, CHP’li Milletvekili Eren Erdem’in cezaevinde kötü muameleyle karşılaştığı başvurusunu kabul etmedi, ancak “kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ihlali” olduğuna karar verdi. AYM, Erdem’e 30.000 lira tazminat ödenmesine hükmetti.²⁵¹

- Fatih Altaylı, HDP’nin *Habertürk*’e çıkarılmamasına, “HDP’yi konuşuyoruz, HDP’liler niye yok?” sorusuna Didem Arslan Yılmaz’ın verdiği ‘Biz özel sektörüz’ yanıtı zaten yeterince manasızdı. Bir de üzerine Veyis Ateş ile Mehmet Akif Ersoy’un ‘Terörle aralarına mesafe koymadıkları için onları konuk etmiyoruz’ sözleri gelince sanki HDP’lilere sansür uygulayan tek Kanal *Habertürk*’müş gibi bir hava yaratıldı. Bana göre bunların tamamı basın özgürlüğü kapsamındadır. Ama kendini merkezde, herkese eşit mesafede, tarafsız olarak gören bir yayın organı iseniz, böyle kısıtlamalarınız olmaz. Gazetecinin ucunda kamu yararı, toplumun bilgilendirilmesi gibi yararlar var ise şeytanla bile görüşebileceğini düşünürüm” ifadelerini kullandı.²⁵²

²⁴⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/gazeteci-arif-aslanin-avukati-van-emniyeti-aslani-itibarsizlastirmaya-calisiyor/>

²⁴⁷ <https://tele1.com.tr/havuzda-hasemaya-izin-vermeyen-site-yonetimine-ceza-178012/>

²⁴⁸ <https://www.amerikaninsesi.com/a/amerikan-dusunce-kurulusundan-turk-medyasi-raporu/5468390.html>

²⁴⁹ <http://susma24.com/kanal-dde-gay-sansuru/>

²⁵⁰ <https://www.amerikaninsesi.com/a/anayasa-mahkemesinin-demirtas-karari-ne-anlama-geliyor/5469134.html>

²⁵¹ <http://susma24.com/aym-demirtas-ve-erdem-icin-hak-ihlali-karari-verdi/>

²⁵² <https://www.haberturk.com/yazarlar/fatih-altayli-1001/2717590-hdp-meselesi>

• İçişleri Bakanlığı, 19 Haziran saat 13.00 itibarıyla 28 şehirdeki iki belge, 28 köy, 40 mahalle ve altı mezra olacak şekilde toplam 76 yerleşim yerinde karantina tedbiri uygulandığını ve bu bölgelerdeki toplam nüfusun 48.170 olduğunu açıkladı. Ayrıca 66 şehirdeki 502 yerleşim yerinde karantina tedbirlerinin kaldırıldığını, Covid-19 virüsü salgını sürecinde 66 ilde, beş ilçe, 17 belde, 259 köy, 257 mahalle ve 40 mezra olacak şekilde toplam 578 yerleşim yerinde 508.678 kişinin karantinaya alındığını duyurdu.²⁵³

• *Voice of America*'nın (VOA) bağlı bulunduğu ABD Küresel Basın Dairesi (USAGM) genel müdürlüğü görevine başlayan Michael Pack, USAGM çatısı altındaki diğer basın kuruluşları *Middle East Broadcasting Networks* (Ortadoğu Yayın Ağları), *Radio Free Asia* (Özgür Asya Radyosu) ve *Radio Free Europe/Free Liberty*'nin (Özgür Avrupa Radyosu) genel müdürlerini görevden aldı. Pack, bir gerekçe sunmayarak, USAGM CEO'su olarak yetkisi dahilinde hareket ettiğini belirtti. Senato Dış İlişkiler Komisyonu'nun kıdemli üyesi, Demokrat Senatör Bob Menendez, Pack'i eleştirerek, "Pack'in bu kuruluşların başındaki isimleri görevden alarak, yönetim kurullarını lağvederek toptan bir işten çıkarma çılgınlığına girmesi, bu kurumun görevini ve çalışmasını baltalıyor. Beyaz Saray'ın Pack'i neden bu kadar istediği artık ortada. Böylelikle bu kurumu, kendi sözcüleri haline getirmek istiyorlar. Bu, ardından toparlanması mümkün olmayabilecek bir darbedir. Güvenilirlik ortadan kalktığında artık kimse Radio Free Europe, Radio Martí'nin haberlerine ya da Açık Teknoloji Fonu'nun araçlarına güvenmeyecektir" dedi. *Middle East Broadcasting Networks*'ün başındaki isim Alberto Fernandez, üç yıllık görev süresi boyunca yaptıkları işlerden gurur duyduklarını ve USAGM'e bağlı basın kuruluşlarının okurlara, dinleyenlere ve seyircilere haber ulaştırmada yaşadıkları zorluklara dikkat çekti. Michael Pack, işten çıkarmaları açıklamasından önce *VOA* çalışanlarına da ilk mesajını e-posta ile gönderdi ve bütçesini ABD hükümetinden alan bir kurum olsa da *VOA*'ın dünya çapında bağımsız habercilik yükümlülüğünü savunacağı sözünü verdi.²⁵⁴

22 Haziran 2020

• Sağlık Bakanı 1.212 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 188.897 ve 24 yeni vefat ile toplam can kaybını 4.974 olarak açıkladı.²⁵⁵

23 Haziran 2020

• Adalet Bakanı Abdülhamit Gül, CHP Grup Başkanvekili Özgür Özel'in önermesine yanıtında AYM'ye yapılan bireysel başvurular nedeniyle bugüne kadar başvurularda 67 milyon lira tutarında tazminat ödemesine karar verildiğini açıkladı. AYM'ye bireysel başvuru hakkı tanınan 23 Eylül 2012'den 2019 yılı sonuna kadar 253.120 başvuru yapıldı. 44.065 başvuru halen görüşülmeyi bekliyor. AYM, 8.361 kişinin hakkının ihlal edildiğine, 200.694 başvuru hakkında ise ihlal olmadığı kararı verildi. İhlal tespiti yapılan başvurulardan 2.299'unda tazminata hükmedildi. 39 milyon 265.836 lira manevi ve 27 milyon 735.754 lira maddi olmak üzere toplam 67 milyon 1.591 lira tazminata hükmedildi. Bu tutarın 65 milyon 790.140 lirası ödendi. Ayrıca bu başvurular nedeniyle 7.622.822,65 lira tutarında da yargılama gideri ödendiğini ekledi.²⁵⁶

24 Haziran 2020

• BİK Genel Müdürü, Rıdvan Duran, Kütahya Valisi Ali Çelik'i ziyaretinde, "Yerelde gazetelerin internet üzerinden yayın yapmalarını gerektiğini düşünüyoruz. Malum, internet medyasındaki haber akışı en hızlı haberciliktir. Bu hızın beraberinde yanlış habercilik de oluyor ama gazetelerde bu gazetenin baskıya kadar kontrol edebilme olanağı da var. İstiyoruz ki biz gazetelerimizin internet sayfaları da güncellensin, takip edilsin. İleride yaşanabilecek dönüşüm için gazeteler hazırlıklı olsun. Bu konuda eğitim çalışmalarımız var. Yerel medya yerel demokrasinin kılcal damarlarıdır. Bizim her zaman göz bebeğimizdir" dedi.²⁵⁷

• AİHM, Gezi Direnişi'nde polisin attığı biber gazı fişeginin başına isabet etmesi sonucu 269 gün boyunca yoğun bakımda kaldıktan sonra hayatını kaybeden Berkin Elvan "öncelikli

²⁵³ <https://www.icisleri.gov.tr/karantina-tedbiri-uygulanan-yerlesim-yerleri>

²⁵⁴ <https://www.amerikaninsesi.com/a/yeni-ceo-uc-federal-basin-kurumunun-yoneticilerini-isten-cikardi/5468481.html>

²⁵⁵ <https://twitter.com/drfahtinkoca/status/1275116163991830533?s=20>

²⁵⁶ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/hak-ihlali-hazineye-67-milyona-patladi-5889382/>

²⁵⁷ <https://www.haberler.com/bik-genel-muduru-duran-yerel-gazeteler-dijital-13358199-haberi/>

dosya” olarak işleme aldı. Elvan’ın yaşam hakkı ve iç hukukta devam etmekte olan davayla ilgili olarak Türk hükümetine bir dizi soru yöneltildi ve Türkiye’den Elvan’ın yaşam hakkının Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) kriterleri temelinde ihlal edilmediğini kanıtlamasını istedi. AİHM, Elvan’ın hayatını yitirmesinin “mutlak surette gerekli güç kullanımından” kaynaklandığını açıklamasını ve gaz fişeği kullanımında yaşam hakkına yönelik riskleri en aza indirmek için ne gibi önlemler alındığını sordu. Toplumsal eylemlerde bu tür silahların kullanımıyla ilgili yasal düzenlemeler hakkında da bilgi isteyen AİHM gaz fişeği kullanımı konusunda polis memurlarına verilen eğitimi de sorguladı. Soruşturma sürecinde hükümet yetkilileri hakkında kovuşturma talebinin reddedilmesiyle ilgili ayrıntılı bilgi istedi. Türkiye’nin AİHM’ye savunma göndermek için 24 hafta süresi bulunuyor.²⁵⁸

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu başkanlığında yapılan Merkez Yönetim Kurulu toplantısında, Covid-19 salgını nedeniyle ertelenmiş CHP 37. Olağan Kurultayı’nın 25-26 Temmuz’da gerçekleştirilmesi kararı alındı.²⁵⁹

- Elazığ’da düzenlenen operasyonda HDP’li Sarıcan Belde Belediye Başkanı Bekir Polat “terör örgütü üyesi olmak” nedeniyle gözaltına alındı ve görevinden geçici olarak uzaklaştırıldı.²⁶⁰

- Danıştay, belediyelerin bağış toplamasına ‘yetkili makamdan izin alma zorunluluğu’ nedeniyle engel olan İçişleri Bakanlığı genelgesiyle ilgili Danıştay’da açılan davada yürütmeyi durdurma talebi reddetti. CHP’li belediyeler karantina sürecinde maddi desteğe ihtiyacı olan vatandaşlar için bağış kampanyası başlatmış ancak Cumhurbaşkanı’nın “devlet içinde devlet olmaz” açıklaması sonrasında İçişleri Bakanlığı bir genelge yayınlarak belediyelerin yardım toplamasını engellemiştir.²⁶¹

25 Haziran 2020

- Sakarya 1. Sulh Ceza Hakimliği, HDP’li Selahattin Demirtaş’ın eşi Başak Demirtaş hakkında *Twitter*’dan cinsiyetçi söylemlerde ve tehditlerde bulunan Vedat M.’nin tahliyesine ve evden ayrılmama şeklinde adli kontrol tedbiri uygulanmasına karar verdi. Vedat M., 16 Haziran’da Sakarya 3. Sulh Ceza Hakimliği’nce tutuklanmıştır.²⁶²

- AA, Londra’da açık artırmada Fatih Sultan Mehmet’in portresinin satın alındığını yazdı ancak haberde İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin (İBB) satın aldığını yazmadı. Konuyla ilgili yaptığı ikinci haberde ise, İBB’nin tabloyu satın aldığını belirtildi ve “Fatih Sultan Mehmet’in portresi İstanbul’a dönüyor” başlığı atıldı.²⁶³

- TGS İstanbul Şubesi’nin Covid-19 salgın sürecinde medya kuruluşlarında yaşanan sorunlarla ilgili Mayıs ayında gerçekleştirdiği anketi sonuçlarına göre; İstanbullu gazetecilerin yüzde 41,5’i Covid-19 sürecinde kendini risk altında hissediyor. Kurumların yüzde 40’ının çalışanlarına gidiş-gelişlerde özel araç tahsis ettiği görülürken, yeterli miktarda maske dağıtan ve çalışma alanını düzenli dezenfekte ettiren kurumların oranı da yüzde 38,5 olarak ölçüldü. Kurumdaki pozitif vakalar hakkında düzenli-şeffaf bilgilendirme oranı ise yüzde 27,7 ve risk altındaki çalışanlara ücretsiz test oranı ise yüzde 10,8 olduğu belirlendi. Hak kaybına uğradığını beyan eden medya çalışanlarının oranı yüzde 36,9. Çalışma saatlerinin uzamasına rağmen fazla mesai ödenmemesi, yüzde 34,4 ile en sık dile getirilen hak kaybı olarak gözlemlenirken, ardından yüzde 28,1 ile yemek, yol gibi yan ödemelerin kesilmesi geliyor. Maaşların geç ödenmesi ile ücretli izinlerin zorla kullanılması yüzde 18,8 oranında yaşanan hak kayıpları arasında. Salgın sürecinde işini kaybedenlerin oranı yüzde 12,5 olarak ölçülürken, maaşında kesinti veya eksik ödeme yapılanlar ile yıllık izin sırasında çalıştırılanların oranı yüzde 9,4. Salgın sürecinde ücretsiz izne gönderildiğini belirtenlerin oranı ise yüzde 6,3. Ankete göre, ankete katılan gazetecilerin yüzde 9,2’si salgınla ilgili yaptığı habere sansür uygulandığını, yüzde 16,9’u ise oto-sansür yaptığını ifade ediyor.²⁶⁴

²⁵⁸ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/aihm-berkin-elvan-dosyasini-isleme-koydu-1747043>

²⁵⁹ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/chpde-kurultay-tarihi-belli-oldu-5-5890473/>

²⁶⁰ <https://www.birgun.net/haber/hdp-li-sarican-belediye-baskani-bekir-polat-gorevden-uzaklastirildi-305807>

²⁶¹ <https://www.birgun.net/haber/danistay-dan-chp-li-belediyelerin-bagis-kampanyasi-hakinda-karar-305829>

²⁶² <https://www.gazeteduvar.com.tr/gundem/2020/06/25/basak-demirtas-cinsiyetci-saldirida-bulunan-kisi-bir-gun-sonra-serbest-birakilmis/>

²⁶³ <https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/fatih-sultan-mehmetin-portresi-istanbula-donuyor/1889913>

²⁶⁴ <https://www.medyafaresi.com/haber/aa-fatih-sultan-mehmet-portresi-haberini-yapti-ama-ibbnin-satin-aldigini-yazmadi/943473>

²⁶⁵ <https://t24.com.tr/haber/anket-istanbullu-gazetecilerin-yuzde-41-5-i-covid-19-surecinde-kendini-risk-altinda-hissediyor,886569>

26 Haziran 2020

• Aralarında Eşit Haklar İçin İzleme Derneği, İnsan Hakları Derneği, İnsan Hakları Gündemi Derneği, Kaos GL, Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği, Punto 24 Bağımsız Gazetecilik Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Şubesi'nin yer aldığı 19 düşünce kuruluşu örgütü tarafından AKP'nin hazırladığı baro düzenlemesine karşı ortak bildiri yayımlandı. Bildiride, “Avukatlar ve barolar, hem savunma hakkının kullanılabilmesinde hem de temel hak ve özgürlüklerine müdahale edilenlerin hak aramalarında son derece önemli bir rol oynamaktadır. BM İnsan Hakları Savunucuları Bildirgesi, Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi Avrupa Konseyi'ne Üye Ülkelerde İnsan Hakları Savunucularının Korunması Kararı ve Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı İnsan Hakları Savunucularının Korunmasına İlişkin Kılavuz İlkeler gibi belgeler ile somut olarak dile getirilen güvenceler arasında da, hak savunucularının, savunuculuk faaliyetlerini özgürce sürdürmeleri için elverişli bir ortamın tesis edilmesi, hak savunucularının faaliyetlerini kısıtlamaya yönelik keyfi müdahalelerden kaçınılması ve hak savunucularının faaliyetlerinin etkili bir şekilde korunması gibi yükümlülükler sıralanmaktadır. Avukatlar ve barolar, haklarımızın en kuvvetli güvenceleri arasındadır. Yasa yapıcıları, baroların özgürlük ve özerkliğini zedeleyecek tüm çalışmalara son vermeye, barolara ilişkin bir mevzuat düzenlemesi yapılabırsa bu süreci, baroların etkin katılımı ile yürütmeye çağırıyoruz” denildi.²⁶⁶

• Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü soruşturma kapsamında, Demokratik Toplum Kongresi (DTK) ile J&J Yayınevi'ne baskın yapılarak, aramalar gerçekleştirildi. J&J Yayınevi'nin sahibi Azad Zal'ın (Mehmet Güngörmüş) gözaltına alındı. Zal'ın avukatı Abdullah Çağır, “Kararlardan biri yayınevi hakkında arama ve el koyma kararı idi. Diğerleri ise 2018 yılında DTK'daki aramalarda elde edilen fiziki ve dijital materyallere dayandırılan bir gözaltı kararı idi” ifadelerinde bulundu.²⁶⁷

• Küçükçekmece 5. Asliye Ceza Mahkemesi, Küçükçekmece Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Akit TV sunucusu Fatih Dağıstanlı hakkında “Manşetlerin Dili” programında Cumhuriyet'te yayınlanan “Şeriat Çalıştayı” haberine yönelik “Hadi gidelim. Hep birlikte toplanıp Cumhuriyet gazetesi önüne bir el bombası atalım” ifadeleri sebebiyle altı aydan beş yıla kadar hapis cezası istemiyle hazırladığı iddianameyi kabul etti. İlk duruşma tarihi ise 14 Ocak 2021 olarak belirlendi. İddianamede, Dağıstanlı hakkında “Sözlerin suç işlemeye tahrik etme suçunun unsuru olan etkili bir şiddet çağırısı olarak anlaşılabilirliği, şüphelinin suç işleme kastı olmadığına dair savunmaları doğrultusunda suç işleme kastının gerçekleşip gerçekleşmediği hususunun mahkemenizce takdir edilmesi gerektiği, şüpheli hakkında atılı suçtan kamu davası açmaya yeter delil ve şüphe olduğu anlaşılmaktadır” denildi.²⁶⁸

• İçişleri Bakanlığı, ilk oturumu 27 Haziran'da ve ikinci ve üçüncü oturumu 28 Haziran'da gerçekleştirilecek olan YKS nedeniyle 27 Haziran saat 09.30 ile 15.00 arasında, 28 Haziran'da ise saat 09.30 ile 18.30 arasında sokağa çıkma kısıtlaması uygulanacağını açıkladı.²⁶⁹ Bakanlıktan yapılan bir başka açıklamada, internet kafeleri/salonları ve elektronik oyun yerlerinin 1 Temmuz'dan itibaren faaliyetlerine başlayabilecekleri bildirildi.²⁷⁰ Ayrıca İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, İdlib kampanyası bünyesinde 13 Ocak'tan bu yana 717.063.102 lira toplandığını ifade etti.²⁷¹

27 Haziran 2020

• Diyarbakır'da, Demokratik Toplum Kongresine (DTK) yönelik soruşturma kapsamında Demokratik Yerel Yönetimler Kurulu üyesi Sevil Rojbin Çetin'in evine polisler tarafından baskın yapıldığı ve işkenceye maruz bırakıldığı iddia edildi. HDP Adana Milletvekili ve Eş Genel Başkan Yardımcısı Meral Danış Beştaş ve HDP Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran, Çetin'in işkenceye uğradığına ilişkin fotoğraflarını basınla paylaşarak, duruma, “İşkenceciler yargı önüne çıkarılmalı” sözleriyle tepki gösterdiler. DTK'ye yönelik soruşturma kapsamında çeşitli ev baskınları yapılmış, aralarında yerine kayyum atanan Diyarbakır'ın Silvan ilçesinin Belediye Eş Başkanı

²⁶⁶ <https://www.mlsaturkey.com/tr/ortak-aciklama-barolar-haklarimizin-en-kuvvetli-guvenceleri-arasindadir/>

²⁶⁷ <http://susma24.com/jj-yayinevi-sahibi-azad-zal-gozaltina-alindi/>

²⁶⁸ <https://www.sozcu.com.tr/2020/gundem/akit-tv-sunucusuna-cumhuriyete-bomba-atalim-sozleri-nedeniyle-dava-acildi-5895938/>

²⁶⁹ <https://www.icisleri.gov.tr/yks-tedbirleri-kapsaminda-81-ilde-uygulanacak-olan-sokaga-cikma-kisittlamasi>

²⁷⁰ <https://www.icisleri.gov.tr/81-il-valiligine-internet-kafeleri-salonlari-ve-elektronik-oyun-yerleri-genelgesi>

²⁷¹ <https://www.icisleri.gov.tr/idlibe-yonelik-yarim-kampanyasinda-bugune-kadar-717-milyon-63-bin-102-lira-toplandi>

Naşide Toprak, gazeteci Ayşe Kara, Rosa Kadın Derneği üyeleri ve avukatların da bulunduğu 44 kişi gözaltına alınmıştı.²⁷²

28 Haziran 2020

- CHP Grup Başkanvekili Engin Altay, eski Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek hakkında 11 Haziran'da sosyal medya hesabından kendisiyle ilgili "Erdoğan Libya petrol-lerinin peşinde. Buna izin vermeyiz" ifadesini söylemiş gibi göstermesi ve bunun üzerinden hakaret etmesi gerekçesiyle 30.000 liralık manevi tazminat talebiyle şikayetçi oldu. Şikayet dilekçesinde, *Yenişafak* Genel Yayın Yönetmeni İbrahim Karagül'ün bu konu üzerinden Altay'a "vatan haini" dediği ifadesinde bulunuldu.²⁷³

- CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın YKS'den önce gençlerle yaptığı canlı yayın sırasında yorum bölümünü kapatması ardından, "Sevgili Gençler, 'yorumlarınızı engelleyerek' haklılığınızı bastırmak isteyenler oldu. Sizi susturabileceğini zannedenler çok yanılıyor. Zira bir dislike (beğenmeme) bile çok şey ifade ediyor. Sesinizi duyacağımıza ve daima sesinizi duyuracağımıza söz veriyorum" açıklamasında bulundu.²⁷⁴

- MHP Genel Başkanı Bahçeli, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından tutuklanan ve yaklaşık dört yıldır cezaevinde bulunan kapatılan Zaman gazetesi yazarı Mümtaz'er Türköne için yaptığı 'yeniden yargılanma' çıkışıyla ilgili olarak yeni bir açıklamada bulundu. Bahçeli Türköne'yle ilgili, "Bizimle yolu çok önce ayrıldı ama ülkücü şehidimizin kardeşi. Biz suçsuz demedik, beraatını istemedik. Dikkatlice yeniden yargılansın dedik" dedi.²⁷⁵

29 Haziran 2020

- Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkan Yardımcısı Semih Yalçın, Gelecek Partisi Genel Başkanı Ahmet Davutoğlu ve DEVA Partisi Genel Başkanı Ali Babacan'a Cumhuriyet İttifakı'na katılmaları için çağrıda bulundu. Yalçın DEVA Partisi ve Gelecek Partisi hakkında, "Bunlar naylon parti... En küçük darbeye delinebilecek, örselenecek yapıdalar. Seyircisi olmayan bir futbol takımı gibiler. Bunlar tabansız... Seçmen kitleleri yok. Üstelik çaplarına bakmadan kemikleşmiş siyasi parti oylarına talipler. Bıkkın ve küskün seçmenlerin tuzaklarına düşmesini bekliyorlar. Oysa yıllardır oy verdiği partiye bir şekilde tepkili olan Türk seçmeni bile öylesine bilinçli ki bunları ancak mizah malzemesi yapar. Politikanın yeni dinamiklerine göre bunların halk nezdinde itibar kazanma şansları yok. Yapacakları en iyi iş, bir an evvel Cumhuriyet İttifakına iltica ve iltihak etmek olur" dedi.²⁷⁶

29 Haziran 2020

- Ankara Barosu Başkanı Erinç Sağkan, *Twitter*'dan AKP ve MHP'nin yeni düzenlemeyle getirmek istediği "çoklu baro" sistemine karşı 78 baro başkanlığının gazetelere ilan verdiği destek çağrısının *Hürriyet*'te yer almamasına, "Bunu da kenara not alalım. *Hürriyet* bu ilanı dahi yayınlamayarak tarihteki yerini aldı. Basın özgürlüğünde geldiğimiz nokta" paylaşımıyla tepki gösterdi.²⁷⁷

30 Haziran 2020

- Sağlık Bakanı 1.293 yeni vaka ile toplam vaka sayısını 199.906 ve 16 yeni vefat ile toplam can kaybını 5.131 olarak açıkladı.²⁷⁸

- Cumhurbaşkanı Erdoğan, baroların yapısının değiştirilmesine yönelik kanun teklifini bugün TBMM'ye sunacaklarını açıkladı. Erdoğan'ın bu açıklaması sonrasında düzenlemeye karşı gelen İstanbul, Mersin ve Antep baroları bugün saat 12.30'da adliye binaları önünde 'Adalet Mitingi' gerçekleştireceklerini bildirdiler. Hatay Barosu Başkanı Ekrem Dönmez, "Biz, bu taslağın geri çekilmesini istiyoruz ve çoklu baronun bir faydası olmayacağını dile getiriyoruz. Herkesin mücadelesi bu yasa taslağının TBMM'ye gelmemesi için. Taslak TBMM'ye gelirse de demokratik

²⁷² <https://www.evrensel.net/haber/408111/gozaltina-alinan-tja-uyesi-sevil-rojbin-cetine-iskence-edildi>

²⁷³ <https://www.cumhuriyet.com.tr/haber/chpli-altaydan-gokceke-tazminat-davasi-1747945>

²⁷⁴ <https://www.birgun.net/haber/kilicdaroglu-ndan-dislike-gondermeli-yks-paylasimi-306298>

²⁷⁵ <https://www.birgun.net/haber/bahceli-den-yeni-turkone-aciklamasi-sucsuz-demedik-ama-sehidimizin-kardesi-306296>

²⁷⁶ <https://www.birgun.net/haber/mhp-li-yalcin-dan-davutoglu-ve-babacan-a-cagri-cumhuriyet-ittifaki-na-katilin-306499>

²⁷⁷ <https://t24.com.tr/haber/hurriyet-gazetesi-barolarin-ilanini-yayimlamadi,887520>

²⁷⁸ <https://twitter.com/drfahtettinkoca/status/1277997841244356613?s=20>

haklarımızı kullanmaktan çekinmeyeceğiz” dedi. Diğer yandan Türkiye Barolar Birliği Ankara’ya yürüyen avukatların şehir girişinde engellenmesini kınadı ve yürüyüşün hukuka aykırı şekilde engellendiği belirtildi. TBB Yönetim Kurulu’nun yaptığı açıklamaya Başkan Metin Feyzioğlu imza atmadı.²⁷⁹

Olumlu Gelişmeler

1 Haziran 2020

- AYM, gazeteci Cihan Acar’ın ikinci kez tutuklanmasıyla “kişi hürriyeti ve güvenliği hakkını ihlal” edildiğine hükmederek, Acar’a 30.000 lira manevi tazminat ödenmesine karar verdi. İstanbul 25. Ağır Ceza Mahkemesi, “FETÖ medya davası” kapsamında Acar hakkında 31 Mart 2017’deki ilk duruşmada tahliye kararı vermişti. Tahliyesine savcılıkça yapılan itiraz sonucu cezaevi çıkışında gözaltına alınan Acar, “Anayasal düzeni değiştirmeye teşebbüs etme” ve “Türkiye Cumhuriyeti’ni ortadan kaldırmaya teşebbüs etme” iddiasıyla tekrar tutuklanmıştı.²⁸⁰

4 Haziran 2020

- AİHM, Adana’da katıldıkları eylemler ve grevler nedeniyle Kabahatler Kanunu çerçevesinde idari para cezaları verilen vatandaşların başvurularını birlikte değerlendirerek verilen cezalarla ilgili Türkiye’nin başvuruculara 823-969 Euro arasında tazminat ödemesine karar verdi. Grev nedeni ile para cezası alan, KHK mağduru ve Tüm Bel Sen (Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası) üyesi Güven Boğa ve Eğitim Sen (Eğitim ve Bilim Emekçileri Sendikası) MYK üyesi Ahmet Karagöz hakkındaki başvuru, 21 Aralık 2011’de “Grev ve toplu sözleşme hakkının bulunduğu bir sendika, haksız hukuksuz göz altılarının ve tutuklamaların son bulması ve insanca yaşayacak asgari ücret” talebiyle greve çıkan KESK (Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu) ile ilgiliydi. Grev günü bir meslek lisesi önünde pankart asarak basın açıklaması yapan emekçilere kabahatler kanununa göre para cezası kesilmişti. O dönem Eğitim Sen Adana şube başkanlığı görevini gerçekleştiren Boğa, KESK, emek ve meslek örgütleri olarak yaptıkları basın açıklamalarının soruşturma nedeni yapıldığını hatırlattı. Boğa, “Kabahatler kanunu çerçevesinde verilen tüm cezaları bizlerde AİHM’e taşıdık ve gördük ki AİHM de emek ve meslek örgütlerinin haklı davalarına yönelik uygulamaların haksız olduğuna karar verdi” dedi. AİHM, aynı pankartla ilgili iki yıl önce Eğitim Sen eski yöneticileri Mehmet Akarsubaşı ve Yalçın Alçıçek’in toplanma özgürlüğü haklarının ihlal edildiğine karar vermişti. Birleştirilen dosyadaki diğer kararlar ise yine Boğa, Saniye Seçgin ve Deniz Bilgin’in TEKEL dayanışma eylemlerine katılmaları ile ilgili olduğu belirtildi.²⁸¹

8 Haziran 2020

- *Yenidentv* “Özgürlükçü, çok sesli, çok kültürlü, çok dilli bir yayıncılıkla barış gazeteciliğini yaygınlaştırmak, Yeniden, yeni yollarda bu alanda emek verenlerle dayanışmak için bir araya geliyoruz. Yeniden birlikte çoğalacağız, çeşitleneceğiz, güçleneceğiz. Sizleri de bekliyoruz” açıklamasıyla *YouTube* kanalını açtığını duyurdu.²⁸²

15 Haziran 2020

- Diyarbakır 9. Ağır Ceza Mahkemesi, gizli tanık beyanları ve telefon görüşmeleri gerekçe gösterilerek “örgüt üyeliği” iddiasıyla yargılanan *Yeni Yaşam* editörü Semiha Alankuş beraat etti. Mahkeme, gizli tanık beyanlarıyla tek başına hükme esas alınamayacağını belirterek, Alankuş’un üzerine atılı “örgüt üyeliği” suçunu işlediği konusunda somut delil olmadığına karar verdi. Alankuş 9 Ekim 2018’de Diyarbakır’da gözaltına alınmış, daha sonra adli kontrol tedbiri ile serbest bırakılmıştı.²⁸³

- İstanbul Anadolu 18. Asliye Ceza Mahkemesi, 2 Ağustos 2017’de İstanbul - Kadıköy metrosunda görevli polis memurlarınca müzik aletlerine zarar verilmesi olayında, İstanbul Anadolu

²⁷⁹ <https://www.birgun.net/haber/barolari-bolecek-duzenleme-meclis-te-avukatlardan-savunma-mitingi-306533>

²⁸⁰ <https://kararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/BB/2017/26110?BasvuruAdi=Cihan+Acar>

²⁸¹ <https://www.evrensel.net/haber/406396/aihm-eylemlerde-para-cezasi-kesilen-yurttaslara-tazminat-odenmesine-hukmetti>

²⁸² https://www.youtube.com/watch?v=_6cvbi59JNk

²⁸³ <https://www.mlsaturkey.com/tr/yeni-yasam-gazetesi-editoru-semiha-alankus-beraat-etti/>

Cumhuriyet Başsavcılığı'nın hazırladığı “kasten yaralama, tehdit ve kamu görevlisine hakaret etme” suçlamalı iddianameye ilişkin davada, müzisyen Gülşah Erol hakkında beraat kararı verdi. Erol'un avukatı Yahya Ünal'dı'nın yaptığı açıklamaya göre, şikayetçi polisler hakkında ise “mala zarar verme” suçundan ceza kararı alındı ve bir üst mahkemeye yaptıkları itiraz başvurusu da reddedildi.²⁸⁴ Erol ise, “Maruz kaldığım tehditlere rağmen kendimi müdafaa ettim. Davaya lehimde tanıklık eden kişilere minnettarlığımı sunuyorum” dedi.²⁸⁵

• Ankara 2. İdare Mahkemesi, Ankara Valiliği'nin 17 Mayıs 2019'da Ankara Barosu LGB-TİQ+ Hakları Merkezi'nin yapmak istediği basın açıklamasına yönelik yasak uygulanmasını “hukuk dışı” olarak değerlendirdi. Ankara Barosu adına Avukat Öykü Didem Aydın'ın açtığı davada, Ankara 2. İdare Mahkemesi, OHAL döneminde başlattığı LGBTİ+ etkinlik yasağına ilişkin Kaos GL ve Pembe Hayat'ın davalarını da hatırlatarak karar aldı. Kararda, “Dava konusu işlemin gerekçesi olarak belirtilen 03.10.2018'de LGBTİ ve LGBTT faaliyetlerine ilişkin genel yasaklama içeren işlemin, yargı kararı ile ortadan kalkmasından ötürü iş bu dava konusu basın açıklaması yapılmasının uygun görülmemesine ilişkin işlemin, hukuki dayanağının kalmadığı anlaşıldığından, dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna varılmıştır” denildi.²⁸⁶

18 Haziran 2020

• İstanbul 37. Ağır Ceza Mahkemesi, “Barış için Akademisyenler” bildirisi imzacısı olduğu için Altınbaş Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi'nden ihraç edilen Lütfiye Bozdağ'ın yargılandığı davada beraat kararı verdi. AYM'nin “hak ihlali” kararı sonrası yeniden yargılama yapan Mahkeme, bir yıl altı aylık hapis cezası verdiği Bozdağ'ın beraatına hükmetti.²⁸⁷

26 Haziran 2020

• Uşak 2. Ağır Ceza Mahkemesi, “örgüt üyeliği” iddiasıyla dokuz yıl üç ay hapis cezası verilen ve cezaevindeyken pankreas kanseri teşhisi konulan kapatılan *Cihan Haber Ajansı* muhabiri Mevlüt Öztaş'ın “cezaevinde kalamaz” raporunun Adli Tıp Kurumu tarafından onaylanmasının ardından infazının ertelenmesine karar vererek, tahliyesine hükmetti.²⁸⁸

27 Haziran 2020

• Gazeteciler Cemiyeti'nin AB finansmanı ile yürüttüğü Demokrasi için Medya, Medya için Demokrasi Projesi kapsamında verilen destek ile Siirt Gazeteciler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği tarafından Siirt'te “Basın Evi” kuruldu. Dernek Başkanı Atilla Durak, “Toplantı ve eğitim salonu, dinlenme alanları ve gazetecilerin internet ortamında çalışabilecekleri alanlar oluşturuldu. Dışarıdan gelecek gazetecilere de kapımız açık olacak” dedi. Güneydoğu Anadolu Gazeteciler Federasyonu Başkanı Mehmet Çelik ise, “Siirt'te gazetecilerin ihtiyaç duyduğu güzel bir çalışma ortamı doğdu. Emegi geçenlere teşekkür ediyorum” şeklinde konuştu.²⁸⁹

²⁸⁴ <https://www.sozcu.com.tr/hayatim/kultur-sanat-haberleri/metroda-darp-edilen-muzisyen-gulsah-erolun-hukuk-zaferi/>

²⁸⁵ <http://susma24.com/muzisyen-gulsah-erol-beraat-etti/>

²⁸⁶ <https://www.kaosgl.org/haber/mahkeme-ankara-barosu-nun-17-mayis-aciklamasinin-yasaklanmasi-hukuka-aykiri>

²⁸⁷ <http://bianet.org/bianet/ifade-ozgurlugu/225911-baris-akademisyeni-lutfiye-bozdog-beraat-etti>

²⁸⁸ <https://expressioninterrupted.com/tr/gazeteci-mevlut-oztas-tahliye-edildi/>

²⁸⁹ http://mardinsoz.com/haber/basin_evi_gazetecilere_kapilarini_acti-16243.html

Press for Freedom

Özgürlük için Basın

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı
AB: Avrupa Birliği
ADD: Atatürkçü Düşünce Derneği
ADEF: Avrupa Demokratik Dersim Birlikleri Federasyonu
AEJ: Association of European Journalists (Avrupalı Gazeteciler Derneği)
AFP: Agence France Presse
AGİT: Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı
AI: Amnesty International veya Amnesty (Uluslararası Af Örgütü)
AIHM: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi
AIHS: Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi
AKP: Adalet ve Kalkınma Partisi (Ak Parti)
AKPM: Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi
ANF: Fırat Haber Ajansı
AP: Associated Press
AVP: Avrupa Parlamentosu
ATGB: Avrupa Türk Gazeteciler Birliği
ATV: Aktif Televizyon/ Aktüel Televizyon
AÜ: Ankara Üniversitesi
AYM: Anayasa Mahkemesi
BBC: British Broadcasting Corporation
BDP: Barış ve Demokrasi Partisi
BİA: Bağımsız İletişim Ağı
BİK: Basın İlan Kurumu
BM: Birleşmiş Milletler
BMO: Bilgisayar Mühendisleri Odası
BSM: Bağımsız Sinema Merkezi
BTK: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
BYEGM: Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
CİSST: Ceza İnfaz Sisteminde Sivil Toplum Derneği
CHP: Cumhuriyet Halk Partisi
CKD: Cumhuriyet Kadın Derneği
CNN: Cable News Network (Kablolu Haber Ağı)
CPJ: Committee to Protect Journalists (Gazetecileri Koruma Komitesi)
ÇGD: Çağdaş Gazeteciler Derneği
ÇHD: Çağdaş Hukukçular Derneği
DBP: Demokratik Bölgeler Partisi
DEAŞ: Devlet'ül Irak ve Şam
DEDEF: Dersim Demekleri Federasyonu
DHA: Demirören Haber Ajansı (daha önce Doğan Haber Ajansı)
DHKP-C: Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi
DIHA: Dicle Haber Ajansı
DİSK: Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu
DJU: Deutscher Journalistenverband (Alman Gazeteciler Birliği)
DMD: Diplomasi Muhabirleri Derneği
DW: Deutsche Welle
EBU: The European Broadcasting Union (Avrupa Yayın Birliği)
ECOSOC: United Nations Economic and Social Council (Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi)
EFJ: European Federation of Journalists (Avrupa Gazeteciler Federasyonu)
EJ: European Journalists Association
EMD: Ekonomi Muhabirleri Derneği
EMEP: Emek Partisi

EMO: Elektrik Mühendisleri Odası
ESB: Erişim Sağlayıcıları Birliği
ESP: Ezilenlerin Sosyalist Partisi
ETHA: Etkin Haber Ajansı
FETÖ: Fetullahçı Terör Örgütü
FKF: Fikir Kulüpleri Federasyonu
FNST: Friedrich Naumann Foundation (Özgürlük için Friedrich Naumann Vakfı)
GC: Gazeteciler Cemiyeti (Ankara)
HAZİRAN: Birleşik Haziran Hareketi
HDK: Halkların Demokratik Kongresi
HDP: Halkların Demokratik Partisi
HKP: Halkın Kurtuluş Partisi
HRW: Human Rights Watch (İnsan Hakları İzleme Örgütü)
HSYK: Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
IFJ: International Federation of Journalists (Uluslararası Gazeteciler Federasyonu)
ILO: International Labour Organization (Uluslararası Çalışma Örgütü)
İGC: İzmir Gazeteciler Cemiyeti
İHA: İhlas Haber Ajansı
İHD: İnsan Hakları Derneği
İHH: İnsan Hak ve Hürriyetleri İnsani Yardım Vakfı
ITUC: International Trade Union Confederation (Uluslararası Sendikalar Konfederasyonu)
IPI: International Press Institute (Uluslararası Basın Enstitüsü)
İŞİD: Irak ve Şam İslam Devleti
İTÜ: İstanbul Teknik Üniversitesi
İŞİG: İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi
IWMF: International Women's Media Foundation (Uluslararası Kadınların Medya Vakfı)
KADEM: Kadın ve Demokrasi Derneği
KCK: Koma Cevakên Kurdistan (Kürdistan Topluluklar Birliği)
KESK: Kamu Emekçileri Sendikası Konfederasyonu
KHK: Kanun Hükmünde Kararname
KKTC: Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KRT: Kültür TV
KTGB: Kıbrıs Türk Gazeteciler Birliği
LGBTİ+: Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Transseksüel, Intersex
MA: Mezopotamya Ajansı
MLSA: Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği
MASAK: Mali Suçları Araştırma Kurulu
MAZLUMDER: Mazlumlar için Dayanışma Derneği
MEB: Milli Eğitim Bakanlığı
MGK: Milli Güvenlik Kurulu
MHP: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT: Milli İstihbarat Teşkilatı
NATO: North Atlantic Treaty Organization (Kuzey Atlantik Anlaşma Örgütü)
NPC: National Press Club (Ulusal Basın Kulübü)
ODTÜ: Orta Doğu Teknik Üniversitesi
OIS: Open Society Institute (Açık Toplum Enstitüsü)
ÖGC: Özgür Gazeteciler Cemiyeti
ÖGİ: Özgür Gazeteciler İnisiyatifi
OHAL: Olağanüstü Hal
ÖDP: Özgürlük ve Dayanışma Partisi
ÖHP: Özgürlükçü Hukukçular Platformu

ÖİB: Özgürlük için Basın
ONO: Organization of News Ombudsmen and Standards Editors (Uluslararası Haber Ombudsmanları Örgütü)
PDY: Paralel Devlet Yapılanması
PEN: International Association of Poets, Playwrights, Editors, Essayists and Novelists (Uluslararası Yazarlar Birliği)
PKK: Partiya Karkerên Kurdistanê (Kürdistan İşçi Partisi)
PM: Parti Meclisi
PMD: Parlamento Muhabirleri Derneği
PSAKD: Pir Sultan Abdal Kültür Derneği
PYD: Partiya Yekitiya Demokrat (Demokratik Birlik Partisi)
RSF: Reporters Without Borders (Sınır Tanımayan Gazeteciler)
RTÜK: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SCF: Stockholm Center for Freedom (Özgürlük için Stockholm Merkezi)
SEGBİS: Ses ve Görüntü Bilişim Sistemi
SODAP: Sosyalist Dayanışma Platformu
SP: Saadet Partisi
STK: Sivil Toplum Kuruluşu
TAZ: Die Tageszeitung
TBB: Türk Tabipleri Birliği
TBB: Türkiye Barolar Birliği
TBMM: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK: Türk Dil Kurumu
TEM: Terörle Mücadele
TGC: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGK: Türkiye Gazeteciler Konfederasyonu
TGRT: Türkiye Gazetesi Radyo Televizyonu
TGS: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TKH: Türkiye Komünist Hareketi
TİB: Telekomünikasyon İletişim Başkanlığı
TİHV: Türkiye İnsan Hakları Vakfı
TİP: Türkiye İşçi Partisi
TJA: Tevgera Jinen Azad (Özgür Kadın Hareketi)
TKP: Türkiye Komünist Partisi
TMMOB: Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği
TMSF: Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu
TRT: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu
TSK: Türk Silahlı Kuvvetleri
TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TÜİK: Türkiye İstatistik Kurumu
TÜRGEV: Türkiye Gençlik ve Eğitime Hizmet Vakfı
TYB: Türkiye Yayıncılar Birliği
TYS: Türkiye Yazarlar Sendikası
UAÖ: Uluslararası Af Örgütü
UMED: Uluslararası Medya Enformasyon Derneği
UNESCO: BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü
UNICEF: BM Çocuklara Yardım Fonu
USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi
VP: Vatan Partisi
VPN: Virtual Private Network (Sosyal Özel Ağ)
YARSAV: Yargıçlar ve Savcılar Birliği
YSK: Yüksek Seçim Kurulu
YÖK: Yükseköğretim Kurulu
YPG: Yekîneyên Parastina Gel (Halk Koruma Birlikleri)